

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΕΦΑΠΑΞ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ
Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ»**

**Σπουδαστές
Σοφία Αλεξάκη
Α.Μ. 7969 ΠΤΕ'**

**Γεώργιος Μαρκάκης
Α.Μ. 7029 ΠΤΗ'**

**Εισηγητής - Καθηγητής
Ανδρέας Αναστασάκης**

Ηράκλειο, 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	5
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι</u>	7
<u>ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ</u>	7
<u>ΕΦΑΠΑΞ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ</u>	7
ΕΝΟΤΗΤΑ 1.1: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ	7
1.1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	7
1.1.2 ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ	8
1.1.3 ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ	8
1.1.4 ΣΚΟΠΟΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ	9
1.1.5 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΒΑΣΗ	10
1.1.6 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ.....	11
1.1.7 ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ	12
1.1.8 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΑΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ	20
1.1.9 ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	22
1.1.10 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΦΑΠΑΞ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	23
1.1.11 Η ΕΦΑΠΑΞ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΜΕΓΕΘΟΣ	23
ΕΝΟΤΗΤΑ 1.2: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΦΑΠΑΞ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΩΝ	26
1.2.1 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	26
1.2.2 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	30
1.2.3 ΠΕΔΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ.....	31
1.2.4 ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ.....	31

1.2.5 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΦΠΑ.....	32
1.2.6 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΥΓΚΡΙΣΗΣ ΕΦΑΠΑΞ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ	32
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ II.....</u>	<u>37</u>
<u>ΕΦΑΠΑΞ ΦΟΡΟΙ</u>	<u>37</u>
<u>ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....</u>	<u>37</u>
ΕΝΟΤΗΤΑ 2.1: Η ΕΦΑΠΑΞ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟ 2010 ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ 2011	37
2.1.1 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΤΡΟΠΟ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (2010)	37
2.1.2 ΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΤΟΝ Ν.3842/2010	43
2.1.3 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΦΑΠΑΞ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ	44
ΕΝΟΤΗΤΑ 2.2: ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	46
2.2.1 ΕΙΔΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΤΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ.....	46
2.2.2 ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΣΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	47
2.2.3 ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΕΛΟΥΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΟΣ	48
2.2.4 ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΔΕΗ.....	49
2.2.5 ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ Ι.Χ. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ.....	53
2.2.6 ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΕ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ ...	56
2.2.7 ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΥΠΕΡ ΑΝΕΡΓΩΝ.....	61
2.2.8 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΕΡΔΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (Α.Ε. – Ε.Π.Ε.)	61
2.2.9 ΕΙΔΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ	63
2.2.10 ΦΟΡΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	63
2.2.11 ΦΟΡΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ – ΔΩΡΕΑΣ – ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ	63
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ III</u>	<u>65</u>
<u>ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΙΣΗ</u>	<u>65</u>
<u>ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.....</u>	<u>65</u>

ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ:	65
ΦΟΡΟΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ:	66
ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΔΕΗ:	68
ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΤΕΛΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ	72
<u>ΕΠΙΛΟΓΟΣ</u>	<u>74</u>
<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>	<u>79</u>

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Θέμα της παρακάτω μελέτης είναι «η εφάπαξ φορολογία και η επίδρασή της στην κατανομή των φόρων». Το τεράστιο δημοσιονομικό πρόβλημα της χώρας έχει διασταυρωθεί με την βαθιά πολλαπλή κρίση της Ευρωζώνης και με την ανυπαρξία επαρκών και λειτουργικών θεσμών της παγκόσμιας διακυβέρνησης. Η κρίση στην Ευρωζώνη δεν είναι μόνο δημοσιονομική και χρηματοοικονομική, αλλά θεσμική και πολιτική.

Η Ελλάδα βρίσκεται μέσα σε αυτό το διεθνές μαγνητικό πεδίο αδύναμη και εκτεθειμένη, γιατί το μέγεθος του δημοσίου χρέους της και οι διαρθρωτικές αδυναμίες του κράτους, της οικονομίας και της κοινωνίας της χώρας, την έφεραν στην θέση να εξαρτάται από την βοήθεια και από τις αποφάσεις των θεσμικών της εταίρων που είναι όμως ταυτόχρονα και πιστωτές της.

Μετά την ψήφιση του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής και των βασικών εφαρμοστικών νόμων, άνοιξε ο δρόμος για ένα νέο πρόγραμμα στήριξης με διπλασιασμό της συμμετοχής των θεσμικών εταίρων της χώρας από 110 στα 219 εκατ. ευρώ, με παράλληλη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα με την ανταλλαγή ή επέκταση της λήξης ομολόγων του Ελληνικού δημοσίου, με στόχο την δραστική βελτίωση των όρων εξυπηρέτησης και άρα την διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του ελληνικού δημόσιου χρέους.

Βασικός στόχος αυτής της μελέτης είναι η καταγραφή και αξιολόγηση των μέτρων που έχει λάβει το κράτος, με σκοπό να αυξήσει τα έσοδά του και να μειωθεί το έλλειμμα της χώρας. Η παρούσα εργασία αναφέρεται ειδικά για την έκτακτη εφάπαξ φορολογία που απευθύνεται σε όλους τους Έλληνες φορολογούμενους, τα είδη των φόρων γενικά, και πιο συγκεκριμένα στα είδη των εφάπαξ φόρων που υφίστανται τα έτη 2010, 2011 και θα ακολουθήσουν και το 2012.

Επίσης, στην συγκεκριμένη εργασία θίγεται το θέμα της αναλογικότητας και της δίκαιης κατανομής των φόρων. Ένα θέμα πολύ σοβαρό που έχει προβληματίσει τους πολίτες της χώρας, σε σχέση με την δικαιοσύνη του κράτους αναφορικά με το Σύνταγμα.

Έτσι, στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μελέτη γενικά για την έννοια της φορολογίας. Γίνεται αναφορά στον σκοπό επιβολής των φόρων και στον τρόπο με τον οποίο γίνεται η διάκρισή τους, δηλαδή σύμφωνα με την φορολογική τους βάση

και με τον φορολογικό συντελεστή. Με βάση την διάκρισή τους, οι φόροι ταξινομούνται σε κατηγορίες ανάλογα τα κριτήριά τους και τέλος, γίνεται λόγος για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των άμεσων και έμμεσων φόρων. Το ίδιο κεφάλαιο αναφέρεται επίσης, ειδικά στην εφάπαξ φορολογία και τον ρόλο της ως οικονομικό μέγεθος. Ακόμη γίνεται σύγκριση μεταξύ της εφάπαξ φορολογίας με την φορολογία εισοδήματος και την φορολογία δαπανών και παρατίθενται τα συμπεράσματα αυτής της σύγκρισης.

Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται σύγκριση της εφάπαξ φορολογίας σε σχέση με τα μέσα του 2010, όπου ίσχυαν συγκεκριμένες διατάξεις με βάση τον Ν.2238/94 για τις έκτακτες εισφορές και την επιβολή των φόρων, σε σχέση με το δεύτερο μισό του 2010 όπου επήλθε ο Ν.3842/2010, ο οποίος άλλαξε και κατήργησε ορισμένες διατάξεις του προηγούμενου νόμου, και τέλος σε σχέση με τις έκτακτες εισφορές που έχουν δημιουργηθεί μετά την ψήφιση του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Στήριξης της Ελλάδας. Στο ίδιο κεφάλαιο αναφέρονται ορισμένα παραδείγματα έκτακτων εφάπαξ φόρων, όπως η ειδική έκτακτη εισφορά αλληλεγγύης φυσικών προσώπων, η έκτακτη εισφορά στις αντικειμενικές δαπάνες, η επιβολή του τέλους επιτηδεύματος, η έκτακτη εισφορά ακινήτων μέσω της Δ.Ε.Η., η έκτακτη εισφορά Ι.Χ. αυτοκινήτων, η εφάπαξ φορολογία σε μισθωτούς και συνταξιούχους, η έκτακτη εισφορά υπέρ ανέργων και άλλες.

Τέλος, στο τρίτο κεφάλαιο παρατίθενται τα τελικά συμπεράσματα της παρούσας μελέτης, αναφορικά με την αναλογικότητα και την δίκαιη κατανομή των φόρων. Δίνονται παραδείγματα για την τεκμηρίωση της μη αναλογικής επιβολής των φόρων, καθώς και εμπειριστατωμένοι λόγοι, κατά τους οποίους η επιβολή των έκτακτων εισφορών θεωρείται από πολλούς, άδικη, παράνομη και αντισυνταγματική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΦΑΠΑΞ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Ενότητα 1.1: Θεωρητική προσέγγιση της φορολογίας

1.1.1 Ιστορική αναδρομή

Η επιβολή της φορολογίας έκανε την αρχή της από την αρχαιότητα, ως υποχρέωση των ανθρώπων να καταβάλλουν αντικείμενα ή προϊόντα αξίας σε άρχοντες και κράτη. Συνήθως, σε κάθε περιοχή υπήρχε ένας άρχοντας με στρατιωτική ή πολιτική εξουσία ή ακόμη ήταν απλά ένας γαιοκτήμονας, στον οποίο αποδίδονταν οι εισφορές και αυτός με τη σειρά του τις έστελνε στην ανώτατη κρατική αρχή.

Στον Ελλαδικό χώρο επί Βυζαντίου παρατηρήθηκε το φαινόμενο κατά το οποίο, οι εισφορές καταβάλλονταν στην κοινότητα αντί για κάποιο άρχοντα και η κοινότητα τα απέδιδε στο κράτος.

Από την αρχαιότητα, υπάρχουν περιπτώσεις, όπου ο φορολογούμενος δεν είναι πολίτης ή περίοικος μιας περιοχής, αλλά ένα ολόκληρο κράτος. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ένα αναγνωρισμένο κράτος καταβάλλει υποχρεωτική εισφορά σε ένα άλλο και μετά από σχετική συνθήκη που έχει υπογραφεί.

Ωστόσο, σχεδόν ταυτόχρονα με την φορολογία αναπτύχθηκε και το φαινόμενο της φοροδιαφυγής, ώστε να δημιουργηθούν ειδικές οργανώσεις συλλογής φόρων για την εξασφάλιση της είσπραξης των φόρων και τον ακριβή υπολογισμό του κάθε ένα από αυτούς. Η φοροδιαφυγή στην Ελλάδα ανέρχεται σε 30 δις. ευρώ ετησίως, κάνοντάς τη πρωταθλήτρια στην παραοικονομία, ενώ η μείωσή της κατά 20 δις. ευρώ, θα μπορούσε να μειώσει τους φόρους που καταβάλλουν οι φορολογούμενοι σε ποσοστό 30%.¹

¹ www.el.wikipedia.org, «Ιστορική αναδρομή»

1.1.2 Έννοια της φορολογίας

Η φορολογία είναι η επιβολή υποχρεωτικών φόρων υπέρ του κράτους. Τα κρατικά έσοδα μέσω των υποχρεωτικών φόρων των φυσικών προσώπων (πολιτών) και των νομικών προσώπων αποτελούν στη σύγχρονη οικονομία την σημαντικότερη πηγή των δημοσίων εσόδων.

Σκοπός της φορολογίας είναι, αφενός μεν η χρηματοδότηση των κρατικών δαπανών, κατά την δημοσιονομική πολιτική, αφετέρου η ενίσχυση ή σταθεροποίηση της οικονομικής ανάπτυξης, που αφορά την οικονομία γενικότερα και τέλος, η ανακατανομή του πλούτου που αφορά την κοινωνική οικονομία για άμβλυνση των ανισοτήτων. Η εισοδηματική πολιτική, δηλαδή το κόστος εκτέλεσης του κυβερνητικού έργου, στηρίζεται ακριβώς στους πόρους που αποκομίζει το κράτος με τη φορολογική πολιτική που αποφασίζει να εφαρμόσει. Οι υποχρεωτικές εισφορές ονομάζονται συνήθως «φόροι».

Ουσιαστικά, η φορολογία αποτελεί μια σημαντική δραστηριότητα των δημοσίων φορέων σε όλες τις χώρες του κόσμου, και ιδιαίτερα στις περισσότερο ανεπτυγμένες, καθώς εξασφαλίζει συνήθως περισσότερο από το 90% των εσόδων τους.²

1.1.3 Κύρια χαρακτηριστικά των φόρων

Τα κύρια χαρακτηριστικά των φόρων είναι τα εξής:

- Η μονομερής παροχή από τον πολίτη στο Δημόσιο. Ο φόρος είναι μονομερής χρηματική παροχή των φορολογουμένων προς το Δημόσιο, χωρίς να υπάρχει ειδική και άμεση αντιπαροχή, δηλαδή αντάλλαγμα εκ μέρους του Δημοσίου.
- Αναγκαστική παροχή από τον πολίτη στο Δημόσιο. Ο φόρος δεν είναι οικειοθελής παροχή, ούτε αποτελεί ποινή. Οι φορολογικές υποχρεώσεις προβλέπονται πάντα από κάποιο σχετικό νόμο του κράτους. Το δικαίωμα αυτό της πολιτείας να επιβάλλει και να καθορίζει μονομερώς το φόρο, είναι η εκδήλωση της πολιτικής εξουσίας.
- Έλλειψη ειδικού ανταλλάγματος. Έναντι της καταβολής του φόρου, η πολιτεία δεν παρέχει κάποιο συγκεκριμένο αντάλλαγμα. Σε αυτό το σημείο, διαφέρει ο φόρος από το τέλος. Το τέλος καταβάλλεται ως αντάλλαγμα ειδικών υπηρεσιών της

² www.el.wikipedia.org, Ιστορική αναδρομή»

πολιτείας προς τους πολίτες, όπως τα τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων, τέλη χαρτοσήμων κ.λπ.

1.1.4 Σκοπός επιβολής των φόρων

Οι λόγοι που επιβάλλονται οι φόροι από το κράτος είναι διάφοροι, όπως:

- ο Ταμειευτική λειτουργία. Ο φόρος αποτελεί το κυριότερο μέσο χρηματοδότησης του δημοσίου, γι' αυτό ένας από τους βασικούς σκοπούς της πολιτείας είναι η εξασφάλιση της επάρκειας των φορολογικών εσόδων, προς κάλυψη των δημόσιων δαπανών. Στην ουσία, σκοπός του φόρου είναι η ανακατανομή των παραγωγικών πόρων της οικονομίας μεταξύ του ιδιωτικού και Δημόσιου τομέα και μάλιστα η αφαίρεση παραγωγικών πόρων από τον ιδιωτικό τομέα και μεταφορά στο Δημόσιο τομέα για την παραγωγή Δημόσιων αγαθών, προοριζόμενων την ικανοποίηση αναγκών του κοινωνικού συνόλου.
- ο Οικονομική λειτουργία. Πολλές φορές ο φόρος χρησιμοποιείται και ως μέσο άσκησης οικονομικής πολιτικής για τον επηρεασμό της οικονομικής δραστηριότητας. Η Δημόσια οικονομία λαμβάνει μέτρα, μέσω των οποίων επιδιώκεται η δίκαιη κατανομή του εθνικού εισοδήματος, η ταχύτερη οικονομική ανάπτυξη, θεσπίζει φορολογικά μέτρα για την ανάπτυξη υποβαθμισμένων περιοχών της επικράτειας, επιβάλλει δασμούς στα εισαγόμενα είδη για την προστασία της εγχώριας βιομηχανίας.
- ο Κοινωνική λειτουργία. Με το φόρο επιδιώκεται η πραγματοποίηση διαφόρων κοινωνικών σκοπών, με τον κυριότερο να είναι η μείωση της οικονομικής ανισότητας των πολιτών. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού η Δημόσια οικονομία λαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:
 1. Καθορίζουν προοδευτικό συντελεστή για το φόρο εισοδήματος, έτσι ώστε το μέγεθος του καταβαλλόμενου φόρου να είναι μεγαλύτερο για τις ιδιωτικές οικονομίες που έχουν μεγαλύτερο εισόδημα και χαμηλότερο για τις οικονομίες που έχουν μικρό εισόδημα.
 2. Επιβάλλουν φόρο με προοδευτικό συντελεστή στην περιουσία των ιδιωτικών οικονομιών.
 3. Απαλλάσσουν ή επιβαρύνουν με χαμηλό συντελεστή τα είδη πρώτης ανάγκης και επιβαρύνουν με υψηλό συντελεστή τα είδη πολυτελείας.

4. Απαλλάσσουν πολλές φορές τις μικρές επιχειρήσεις από τον ΦΠΑ, έτσι ώστε να παράγουν με χαμηλότερο κόστος.³

1.1.5 Φορολογική βάση

Φορολογική βάση είναι το μέγεθος, με βάση το οποίο υπολογίζεται η φορολογική υποχρέωση, δηλαδή το ποσό του φόρου που πρέπει να καταβάλλει ο φορολογούμενος.

Ως φορολογική βάση μπορεί να χρησιμοποιηθεί οποιοδήποτε χαρακτηριστικό γνώρισμα των φορολογουμένων οικονομικό ή μη οικονομικό. Σήμερα ως φορολογική βάση χρησιμοποιούνται συνήθως διάφορα οικονομικά στοιχεία του φορολογούμενου και ιδιαίτερα το εισόδημα, η περιουσία και η δαπάνη και ειδικότερα η καταναλωτική δαπάνη.

Στη θεωρία υπάρχει σημαντική διαμάχη, σχετικά με το ποιο από τα τρία αυτά στοιχεία αποτελεί την καλύτερη βάση για τον υπολογισμό των φόρων και οδηγεί σε δικαιότερη κατανομή της επιβάρυνσης που προκαλούν οι φόροι. Σήμερα πλέον γίνεται δεκτό από την πλειοψηφία των οικονομολόγων, ότι το εισόδημα θα πρέπει να χρησιμοποιείται πρωταρχικά ως βάση για τον υπολογισμό της φορολογικής υποχρέωσης γιατί αποτελεί τον κύριο δείκτη οικονομικής ευμάρειας και επομένως της δυνατότητας των φορολογουμένων να συμβάλλουν στη χρηματοδότηση των δημοσίων δαπανών, θα πρέπει όμως συμπληρωματικά να χρησιμοποιείται και η περιουσία. Αν έχουμε δηλαδή δύο φορολογούμενους με το ίδιο εισόδημα αλλά ο ένας έχει περιουσία και ο άλλος δεν έχει, ο πρώτος μπορεί να συμβάλλει περισσότερο στη χρηματοδότηση των δημοσίων δαπανών. Επίσης συμπληρωματικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση η καταναλωτική δαπάνη, καθώς η καταναλωτική δαπάνη δείχνει τι αποκομίζει ο κάθε πολίτης από την κοινωνία, ενώ το εισόδημα δείχνει τι συνεισφέρει ο κάθε πολίτης στο κοινωνικό σύνολο.

Στην πράξη σήμερα, χρησιμοποιούνται και τα τρία οικονομικά χαρακτηριστικά ως φορολογική βάση, δηλαδή η περιουσία, το εισόδημα και η καταναλωτική δαπάνη.⁴

³ Γεώργιος Ανδρουλάκης, σημειώσεις μαθήματος «Φορολογία κεφαλαίου & λοιπές φορολογίες»

⁴ Γεώργιος Ανδρουλάκης, σημειώσεις μαθήματος «Φορολογία κεφαλαίου & λοιπές φορολογίες»

1.1.6 Φορολογικός συντελεστής

Φορολογικός συντελεστής είναι ο φόρος που αντιστοιχεί σε κάθε μία μονάδα φορολογικής βάσης. Διακρίνεται στον μέσο και τον οριακό φορολογικό συντελεστή.

Μέσος φορολογικός συντελεστής είναι ο λόγος του ποσού του φόρου που καταβάλλεται συνολικά από μια φορολογούμενη μονάδα προς την συνολική αξία της φορολογικής βάσης, ενώ ο οριακός φορολογικός συντελεστής είναι ο πρόσθετος φόρος που πρέπει να καταβληθεί για κάθε μία νέα μονάδα αύξησης της φορολογικής βάσης.

Στην αναλογική φορολογία, ο μέσος και ο οριακός φορολογικός συντελεστής είναι ίσοι. Στην προοδευτική φορολογία, ο οριακός φορολογικός συντελεστής είναι μεγαλύτερος από τον μέσο, ενώ στην αντίστροφα προοδευτική φορολογία, ο οριακός συντελεστής είναι μικρότερος του μέσου.

Όταν η φορολογική βάση μετριέται σε μονάδες ποσότητας, τότε ο φορολογικός συντελεστής ονομάζεται *συντελεστής κατά μονάδα*, π.χ. 100 ευρώ ανά κιλό. Ενώ όταν το μέγεθος της φορολογικής βάσης μετριέται σε μονάδες αξίας, ο φορολογικός συντελεστής ονομάζεται *κατ' αξία*, π.χ. 10% της τιμής του προϊόντος.

Οι φόροι, των οποίων οι συντελεστές εκφράζονται κατά μονάδες προϊόντος είναι περισσότερο αντικοινωνικοί γιατί δεν διαφοροποιούν την επιβάρυνση, ανάλογα με την ποιότητα του είδους, και επομένως επιβαρύνουν τις χαμηλότερες εισοδηματικές αξίες αναλογικά περισσότερο από ότι οι φόροι που εκφράζονται κατά αξία. Για παράδειγμα, αν υποθέσουμε, ότι ο φόρος που επιβάλλεται στα τσιγάρα είναι 0,30 ευρώ το πακέτο, τότε η επιβάρυνση του φθηνού πακέτου που κοστίζει λόγω χάρη 1 ευρώ, είναι 30%, ενώ η επιβάρυνση του ακριβού πακέτου που κοστίζει 1,5 ευρώ, είναι μόνο 20%. Η επιβάρυνση δηλαδή, είναι αντίστροφα ανάλογη της τιμής του προϊόντος, ενώ όταν ο συντελεστής εκφράζεται κατά αξία, η επιβάρυνση είναι ανάλογη της τιμής του. Στην πράξη σήμερα πάντως, οι περισσότεροι φόροι είναι εξοπλισμένοι με συντελεστές κατά αξία και μόνο ορισμένοι ειδικευμένοι φόροι ή δασμοί επιβάλλονται με συντελεστές κατά μονάδα προϊόντος.⁵

⁵ Ανδρέας Αναστασάκης, Διαλέξεις διδασκαλίας, «Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική»

1.1.7 Ταξινόμηση των φόρων

Οι φόροι ταξινομούνται με βάση πέντε συγκεκριμένα κριτήρια, τα οποία αναλύονται παρακάτω ως εξής:⁶

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1^ο : Φορολογική βάση

1. Φόροι σταθερού ποσού κατά φορολογούμενο. Με τους φόρους αυτούς, όλα τα άτομα υφίστανται την ίδια φορολογική επιβάρυνση, ανεξάρτητα από τις προσωπικές τους συνθήκες, το μέγεθος της περιουσίας τους, του εισοδήματός τους κ.λπ. Κάθε φορολογούμενος δηλαδή, πληρώνει ορισμένο ποσό φόρου, κοινό με όλους, το οποίο ισούται με το πηλίκο της διαίρεσης των απαιτούμενων φορολογικών εσόδων προς τον αριθμό των φορολογουμένων. Ο φόρος αυτός είναι ουδέτερος, με την έννοια, ότι δεν επηρεάζει την κατανομή των παραγωγικών μέσων, (δηλαδή τις επιλογές των φορολογουμένων μεταξύ των αγαθών, της κατανάλωσης και τη αποταμίευσης) και αυτό γιατί όλοι οι φορολογούμενοι πληρώνουν τελικά το ίδιο ποσό φόρου, οτιδήποτε και αν καταναλώσουν, οποιοδήποτε εισόδημα και αν έχουν ή περιουσία αν αποκτήσουν. Ο φόρος αυτός δεν χρησιμοποιείται σήμερα, αποτελεί όμως το καταλληλότερο μέτρο αναφοράς προς το οποίο συγκρίνονται οι υπόλοιποι φόροι, προκειμένου να προσδιοριστούν οι αποκλίσεις τους από μια κατάσταση πραγμάτων που αριστοποιεί την κατανομή των παραγωγικών μέσων.

2. Φόροι εισοδήματος. Η φορολογική βάση των φόρων εισοδήματος είναι γενικά, το εισόδημα που πραγματοποιούν οι ιδιωτικοί φορείς από διάφορες πηγές, όπως εργασία, εταιρία, ακίνητα, μετοχές κ.λπ., σε ορισμένη χρονική περίοδο, συνήθως ετήσια. Αναλόγως της νομικής φύσης της φορολογούμενης μονάδας, οι φόροι διακρίνονται ως εξής:

→ Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων (ΦΕΦΠ)

Η φορολογική βάση συμπίπτει με το ετήσιο εισόδημα των φυσικών προσώπων μετά την αφαίρεση των εξόδων πραγματοποίησης του εισοδήματος και ορισμένων απαλλαγών και εξαιρέσεων (πολύτεκνοι, ενοίκια κ.λπ.).

→ Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων (ΦΕΝΠ)

⁶ Γεώργιος Ανδρουλάκης, σημειώσεις μαθήματος «Φορολογία κεφαλαίου & λοιπές φορολογίες»

Η φορολογική βάση συμπίπτει με το σύνολο των καθαρών κερδών των ανωνύμων εταιριών, παρ' όλο που στην πράξη εμφανίζονται πολλά προβλήματα λόγω κινήτρων, γραφειοκρατίας, έλλειψης χρόνου, κ.λπ.

3. Φόροι δαπάνης – κατανάλωσης. Σε αυτή την περίπτωση, ο φόρος που επιβάλλει το κράτος εξαρτάται από την δαπάνη την οποία διενεργεί η φορολογούμενη μονάδα για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών.

→ Προσωπικός φόρος επί της δαπάνης

Ο φόρος αυτός επιβάλλεται επί της συνολικής δαπάνης, την οποία διενεργεί η φορολογούμενη μονάδα (φυσικό πρόσωπο). Ο φόρος αυτός δεν εφαρμόζεται σήμερα, λόγω του ότι συναντά σημαντικά διαχειριστικά προβλήματα στην πράξη, όπως εξακρίβωση και ακριβής απολογισμός των δαπανών και μεγάλα έξοδα βεβαίωσης.

→ Φόροι επί των προϊόντων

Οι φόροι επιβάλλονται ανά μονάδα ή κατά αξία παραγόμενων, καταναλισκόμενων ή εισαγόμενων προϊόντων και επιβαρύνουν στο σύνολο ή μερικώς τους αγοραστές. Μια βασική διάκριση των φόρων αυτών είναι σε εσωτερικούς, που είναι γνωστοί και σαν «δασμοί» και επιβάλλονται σε εισαγόμενα προϊόντα και σε εξωτερικούς που καλύπτουν τόσο τα εισαγόμενα, αλλά κυρίως τα αγαθά που παράγονται και καταναλώνονται στο εσωτερικό. Επίσης, ανάλογα με τον αριθμό των προϊόντων που καλύπτουν οι φόροι επί των προϊόντων, διακρίνονται σε:

i. Γενικοί φόροι δαπάνης. Οι φόροι αυτοί επιβάλλονται σε όλα ανεξαιρέτως τα προϊόντα με ενιαίο ποσοστό επιβάρυνσης. Στην πράξη όμως, τέτοιοι φόροι δεν υπάρχουν, ως γενικοί φόροι θεωρούνται συνήθως όσοι καλύπτουν μεγάλο αριθμό προϊόντων. Οι γενικοί φόροι μπορεί να επιβάλλονται είτε σε ένα μόνο στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας (όπως στο στάδιο μεταποίησης, στο στάδιο χονδρικού εμπορίου και στο στάδιο λιανικού εμπορίου), είτε σε δύο ή περισσότερα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας. Οι φόροι αυτοί πλήττουν είτε τη συνολική, είτε την προστιθέμενη αξία σε καθένα στάδιο που έχουν επιλεγεί. Σωρευτικός φόρος δαπάνης (συνολική αξία) είναι ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (αξία που δημιουργείται σε κάθε φορολογούμενο στάδιο). Στη χώρα μας, τέτοιοι γενικοί φόροι είναι τα τέλη χαρτοσήμου, ο φόρος κύκλου εργασιών και ο φόρος κατανάλωσης.

- ii. Ειδικοί φόροι δαπάνης. Οι φόροι αυτοί επιβάλλονται επί της παραγωγής ή πώλησης ορισμένων μόνο αγαθών ή κατηγοριών αγαθών κατά αξία ή κατά μονάδα προϊόντος. Για την επιβολή των φόρων χρησιμοποιούνται διάφορα επιχειρήματα και ανάλογα διακρίνουμε τις επόμενες κατηγορίες ειδικών φόρων δαπάνης:

Κανονιστικοί φόροι (ρυθμιστικοί)

Οι κανονιστικοί φόροι επιβάλλονται στα αγαθά, των οποίων η κατανάλωση δημιουργεί εξωτερικές κοινωνικές επιβαρύνσεις (ποτά, τσιγάρα, κ.λπ.). Τα αγαθά αυτά θεωρούνται επιβλαβή για το κοινωνικό σύνολο γιατί πέρα από την οργανική φθορά που προκαλούν στους χρήστες-καταναλωτές, μειώνουν την αποδοτικότητα τους ως συντελεστές παραγωγής και αυξάνουν τις δαπάνες κοινωνικής πρόνοιας.

Κανονιστικοί φόροι επιβάλλονται στα αγαθά των οποίων η παραγωγή δημιουργεί εξωτερικές επιβαρύνσεις (μόλυνση ατμόσφαιρας, θάλασσας, ποταμών κτλ.). Η επιβολή κανονιστικών φόρων στα παραπάνω αγαθά, αυξάνει το ιδιωτικό κόστος παραγωγής (δηλαδή ιδιωτικοποιεί ή εσωτερικεύει το κοινωνικό κόστος) με αποτέλεσμα να περιορίζεται παραγωγή τους στα κοινωνικώς ανεκτά επίπεδα και να βελτιώνεται η κατανομή των παραγωγικών μέσων.

Οι κανονιστικοί φόροι υπολογίζονται συνήθως σε ορισμένο χρηματικό ποσό ανά μονάδα προϊόντος, γιατί ο προσδιορισμός του οφειλόμενου ποσού φόρου γίνεται ευκολότερος.

Η βασική αντίρρηση στον υπολογισμό των κανονιστικών φόρων κατά μονάδα προϊόντος είναι ότι οι φθηνότερες και κατώτερες ποιότητες του προϊόντος (πχ. Φθηνότερα τσιγάρα) επιβαρύνονται με το ίδιο ποσό φόρου σε απόλυτες τιμές με τις ακριβότερες αλλά καλύτερες ποιότητες. Συνεπώς οι κατώτερες ποιότητες που καταναλώνονται κυρίως από τις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις, υφίστανται μεγαλύτερη φορολογική επιβάρυνση με αποτέλεσμα οι κανονιστικοί φόροι να γίνονται αντιστρόφως προοδευτικοί.

Ανταποδοτικοί φόροι

Οι φόροι αυτοί επιβάλλονται με βάση την αρχή του ανταλλάγματος και αντισταθμίζονται (αντικρίζονται) από ειδική και άμεση παροχή του Δημοσίου στους φορολογούμενους. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν κυρίως οι φόροι στα καύσιμα και τα διόδια. Οι φόροι αυτοί όχι μόνο δεν προκαλούν αποκλίσεις από την άριστη

κατανομή των παραγωγικών μέσων και τη δίκαιη κατανομή του εισοδήματος, αλλά αντίθετα βοηθούν στην επίτευξη των εν λόγω δημοσιονομικών στόχων.

Φόροι πολυτελείας

Οι φόροι πολυτελείας επιβάλλονται σε αγαθά και υπηρεσίες που καταναλώνονται από μεσαίες και ανώτερες εισοδηματικές τάξεις και δεν αποτελούν αγαθά πρώτης ανάγκης. (πχ αυτοκίνητα, γούνες).

Φόροι ταμειντικοί

Οι φόροι αυτοί επιβάλλονται με μοναδικό σκοπό να αποφέρουν έσοδα χωρίς άλλη δικαιολογία. Οι φόροι αυτοί επιβάλλονται συνήθως σε ευρείας κατανάλωσης αγαθά, όπου η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή, είναι μικρή, παράδειγμα ο φόρος κατανάλωσης ζάχαρης.

4. Φόροι περιουσίας. Φόροι περιουσίας είναι εκείνοι, οι οποίοι επιβάλλονται στην φορολογούμενη μονάδα με βάση την αξία ή τον όγκο ή κάποιο άλλο χαρακτηριστικό της περιουσίας, την οποία η φορολογούμενη μονάδα κατέχει. Οι φόροι αυτοί ταξινομούνται σε δύο γενικές κατηγορίες:

→ Φόροι κατοχής περιουσίας

Το γεγονός ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο κατέχει ορισμένη περιουσία σε ορισμένο χρόνο δημιουργεί στο πρόσωπο αυτό την υποχρέωση να μεταβιβάσει ένα μέρος της με τη μορφή φόρου. Οι φόροι αυτοί διακρίνονται ανάλογα αν επιβάλλονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα και αν εκπίπτουν ή όχι τα χρέη και τα λοιπά μέρη της περιουσίας σε:

ο Φόρος καθαρής περιουσίας. Ο φόρος αυτός επιβάλλεται συνήθως μόνο από τα φυσικά πρόσωπα και υπολογίζεται επί της αξίας όλων των περιουσιακών στοιχείων του φορολογούμενου, μειωμένη κατά το ποσό των οφειλών του (χρέη, υποθήκες, κλπ). Δηλαδή ο φόρος αυτός έχει σαν βάση την καθαρή περιουσία θέσης του φυσικού προσώπου.

Ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας (ΦΜΑΠ ή ΕΤΑΚ) είναι ένας ειδικός φόρος κατοχής περιουσίας, ο οποίος έχει σαν βάση την αξία ή τον όγκο της ακίνητης περιουσίας των φορολογουμένων. Υπάρχουν όμως προβλήματα αποτίμησης αυτών. Ο ΦΜΑΠ επιβάλλεται συνήθως με σχετικά χαμηλό συντελεστή.

ο Ονομαστικός φόρος περιουσίας. Ο φόρος αυτός επιβάλλεται επί της αξίας όλων των περιουσιακών στοιχείων των φορολογούμενων (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) χωρίς να αφαιρούνται οι υποχρεώσεις του φορολογούμενου. Οι παραπάνω φόροι είναι απρόσωποι διότι επιβάλλονται επί παντός περιουσιακού στοιχείου ανεξάρτητα από τη φύση του προσώπου (κατοικίες, γη, χρεόγραφα, κλπ).

→ Φόροι μεταβίβασης

ο Φόροι μεταβίβασης περιουσίας με ετεροβαρείς δικαιοπραξίες. Σε αυτήν την περίπτωση, η περιουσία του φορολογούμενου αυξάνει, όταν ένα άλλο άτομο μεταβιβάζει περιουσιακά στοιχεία χωρίς αντάλλαγμα. Τέτοιοι φόροι είναι, οι φόροι κληρονομιών, οι φόροι δωρεών και οι φόροι γονικών παροχών.

ο Φόροι που επιβάλλονται κατά την μεταβίβαση περιουσίας. Εδώ ανήκουν οι φόροι μεταβίβασης κάποιου περιουσιακού στοιχείου, όπως οι φόροι μεταβίβασης ακινήτων και οι φόροι επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2^ο : Φορέας επιβολής – εισπραξής φόρου

Με κριτήριο το είδος του Δημοσίου φορέα που είναι αρμόδιος για την εισπραξη των φόρων, έχουμε τις εξής κατηγορίες:⁷

→ Φόροι Κεντρική Διοίκησης

→ Φόροι Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

→ Φόροι υπέρ Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3^ο : Φόροι επί προσώπων – συναλλαγών

→ Προσωπικοί φόροι

Σε αυτήν την περίπτωση, η φορολογούσα αρχή έρχεται σε άμεση επαφή με τον φορολογούμενο, με την έννοια, ότι λαμβάνονται υπόψη όλα τα προσωπικά στοιχεία του (εισόδημα, περιουσία, οικογενειακή κατάσταση, χρέη κ.λπ.). εδώ υπάγεται και ο φόρος κληρονομιών, ο φόρος εισοδήματος και ο προσωπικός φόρος δαπάνης.

→ Απρόσωποι ή πραγματικοί φόροι

⁷ Ανδρέας Αναστασάκης, Διαλέξεις διδασκαλίας, «Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική»

Οι φόροι αυτοί επιβάλλονται όχι σε πρόσωπα αλλά σε συναλλαγές. Συνεπώς, οι απρόσωποι φόροι, στους οποίους υπάγονται οι φόροι κατανάλωσης, δεν λαμβάνουν υπόψη τις προσωπικές συνθήκες του φορολογούμενου.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4^ο : Η πρόθεση του φορολογικού νομοθέτη για το πρόσωπο που θέλει να επιβαρύνει

Ένα από τα κριτήρια ταξινομεί τους φόρους σε *άμεσους* και *έμμεσους*. Η διάκριση μεταξύ άμεσων και έμμεσων φόρων έχει επικρατήσει τόσο στη θεωρία όσο και στην πράξη, από πολύ καιρό. Η διάκριση όμως δεν είναι πάντοτε εύκολη. Το πρόβλημα της διάκρισης υπάρχει ιδιαίτερα, εάν σαν κριτήριο της παραπάνω διάκρισης υιοθετήσουμε τη δυνατότητα ή μη του φορολογούμενου όπως μεταθέτει σε άλλους ιδιώτες με τους οποίους συναλλάσσεται, το φορολογικό βάρος για το οποίο είναι υπόχρεος. Με βάση το κριτήριο αυτό, *ως άμεσοι φόροι θεωρούνται εκείνοι οι φόροι τους οποίους ο υπόχρεος δεν μπορεί να μεταθέσει, όπως οι φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων που παρακρατούνται επί των αποδοχών του.*

Αντίθετα, *έμμεσοι φόροι, με βάση το παραπάνω κριτήριο, χαρακτηρίζονται οι φόροι τους οποίους ο υπόχρεος έχει τη δυνατότητα να μετακυλήσει μέρος ή ολόκληρο το ποσό σε άλλους ιδιώτες.* Παράδειγμα αποτελεί η επιβολή φόρου επί των τσιγάρων, όπου ο καπνοβιομήχανος μπορεί να μεταθέσει στον καταναλωτή με ισόποση αύξηση της τιμής των τσιγάρων. Το παραπάνω όμως κριτήριο δεν είναι απολύτως σταθερό. Ο λόγος είναι ότι κάτω από ορισμένες συνθήκες είναι δυνατό η μετάθεση των θεωρούμενων ως άμεσων φόρων να γίνεται, ενώ η μετάθεση των θεωρούμενων ως έμμεσων φόρων να μη γίνεται.

Έτσι τώρα η τάση που επικρατεί για τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι φόροι για να χαρακτηριστούν ως άμεσοι ή έμμεσοι, είναι να θεωρούνται ως άμεσοι, εκείνοι οι οποίοι επιβάλλονται από τη φορολογούσα αρχή:

→ Επί των στοιχείων που αποτελούν ενδείξεις μόνο της φοροδοτικής ικανότητας του φορολογούμενου, όπως οι φόροι κατανάλωσης.

→ Με την πρόθεση να επιβαρύνουν τα πρόσωπα, με τα οποία συναλλάσσεται ο κατά νόμο υπόχρεος για την πληρωμή των φόρων στο δημόσιο. Για παράδειγμα, ο καπνοβιομήχανος είναι κατά νόμο υπόχρεος να καταβάλλει στο δημόσιο τον ειδικό φόρο κατανάλωσης καπνού, πλην όμως δεν υφίσταται προς τούτο μείωση των

κερδών του, αλλά εισπράττει τον φόρο από τους καταναλωτές των τσιγάρων, υψώνοντας ανάλογα την τιμή πώλησης του προϊόντος του.

Η πρόσθεση του φορολογικού νομοθέτη να επιβαρύνει κατά νόμο τον υπόχρεο για την καταβολή του φόρου (στην περίπτωση των άμεσων φόρων) ή τα πρόσωπα με τα οποία συναλλάσσεται ο κατά νόμο υπόχρεος (στην περίπτωση των έμμεσων φόρων), δεν πρέπει να συγχέεται με αυτό που συμβαίνει πράγματι στις σχέσεις μεταξύ των συναλλασσομένων. Είναι δηλαδή δυνατό, ο κατά νόμο υπόχρεος για την καταβολή του φόρου, π.χ. ένας παραγωγός να εμποδίζεται να μετακυλήσει τον φόρο.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5^ο : Χαρακτήρας φορολογικού συντελεστή

Το τελευταίο κριτήριο είναι το είδος του φορολογικού συντελεστή. Φορολογικός συντελεστής είναι ο λόγος της φορολογικής επιβάρυνσης (ή της μεταβολής της φορολογικής επιβάρυνσης) από ορισμένο φόρο προς την αντίστοιχη φορολογική βάση (ή προς δεδομένη μεταβολή της φορολογικής βάσης). Ο φορολογικός συντελεστής διακρίνεται σε μέσο και οριακό. Όταν ο λόγος φορολογικής επιβάρυνσης προς φορολογική βάση αναφέρεται στα επίπεδα, τότε ο λόγος μας δίνει τον Μέσο Φορολογικό συντελεστή. Με βάση τη συμπεριφορά του μέσου φορολογικού συντελεστή, οι φόροι διακρίνονται σε αναλογικούς, προοδευτικούς και αντίστροφα προοδευτικούς.

→ Αναλογικοί φόροι

Είναι οι φόροι που επιβαρύνουν τη φορολογική μονάδα με τον ίδιο μέσο φορολογικό συντελεστή, ανεξάρτητα του μεγέθους της φορολογικής βάσης. Όταν είναι αναλογική η φορολογία, ο μέσος φορολογικός συντελεστής παραμένει σταθερός καθώς μεταβάλλεται η φορολογική βάση. Έτσι η φορολογούσα αρχή αφαιρεί το ίδιο ποσοστό του εισοδήματος, της περιουσίας της καταναλωτικής δαπάνης από όλους τους φορολογούμενους ανεξάρτητα από το μέγεθος της φορολογικής βάσης. Αυτό βεβαίως σημαίνει ότι και ο οριακός φορολογικός συντελεστής είναι σταθερός και ίσος με τον μέσο.

→ Προοδευτικοί φόροι

Προοδευτικός είναι ο φόρος, του οποίου ο μέσος φορολογικός συντελεστής αυξάνει καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση. Έτσι η φορολογούσα αρχή αφαιρεί με το φόρο μεγαλύτερο ποσοστό της φορολογικής βάσης από τα άτομα που κατέχουν μεγαλύτερη βάση (εισόδημα, περιουσία ή δαπάνη) και μικρότερο ποσοστό από άτομα με μικρότερη βάση. Καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση, ο μέσος φορολογικός συντελεστής αυξάνει με σταθερό ρυθμό η προοδευτικότητα του φόρου καλείται σταθερή, εάν αυξάνει με αύξοντα ρυθμό, η προοδευτικότητα του φόρου καλείται αύξουσα και τέλος, εάν αυξάνει με φθίνοντα ρυθμό, η προοδευτικότητα του φόρου καλείται φθίνουσα. Ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόζεται η προοδευτική φορολογία είναι ο εξής: Η φορολογική βάση (εισόδημα – περιουσία) διαιρείται σε κλιμάκια. Κάθε κλιμάκιο φορολογείται με υψηλότερο συντελεστή από ότι το αμέσως προηγούμενο. Αυτοί οι συντελεστές είναι οι οριακοί που μας λένε με ποιο ποσοστό του επί πλέον εισοδήματος (κλιμάκιο) φορολογείται. Η νομοθεσία συνήθως ορίζει τους οριακούς συντελεστές και οι μέσοι προκύπτουν από το λόγο του αθροίσματος των ποσών του φόρου στα επί μέρους κλιμάκια δια το άθροισμα των κλιμακίων. Εννοείται ότι ο φόρος για κάθε κλιμάκιο είναι αναλογικός αφού για όλο το φάσμα των εισοδημάτων που εμπίπτουν στο κλιμάκιο, υπάρχει ενιαίο ποσοστό φορολογίας (ο οριακός συντελεστής).⁸

→ Αντίστροφα προοδευτικοί φόροι

Χαρακτηρίζονται οι φόροι που έχουν την ιδιότητα να μειώνεται ο μέσος φορολογικός συντελεστής (και επομένως και η φορολογική επιβάρυνση) καθώς αυξάνει η φορολογική βάση. Με άλλα λόγια, ο μέσος φορολογικός συντελεστής είναι μεγαλύτερος από τον οριακό φορολογικό συντελεστή. Τέτοιου είδους φόροι είναι σπάνιοι. Όμως μερικοί φόροι αν και αναλογικοί ως προς την φορολογική βάση που επιβάλλονται γίνονται στην πράξη αντιστρόφως προοδευτικοί εάν η φορολογική βάση εκφραστεί σαν ποσοστό μιας εναλλακτικής φορολογικής βάσης. Τέτοιο παράδειγμα έχουμε τους φόρους κατανάλωσης και μάλιστα τους ειδικούς.⁹

⁸ Ανδρέας Αναστασάκης, Διαλέξεις διδασκαλίας, «Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική»

⁹ Ανδρέας Αναστασάκης, Διαλέξεις διδασκαλίας, «Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική»

1.1.8 Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα άμεσων και έμμεσων φόρων

Τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των άμεσων και των έμμεσων φόρων αναλύονται, με βάση ορισμένες παραμέτρους. Συγκεκριμένα:¹⁰

1. Από την ταμειυτική άποψη

Οι έμμεσοι φόροι είναι περισσότερο αποτελεσματικοί ως προς την ταμειυτική λειτουργία των φόρων. Ως ταμειυτική άποψη νοείται το κόστος διαχείρισης, δηλαδή βεβαίωσης και είσπραξης, των φόρων σε σχέση με τα φορολογικά έσοδα που αποφέρουν. Τα πλεονεκτήματα των έμμεσων φόρων ως προς την ταμειυτική αποτελεσματικότητα είναι τα ακόλουθα:

- ο Ο αριθμός των υπόχρεων για την καταβολή του έμμεσου φόρου είναι μικρότερος από τον αριθμό των υπόχρεων για την πληρωμή του άμεσου.
- ο Κατά τον υπολογισμό των έμμεσων φόρων, η φορολογούσα αρχή δεν χρειάζεται να διερευνήσει τις προσωπικές συνήθειες των φορολογουμένων, όπως συμβαίνει στον άμεσο τρόπο φορολόγησης.
- ο Τα προβλήματα προσδιορισμού και εξόδων διαπίστωσης της φορολογικής βάσης είναι μικρότερα από ότι στους άμεσους φόρους.

Σαν επακόλουθο της παραπάνω ταμειυτικής αποτελεσματικότητας είναι η ταχύτερη είσπραξη των φορολογικών εσόδων από έμμεσους φόρους, σε σχέση με τους άμεσους. Οι έμμεσοι φόροι καταβάλλονται ευκολότερα γιατί δεν είναι εμφανής η επιβάρυνση, όπως στους άμεσους. Οι έμμεσοι φόροι αποφεύγονται πιο δύσκολα από ότι οι άμεσοι (φοροδιαφυγή) και έχουν μεγαλύτερη ελαστικότητα στις μεταβολές της οικονομικής δραστηριότητας.

2. Από την άποψη οικονομικής ανάπτυξης

Για την επίτευξη ενός ανοδικού ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης, αναγκαία συνθήκη είναι η ύπαρξη αποταμειυτικών πόρων επαρκών για να χρηματοδοτήσουν τον όγκο των επενδύσεων που απαιτείται για ανοδική πορεία της οικονομίας. Έτσι λοιπόν, οι φόροι πλήττουν τις αποταμειύσεις και αποτελούν εμπόδιο για τις επενδύσεις. Θεωρούνται ότι μειονεκτούν έναντι των φόρων που ευνοούν την αποταμίευση και ασκούν μικρή αρνητική επίδραση στις επενδύσεις. Από την άποψη αυτή, οι έμμεσοι

¹⁰ Γεώργιος Ανδρουλάκης, σημειώσεις μαθήματος «Φορολογία κεφαλαίου & λοιπές φορολογίες»

φόροι (κατανάλωσης) πλεονεκτούν ενός ισόποσου άμεσου φόρου (εισοδήματος) για τους εξής λόγους:

- ο Αφού οι έμμεσοι φόροι είναι αντιστρόφως προοδευτικοί πλήττουν περισσότερο τα χαμηλά εισοδήματα, τα οποία όμως έχουν χαμηλή ροπή για αποταμίευση. Έτσι, τα υψηλά εισοδήματα από τα οποία προέρχεται το μεγαλύτερο μέρος των αποταμιεύσεων δεν θίγεται. Αντίθετα, οι άμεσοι φόροι πλήττουν , λόγω προοδευτικότητας του φόρου περισσότερο τα υψηλά εισοδήματα.

- ο Ο έμμεσος φόρος αν και αντιστρόφως προοδευτικός ως προς το εισόδημα, μπορεί να γίνει προοδευτικός ως προς τη δαπάνη ώστε να αποθαρρύνει τις δαπάνες των υψηλών εισοδημάτων για αγαθά πολυτελείας και να ενισχύσει τις αποταμιεύσεις.

- ο Στην έκταση που ο έμμεσος φόρος μετακυλύετε στους καταναλωτές, τα κέρδη δεν μειώνονται και συνεπώς δεν επηρεάζεται η ικανότητα αυτοχρηματοδότησης των επενδύσεων.

- ο Οι έμμεσοι φόροι επηρεάζουν την αποδοτικότητα των επενδύσεων κατά έμμεσο τρόπο, δηλαδή μέσω μεταβολών της ζήτησης, ενώ ο φόρος εισοδήματος πλήττει άμεσα την αποδοτικότητα των επενδύσεων. Άρα οι άμεσοι φόροι ασκούν λιγότερο δυσμενή επίδραση στις επενδύσεις.

3. Από την άποψη σταθεροποίησης

Οι έμμεσοι φόροι επιβαρύνουν τα νοικοκυριά, αυξάνουν τις τιμές των προϊόντων στα οποία επιβάλλονται και μειώνουν το πραγματικό εισόδημα. Η μείωση του πραγματικού εισοδήματος προκαλεί μείωση της κατανάλωσης και επομένως και της συνολικής ζήτησης. Το μέγεθος των επιδράσεων των έμμεσων φόρων εξαρτάται από το κατά πόσο οι καταναλωτές αντιλαμβάνονται ότι η επιβολή του φόρου μειώνει το πραγματικό εισόδημα.

Η αντιπληθωριστική επίδραση (μείωση της ζήτησης) του έμμεσου φόρου είναι μεγάλη, όταν οι καταναλωτές έχουν πλήρη αυταπάτη της αξίας του χρήματος. Εάν όμως οι καταναλωτές δεν έχουν αυταπάτη της αξίας του χρήματος, τότε η αντιπληθωριστική επίδραση του έμμεσου φόρου είναι το ίδιο με εκείνη του άμεσου φόρου).

Ένα άλλο μειονέκτημα των έμμεσων φόρων είναι, ότι η ύψωση των τιμών που προκαλείται από την επιβολή ή την αύξηση των έμμεσων φόρων είναι δυνατό να προκαλέσουν αλυσιδωτές αντιδράσεις αυξήσεων μισθών-τιμών. Αν γίνει αυτό θα

οδηγήσει σε αναζωπύρωση του πληθωρισμού και των πληθωριστικών προσδοκιών με αποτέλεσμα την επιδείνωση του προβλήματος του πληθωρισμού.

Αντίθετα η επιβολή αύξησης του φόρου εισοδήματος δεν επιφέρει μείωση της αγοραστικής δύναμης μέσω αύξησης των τιμών (που γίνεται άμεσα αισθητή), αλλά μέσω της μείωσης του διαθέσιμου εισοδήματος που δημιουργεί μικρότερες αντιδράσεις στους φορολογούμενους των μεσαίων και υψηλών εισοδηματικών ομάδων.

4. Από την άποψη της δίκαιης διανομής του εισοδήματος

Δικαιότερη κατανομή του εισοδήματος υπάρχει, όταν ο φόρος που επιβάλλεται περιορίζει τις εισοδηματικές διαφορές και καθορίζει υψηλότερη φορολογία στα υψηλότερα εισοδήματα, ενώ παράλληλα λαμβάνει υπόψη τις προσωπικές συνθήκες (πλούτος, οικογενειακή κατάσταση, κ.λπ.) των φορολογούμενων.

Ενώ οι άμεσοι φόροι πληρούν και τις δύο παραπάνω προϋποθέσεις, οι έμμεσοι δεν τις πληρούν. Επομένως οι άμεσοι φόροι, υπό την προϋπόθεση ότι οι φορολογικές υπηρεσίες έχουν την απαιτούμενη οργάνωση και τα μέσα βεβαίωσης και είσπραξης του φόρου εισοδήματος από τους υπόχρεους, είναι αποτελεσματικό μέσο αναδιανομής του εισοδήματος και επίτευξης ενός κοινωνικά δικαιότερου φορολογικού συστήματος.

Επίσης, οι άμεσοι φόροι επιβάλλονται απευθείας επί του εισοδήματος / περιουσίας, στοιχεία τα οποία προσδιορίζουν σε μεγάλο βαθμό την φοροδοτική ικανότητα των φορολογουμένων. Κατά τη επιβολή των άμεσων φόρων προσδιορίζονται προοδευτικοί συντελεστές με μεγαλύτερους φορολογικούς συντελεστές σε υψηλότερα εισοδήματα. Τέλος, όταν επιβάλλονται άμεσοι φόροι είναι δυνατόν να λάβουμε υπόψη τα οικογενειακά βάρη και άλλες ειδικές συνθήκες του φορολογούμενου.

1.1.9 Υποκείμενο και αντικείμενο του φόρου

Υποκείμενο του φόρου. Είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια, την κατοικία ή την έδρα του, φορολογείται για την ακίνητη περιουσία του

που βρίσκεται στην Ελλάδα την 1^η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας, ανεξάρτητα από τις μεταβολές που τυχόν επέρχονται κατά την διάρκεια του έτους αυτού.¹¹

Αντικείμενο του φόρου. Αντικείμενο του φόρου είναι τα ακόλουθα:

1. Η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών, εφόσον πραγματοποιούνται από επαχθή αίτια στο εσωτερικό της χώρας από υποκείμενο στο φόρο, που ενεργεί με αυτήν την ιδιότητα.
2. Η εισαγωγή αγαθών στο εσωτερικό της χώρας.
3. Η ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών που πραγματοποιείται από επαχθή αίτια στο εσωτερικό της χώρας από υποκείμενο στο φόρο. Ο οποίος ενεργεί με αυτήν την ιδιότητα ή από μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο, όταν ο πωλητής είναι υποκείμενος στο φόρο εγκαταστημένος σε άλλο κράτος – μέλος, ενεργεί με αυτήν την ιδιότητα και δεν απαλλάσσεται από το φόρο, λόγω ύψους πραγματοποιηθέντος ετήσιου κύκλου εργασιών, σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας του.
4. Η ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών, τα οποία υπάγονται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, που πραγματοποιείται από υποκείμενο στο φόρο ή από μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο.¹²

1.1.10 Ορισμός της εφάπαξ φορολογίας

Εφάπαξ ή κατ'αποκοπή φορολογία, είναι το σύνολο των φόρων, τους οποίους επιβάλλει το κράτος στα φυσικά πρόσωπα (πολίτες) και τα νομικά πρόσωπα (επιχειρήσεις), ανεξάρτητα από το επίπεδο τους εισοδήματός τους.¹³ Είναι ένα από τα διάφορα μέτρα που λαμβάνει ένα κράτος όταν βρίσκεται σε οικονομική δυσχέρεια, με σκοπό να συλλέξει περισσότερα χρήματα, προκειμένου να αποκτήσει αγοραστική δύναμη για να καλύψει τις δαπάνες του.

1.1.11 Η εφάπαξ φορολογία ως οικονομικό μέγεθος

Η εφάπαξ φορολογία, όπως προαναφέρθηκε, αποτελεί ένα τρόπο, μέσω του οποίου μια χώρα και στην συγκεκριμένη περίπτωση η Ελλάδα, προσπαθεί να εισπράξει όσο το δυνατόν περισσότερα έσοδα, με σκοπό να καταφέρει να καταπολεμήσει τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει.

¹¹ www.forologikanea.gr, «Υποκείμενο του φόρου»

¹² www.power-tax.gr, «Αντικείμενο του φόρου»

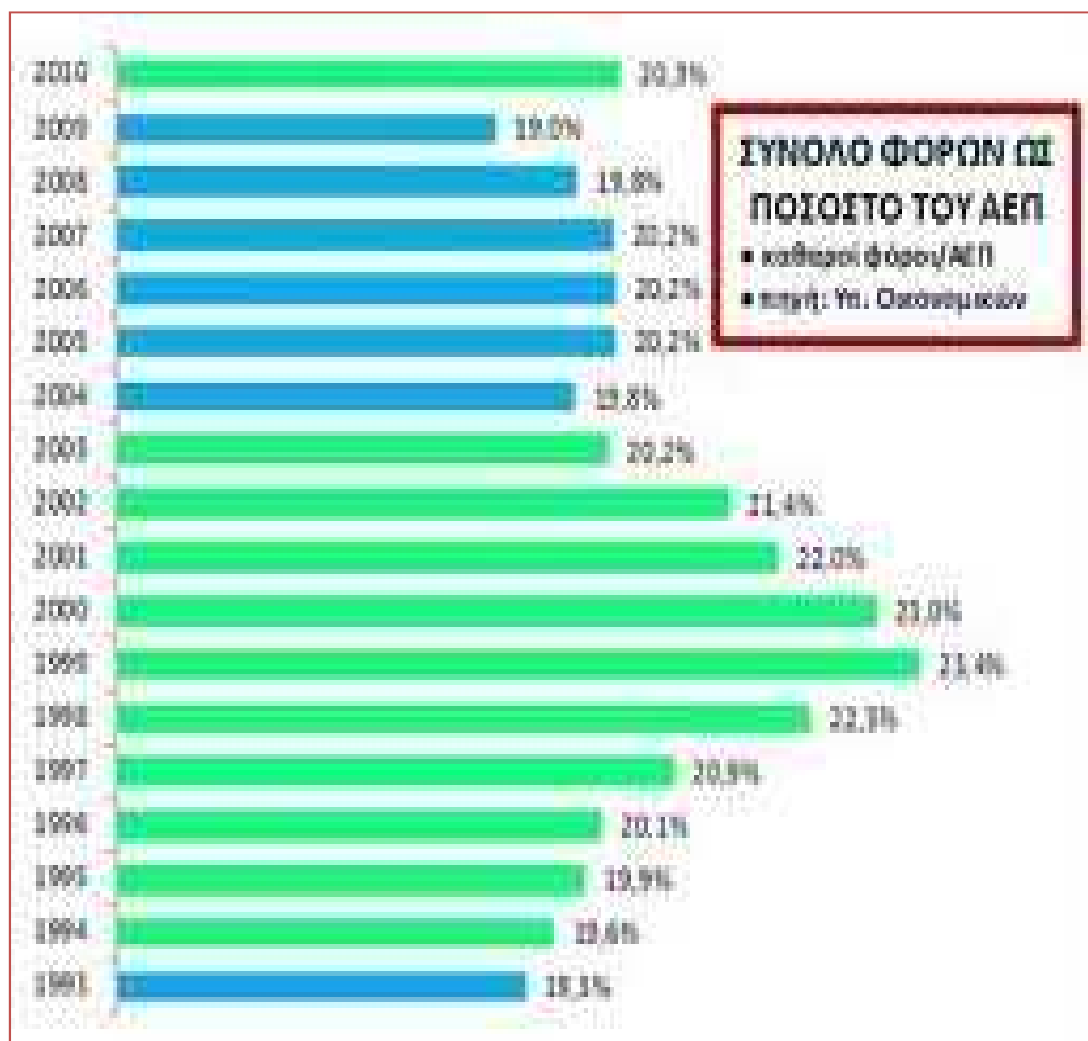
¹³ www.economics.about.com, «Οικονομικά»

Σύμφωνα όμως, με τον οικονομικό προϋπολογισμό του κράτους, τα έσοδα του κράτους από τις έκτακτες εισφορές, ήταν μειωμένα σε σχέση με αυτά που είχε υπολογίσει το κράτος. Συγκεκριμένα, τα έσοδα του δημοσίου μειώθηκαν κατά 13,3% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του περασμένου έτους, ενώ συνολικά στους 11 μήνες του 2011, έχουν μειωθεί κατά 5%, αντί να αυξηθούν κατά 0,9%, όπως προβλέπει ο προϋπολογισμός. Συνολικά, τα έσοδα του κράτους τον Νοέμβριο, ανήλθαν σε 3,47 δις. ευρώ, ενώ κατά τον Νοέμβριο του 2010, τα έσοδα του κράτους ήταν 4,3 δις. ευρώ.

Έτσι, το έλλειμμα που δημιουργείται είναι πιθανό να ξεπεράσει το 95 του ΑΕΠ, που προβλέπει ο προϋπολογισμός. Ωστόσο, τα έσοδα που αναμένει να έχει το υπουργείο οικονομικών, μετά βίας φτάνουν τα 2,35 δις. ευρώ από την εφάπαξ φορολόγηση. Συγκεκριμένα, αναμένονται έσοδα περίπου 700 εκατ. ευρώ από την πρώτη δόση του ειδικού τέλους ακινήτων μέσω της ΔΕΗ, 1,2 δις. ευρώ από τα τέλη κυκλοφορίας, 300 εκατ. ευρώ από ημιυπαίθριους και αυθαίρετα, καθώς και περίπου 150 εκατ. ευρώ από το ΕΤΑΚ του 2009, για το οποίο σχεδιάστηκε η αποστολή εκκαθαριστικών έως το τέλος του 2011. Συνεπώς, αναζητούνται επιπλέον 6 δις. ευρώ και ήδη, ορισμένοι παράγοντες του υπουργείου οικονομικών φέρονται να μιλούν για έλλειμμα 9,5% του ΑΕΠ, ίσως και μεγαλύτερο, παρά τα μέτρα και τις έκτακτες εισφορές που έχουν παρθεί.

Συμπερασματικά, η εφάπαξ φορολογία θεωρείται από το οικονομικό επιτελείο του κράτους, μια ορθή λύση για την οικονομική αύξηση των εσόδων της χώρας. Παρ' όλα αυτά, σε περιόδους οικονομικής δυσχέρειας μιας χώρας, οι έκτακτες εισφορές δεν είναι το μόνο οικονομικό μέγεθος που βοηθάει, αλλά και πλήθος άλλων.¹⁴

¹⁴ www.eklogika.gr, Άρθρο: «Μειωμένα τα έσοδα, παρά τις έκτακτες εισφορές – Έρχονται και νέα μέτρα;», 06/12/2011

Ενότητα 1.2: Σύγκριση εφάπαξ φορολογίας με την φορολογία εισοδήματος και δαπανών

1.2.1 Φορολογία εισοδήματος

Σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν. 4024/2011 μετά τις τελευταίες τροποποιήσεις, το δηλωθέν εισόδημα, πραγματικό ή αυτό που προκύπτει με βάση τις αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες και δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων του φορολογούμενου, υποβάλλεται σε φόρο, με βάση την ακόλουθη κλίμακα:¹⁵

Κλιμάκιο Εισοδήματος €	Φορολογικός Συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου €	Σύνολο Εισοδήματος €	Σύνολο Φόρου €
5.000	0	0	5.000	0
7.000	10	700	12.000	700
4.000	18	720	16.000	1.420
10.000	25	2.500	26.000	3.920
14.000	35	4.900	40.000	8.820
20.000	38	7.600	60.000	16.420
40.000	40	16.000	100.000	32.420
Άνω των 100.000	45			

Έτσι, σύμφωνα με τα ποσά της συγκεκριμένης κλίμακας, υπολογίζεται ο φόρος που υποχρεούται να πληρώσει ο φορολογούμενος, με βάση το εισόδημά του. Ωστόσο, όμως υπάρχουν και κάποιες διατάξεις, οι οποίες είναι σκόπιμο να αναφερθούν για την καλύτερη κατανόηση του τρόπου φορολόγησης. Συγκεκριμένα:

ο Για τους νέους ηλικίας έως και τριάντα ετών, για τους συνταξιούχους άνω των εξήντα πέντε ετών, για άτομα με ειδικές ανάγκες ή και συνταξιούχους ανεξαρτήτως ηλικίας με παιδιά με ειδικές ανάγκες, το αφορολόγητο ποσό ορίζεται στις 9.000 ευρώ, εφόσον το δηλωθέν εισόδημα, πραγματικό ή αυτό που προκύπτει με βάση τις αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες και δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων του φορολογούμενου, δεν υπερβαίνει τις 9.000 ευρώ. Σε περίπτωση που το

¹⁵ www.forin.gr, Άρθρο 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος «Υπολογισμός και καταβολή φόρου»

δηλωθέν εισόδημά τους υπερβεί τις 9.000 ευρώ, τότε το ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση την ανωτέρω κλίμακα, περιορίζεται ώστε το συνολικό καθαρό εισόδημα που προκύπτει μετά την αφαίρεση του φόρου, να μην υπολείπεται του ποσού των 9.000 ευρώ.

ο Το κατά περίπτωση αφορολόγητο ποσό ισχύει, εφόσον ο φορολογούμενος προσκομίσει αποδείξεις που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων για δαπάνες αγοράς αγαθών και λήψης υπηρεσιών, τις οποίες πραγματοποιεί ο ίδιος, η σύζυγός του και τα τέκνα που τους βαρύνουν. Οι δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή και όσοι διαμένουν σε οίκο ευγηρίας, σε ψυχιατρικά ιδρύματα, οι φυλακισμένοι και κάτοικοι κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα περισσότερο του 90% του συνολικού εισοδήματός τους, δικαιούνται το αφορολόγητο ποσό της κλίμακας χωρίς την προσκόμιση αποδείξεων.

ο Το ποσό των αποδείξεων δαπανών, που απαιτείται να προσκομισθούν, ορίζεται με ποσοστό 25% του ατομικού εισοδήματος του φορολογούμενου του δηλούμενου και φορολογούμενου και για το ποσό εισοδήματος μέχρι 60.000 ευρώ. Αν το ποσό των προσκομιζόμενων αποδείξεων δαπανών του φορολογούμενου υπολείπεται του πιο πάνω ποσού, τότε επί της διαφοράς επιβάλλεται φόρος με συντελεστή 10%. Οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί υπολογίζονται αθροιστικά και για τους δύο συζύγους, εφόσον έχουν περιληφθεί στην εμπρόθεσμη δήλωση και επιμερίζονται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το δηλούμενο και φορολογούμενο ατομικό εισόδημα της εμπρόθεσμης δήλωσής τους.¹⁶

Σε αυτό το σημείο, πρέπει να τονισθεί, ότι το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας αυξάνεται κατά 2.000 ευρώ για κάθε τέκνο από τα δύο πρώτα του φορολογούμενου που τον βαρύνουν και τα 3.000 ευρώ για κάθε επόμενο τέκνο.

Επίσης, το αφορολόγητο ποσό της κλίμακας αυξάνεται με το ποσό των 2.000 ευρώ ως δαπάνη χωρίς δικαιολογητικά, για τον ίδιο τον φορολογούμενο και για καθένα από τα πρόσωπα που συνοικούν με αυτόν ή τον βαρύνουν, εφόσον:

¹⁶ www.forin.gr, Άρθρο 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος «Υπολογισμός και καταβολή φόρου»

- Παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω από νοητική καθυστέρηση, φυσική αναπηρία ή ψυχική πάθηση, με βάση τη γνωμάτευση της οικείας πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής που εδρεύει σε κάθε νομό.
- Είναι τυφλοί που είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών.
- Είναι νεφροπαθείς που τελούν υπό αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή κάθαρση ή έχουν κάνει μεταμόσχευση νεφρού, καθώς και τα πρόσωπα που πάσχουν από μεσογειακή, δραπενοκυτταρική και μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία και κάνουν μεταγγίσεις αίματος.
- Είναι ανάπηροι ή οπλίτες, οι οποίοι με την ιδιότητα του αναπήρου παίρνουν σύνταξη από το δημόσιο ταμείο.
- Είναι θύματα πολέμου και λαμβάνουν σύνταξη από πολεμική αιτία.
- Παίρνουν σύνταξη από το δημόσιο ταμείο ως ανάπηροι ή θύματα εθνικής αντίστασης ή εμφυλίου πολέμου.¹⁷

Συνεπώς, ο υπολογισμός του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα κάθε φορολογούμενου, γίνεται με τα ακόλουθα βήματα:¹⁸

1. Από το εισόδημα που δηλώνει κάθε φορολογούμενου, εκπίπτουν:
 - Τα καταβληθέντα ασφάλιστρα ζωής, προσωπικών ατυχημάτων και ασθενείας μέχρι ποσού 1.200 ευρώ.
 - Οι υποχρεωτικές εισφορές που τυχόν κατέβαλε ο υπόχρεος σε ταμεία ασφάλισης (ΙΚΑ, ΤΣΑ κ.λπ.).
 - Οι δεδουλευμένοι τόκοι κάθε στεγαστικού δανείου που ελήφθη μέχρι 31/12/2002 για την απόκτηση πρώτης κατοικίας.
 - Οι δαπάνες για δωρεές χρηματικών ποσών άνω των 100 ευρώ προς το Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ., τα κοινωφελή Ν.Π.Ι.Δ.
 - Τα έξοδα για χορηγίες σε πολιτιστικά Ν.Π.Ι.Δ. (μη κερδοσκοπικά), εφόσον υπερβαίνουν τα 100 ευρώ.
 - Το 20% της δαπάνης για αλλαγή της εγκατάστασης καυσίμου από πετρέλαιο σε φυσικό αέριο ή για τοποθέτηση νέας εγκατάστασης φυσικού αερίου, ηλιοθερμικών και φωτοβολταϊκών συστημάτων, μέχρι ποσού 700 ευρώ.

¹⁷ www.forin.gr, Άρθρο 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος «Υπολογισμός και καταβολή φόρου»

¹⁸ www.ethnos.gr, Άρθρο: «Πώς υπολογίζουμε το φόρο», 3/5/2010

→ Το 100% της δαπάνης για ιατρικές επισκέψεις και για αμοιβές δικηγόρου.

2. Πάνω στο ποσό εισοδήματος που απομένει μετά την αφαίρεση των παραπάνω δαπανών, υπολογίζεται ο φόρος που αναλογεί με βάση την κλίμακα και την οικογενειακή κατάσταση του υπόχρεου, δηλαδή αν είναι μισθωτός ή όχι, αν έχει παιδιά και πόσα, κ.λπ.

3. Στη συνέχεια, από το ποσό του φόρου που υπολογίζεται με βάση τη φορολογική κλίμακα, εκπίπτει ένα ποσοστό των εξόδων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, των καταβληθέντων μισθωμάτων για κύρια κατοικία της οικογένειας του φορολογούμενου, των καταβληθέντων διδάκτρων για φροντιστήρια εκπαιδευτικών μαθημάτων, κ.λπ.

Το ποσό που προκύπτει μετά τις παραπάνω αφαιρέσεις είναι ο κύριος φόρος εισοδήματος. Εάν το συνολικό ποσό των εκπτώσεων φόρου είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί με βάση την κλίμακα, τότε προκύπτει μηδενικό ποσό κύριου φόρου. Έπειτα, θα αφαιρεθούν τα ποσά των φόρων που έχουν παρακρατηθεί ή προκαταβληθεί με την μορφή της παρακράτησης φόρου μισθωτών υπηρεσιών ή και με τη μορφή της προκαταβολής φόρου, εφόσον στην δήλωση που είχε υποβληθεί το προηγούμενο έτος, είχαν συμπεριληφθεί και εισοδήματα από ακίνητα, επιχειρήσεις ή ελεύθερα επαγγέλματα. Τέλος, μετά και την τελευταία αφαίρεση, ορίζεται το τελικό ποσό φόρου για καταβολή αν το υπόλοιπο είναι θετικό, ή προς επιστροφή αν είναι αρνητικό. Ο φόρος εξοφλείται σε 3 δόσεις εφάπαξ εφόσον είναι έως 25 ευρώ.

Παράδειγμα υπολογισμού φόρου εισοδήματος μισθωτού¹⁹

Ακαθάριστο ποσό φόρου του μισθού	
Μείον: νόμιμων κρατήσεων για υποχρεωτικές ασφαλιστικές εισφορές	
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα, με βάση τις πραγματικές καταβαλλόμενες αποδοχές	1.152,00
Αναγωγή του μηνιαίου σε συνολικό ετήσιο καθαρό εισόδημα (επί 14 μηνιαίους μισθούς)	16.128,00
Τέκνα που βαρύνουν τον φορολογούμενο	0 τέκνα
Υπολογισμός του συνολικού ετήσιου φόρου εισοδήματος που αναλογεί,	1.150,72

¹⁹ www.taxnews.info, «Υπολογισμός φόρου στα εισοδήματα από μισθούς, ημερομίσθια, συντάξεις και λοιπές παροχές με βάση τη φορολογική κλίμακα του ν.3986/2011»

με βάση τα ανωτέρω	
Υπολογισμός του συνολικού ετήσιου φόρου εισοδήματος που παρακρατείται, με βάση τα ανωτέρω	1.133,46
Υπολογισμός του μηνιαίου φόρου εισοδήματος που αναλογεί	82,19
Φόρος που πρέπει να παρακρατείται κάθε μήνα	80,96
Φόρος που πρέπει να παρακρατηθεί κατά την καταβολή του δώρου Χριστουγέννων	80,96
Φόρος που πρέπει να παρακρατηθεί κατά την καταβολή του δώρου Πάσχα	40,48
Φόρος που πρέπει να παρακρατηθεί κατά την καταβολή του επιδόματος αδείας	40,48
Έκτακτο εφάπαξ ποσό ή πρόσθετες παροχές (πριν παραγωγικότητας, αναδρομικά του ίδιου έτους, κ.λπ.)	1.000,00
Παρακράτηση φόρου κάθε μήνα, κατά την καταβολή του έκτακτου εφάπαξ ποσού, πρόσθετες παροχές, κ.λπ.	236,40

1.2.2 Φορολογία δαπανών

Το κοινό σύστημα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας εφαρμόζεται στην παραγωγή και στην διανομή αγαθών και υπηρεσιών που αγοράζονται και πωλούνται προς κατανάλωση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Για να εξασφαλιστεί η ουδετερότητα του φόρου ανεξαρτήτως του αριθμού των πραγματοποιούμενων πράξεων, οι υποκείμενοι στον φόρο μπορούν να εκπέσουν από τον χρεωστικό τους ΦΠΑ, το ποσό του φόρου που έχουν καταβάλλει σε άλλους υποκείμενους. Ο ΦΠΑ βαρύνει τον τελικό καταναλωτή ως ποσοστό επί της τελικής τιμής του αγαθού ή της υπηρεσίας.

Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ένας γενικός φόρος κατανάλωσης που επιβάλλεται στις εμπορικές δραστηριότητες, οι οποίες αφορούν στην παραγωγή και την διανομή αγαθών και την παροχή υπηρεσιών. Ο φόρος αυτός υπολογίζεται σε συνάρτηση με την αξία που προστίθεται στα αγαθά ή τις υπηρεσίες σε κάθε στάδιο της παραγωγής και της αλυσίδας διανομής. Εισπράττεται τμηματικά μέσω ενός συστήματος τμηματικών πληρωμών που επιτρέπει στους υποκείμενους στον ΦΠΑ να εκπίπτουν από το χρεωστικό τους υπόλοιπο ΦΠΑ το ποσό του φόρου που κατέβαλαν σε άλλους υποκείμενους στον φόρο επί των αγορών, στις οποίες προέβησαν για τους

σκοπούς της επαγγελματικής τους δραστηριότητας στο προηγούμενο στάδιο. Ο μηχανισμός αυτός επιτρέπει να εξασφαλιστεί η ουδετερότητα του φόρου ανεξαρτήτως του αριθμού των πράξεων.

Γενικά, ο φόρος προστιθέμενης αξίας βαρύνει τον τελικό καταναλωτή ως ποσοστό επί της τελικής τιμής του προϊόντος ή της υπηρεσίας. Αυτή η τελική τιμή είναι το άθροισμα των αξιών που προστίθενται σε κάθε στάδιο παραγωγής και διανομής. Ο υποκείμενος στον φόρο καταβάλλει στην εθνική φορολογική αρχή του ΦΠΑ που έχει εισπράξει για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, αφού εκπέσει τον ΦΠΑ που κατέβαλε στους προμηθευτές του.²⁰

1.2.3 Πεδία εφαρμογής Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

Στον ΦΠΑ υπόκεινται οι πράξεις που πραγματοποιούνται εξ επαχθούς αιτίας στο έδαφος ενός κράτους μέλος από υποκείμενο στο φόρο που ενεργεί την ιδιότητα αυτή, καθώς και οι εισαγωγές που πραγματοποιούνται από οποιονδήποτε. Στις φορολογητέες συναλλαγές περιλαμβάνονται:²¹

- Οι παραδόσεις αγαθών από υποκείμενο στον φόρο
- Οι ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών προερχόμενων από ένα κράτος μέλος στο έδαφος άλλου κράτους μέλους
- Οι εισαγωγές αγαθών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης

1.2.4 Φορολογητέες πράξεις

Ως παράδοση αγαθών θεωρείται η μεταβίβαση του δικαιώματος να διαθέτει κάποιος, ως κύριος, ενσώματο αγαθό. Ως παροχή υπηρεσιών νοείται κάθε πράξη, η οποία δεν αποτελεί παράδοση αγαθών. Η ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών είναι η απόκτηση του δικαιώματος να διαθέτει κάποιος, ως κύριος, κινητό ενσώματο αγαθό που αποστέλλεται στον αποκτώντα, σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος από το οποίο αναχώρησε η αποστολή του αγαθού. Τέλος, ως εισαγωγή αγαθών θεωρείται η είσοδος, στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αγαθού που δεν έχει τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία.

²⁰ www.europa.eu, Μελέτη: «Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)

²¹ www.europa.eu, Μελέτη: «Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)

1.2.5 Συντελεστές ΦΠΑ

Οι συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας είναι τρεις: ο κανονικός 23%, ο μειωμένος 13% και ο υπέρ- μειωμένος 6,5%. Ωστόσο, για τα νησιά του Αιγαίου εκτός Κρήτης, δηλαδή για το νομό Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσου, Κυκλάδων και τα νησιά του Αιγαίου, όπως Θάσο, Σαμοθράκη, Βόρειες Σποράδες και Σκύρο, οι συντελεστές του φόρου μειώνονται κατά 30%, δηλαδή ο κανονικός από 23% γίνεται 16%, ο μειωμένος από 13% γίνεται 9% και ο υπέρ-μειωμένος 6,5% γίνεται 5%. Η περίπτωση της μείωση του ΦΠΑ υφίσταται εφόσον πρόκειται για αγαθά, τα οποία κατά το χρόνο που ο φόρος γίνεται απαιτητός.²²

→ Βρίσκονται στα νησιά αυτά και παραδίδονται από υποκείμενο στο φόρο που είναι εγκατεστημένος στα νησιά αυτά.

→ Πωλούνται με προορισμό τα νησιά αυτά από υποκείμενο στο φόρο, εγκατεστημένο σε οποιοδήποτε μέρος του εσωτερικού της χώρας, προς αγοραστή υποκείμενο ή προς μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο στα νησιά αυτά.

→ Εισάγονται στα νησιά αυτά.

Η παραπάνω μείωση των συντελεστών δεν ισχύει για τα καπνοβιομηχανικά και τα μεταφορικά μέσα.

1.2.6 Συμπεράσματα σύγκρισης εφάπαξ φορολογίας, φορολογίας εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας

Η φορολογία είναι η επιβολή υποχρεωτικών φόρων υπέρ του κράτους. Τα κρατικά έσοδα μέσω των υποχρεωτικών φόρων των φυσικών προσώπων και των νομικών προσώπων αποτελούν στην σύγχρονη οικονομία την σημαντικότερη πηγή. Ο αντικειμενικός σκοπός της φορολογίας είναι τριπλός: αφενός μεν η χρηματοδότηση των κρατικών δαπανών, κατά την δημοσιονομική πολιτική, αφετέρου η ενίσχυση ή σταθεροποίηση της οικονομικής ανάπτυξης, που αφορά την οικονομία γενικότερα, και τέλος η ανακατανομή του πλούτου που αφορά την κοινωνική οικονομία για άμβλυνση των ανισοτήτων. Η φορολογία αποτελεί μια σημαντική δραστηριότητα των δημοσίων φορέων σε όλες τις χώρες του κόσμου, και ιδιαίτερα στις περισσότερο

²² www.forin.gr, Άρθρο: «Συντελεστές ΦΠΑ αγαθών και υπηρεσιών»

ανεπτυγμένες, αφού εξασφαλίζει συνήθως περισσότερο από το 90% των εσόδων του.²³

Όπως προαναφέρθηκε, ο φόρος εισοδήματος είναι το ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση τις αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες καθώς και δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων του φορολογουμένου, σύμφωνα με την κλίμακα φόρου εισοδήματος.

Επίσης, ο φόρος δαπανών, δηλαδή ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ένας γενικός φόρος κατανάλωσης που επιβάλλεται στις εμπορικές δραστηριότητες, οι οποίες αφορούν στην παραγωγή και την διανομή αγαθών και την παροχή υπηρεσιών. Ο φόρος αυτός υπολογίζεται σε συνάρτηση με την αξία που προστίθεται στα αγαθά ή τις υπηρεσίες σε κάθε στάδιο της παραγωγής και της αλυσίδας διανομής και αποτελεί έναν έμμεσο φόρο.

Από την άλλη, οι εφάπαξ ή κατ' αποκοπή είναι εκείνοι οι φόροι, οι οποίοι επιβάλλονται από το κράτος, με σκοπό την είσπραξη περισσότερων εσόδων. Συνήθως, αυτού του είδους οι φόροι, επιβάλλονται σε περιόδους οικονομικής κρίσης μιας χώρας, σε όλους τους πολίτες, και αποβλέπουν στην είσπραξη χρημάτων και την μείωση του δημόσιου ελλείμματος.

Παρακάτω, παρουσιάζονται στατιστικά στοιχεία με την επίδραση των φόρων στην Ελληνική οικονομία:

24

²³ www.el.wikipedia.org, «Φορολογία»

²⁴ www.opengov.gr, Υπουργείο Οικονομικών «Ενημερωτικό σημείωμα από τον Υπουργό Οικονομικών»

Για την καλύτερη κατανόηση της επίδρασης όλων των ειδών των φόρων στην Ελληνική οικονομία, γίνεται λόγος σχετικά με το, τι προβλέπει ο προϋπολογισμός του 2012 και τα έσοδα που φιλοδοξεί να εισπράξει το κράτος μέσω της φορολογίας.

Συγκεκριμένα, τα έσοδα από την άμεση φορολογία προβλέπονται να διαμορφωθούν στα 24.213 εκατ. ευρώ, εμφανίζοντας αύξηση κατά 17,4% έναντι του 2011. Τα έσοδα από το φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων προβλέπονται αυξημένα κατά 29,1%, λόγω της μείωσης πολλών φοροαπαλλαγών και της πλήρους εφαρμογής των τεκμηρίων φορολόγησης, αλλά και της σημαντικής μείωσης του αφορολόγητου ορίου στην κλίμακα φορολογίας στα 5.000 ευρώ.²⁵

Επίσης, τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων αναμένονται μειωμένα κατά 22%, λόγω των σημαντικών επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στην κερδοφορία των επιχειρήσεων, αλλά και λόγω της μείωσης του συντελεστή φορολόγησης των αδιανέμητων κερδών από 24% σε 20% για τη χρήση 2011. Μείωση της τάξης του 11,4% προβλέπεται και στα έσοδα των ειδικών κατηγοριών, κυρίως λόγω των μειωμένων εισπράξεων που αναμένονται από την παρακράτηση φόρου για τους δεδουλευμένους τόκους των ομολόγων που μεταβιβάζονται πριν την λήξη τους και εμφανίζονται στην εν λόγω κατηγορία.

Από την άλλη, τα έσοδα από φόρους στην περιουσία εμφανίζονται ενισχυμένα το έτος 2012, αφενός διότι το 2011 δεν εισπράττονται καθόλου έσοδα από τον φόρο ακίνητης περιουσίας του οικείου έτους για τα φυσικά πρόσωπα, εξαιτίας τεχνικών προβλημάτων και αφετέρου, λόγω της πλήρους απόδοσης του μέτρου της επιβολής του ειδικού τέλους στην ακίνητη περιουσία μέσω των λογαριασμών της ΔΕΗ, το οποίο εκτιμάται να ενισχύσει τα έσοδα της εν λόγω κατηγορίας κατά 2.900 εκατ. ευρώ.

Από τους άμεσους φόρους της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαζομένων (ΠΟΕ) προβλέπονται να εισπραχθούν 2.050 εκατ. ευρώ, στα ίδια επίπεδα με το 2011. Τα έσοδα από λοιπούς άμεσους φόρους προβλέπονται μειωμένα κατά 93,9%, λόγω της απουσίας εσόδων από τις εισφορές για την υγειονομική περίθαλψη των ασφαλισμένων του Δημοσίου.²⁶

Όσον αφορά στην άμεση φορολογία, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του 2012, προβλέπεται τα έσοδα να διαμορφωθούν στα 29.088 εκατ. ευρώ, στα ίδια περίπου επίπεδα με τα αντίστοιχα έσοδα από του άμεσους φόρους το 2011. Τα έσοδα

²⁵ www.fimes.gr, Άρθρο: «Προϋπολογισμός 2012: το τέλος των Ελλήνων», 19/11/2011

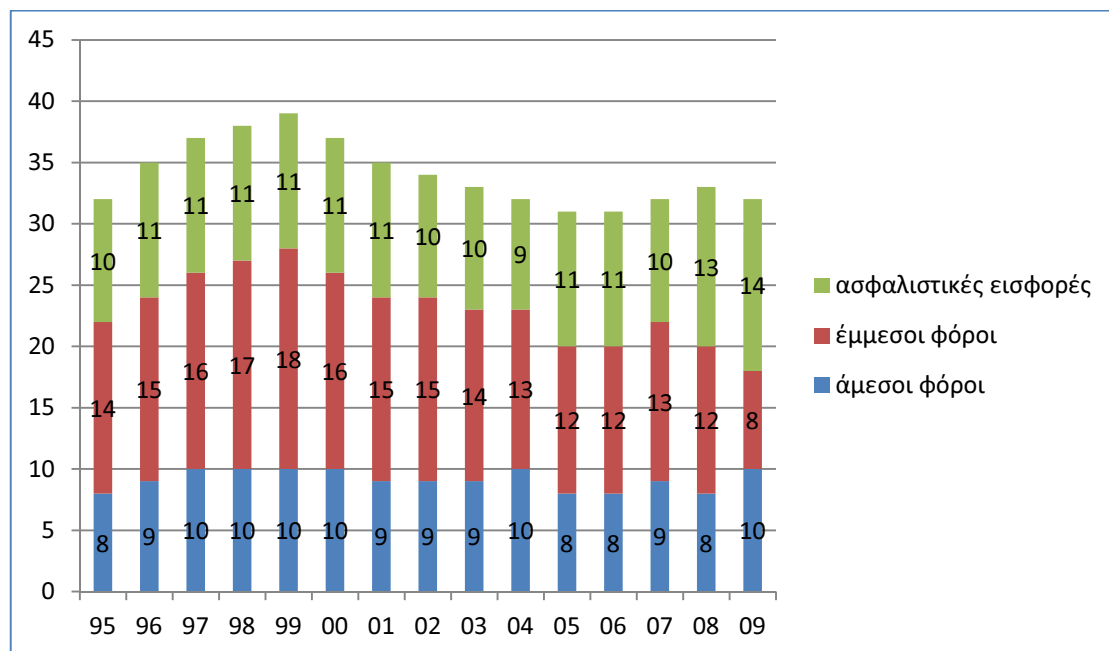
²⁶ www.fimes.gr, Άρθρο: «Προϋπολογισμός 2012: το τέλος των Ελλήνων», 19/11/2011

από τον Φ.Π.Α. αναμένεται να εμφανίσουν μείωση 2% και να ανέλθουν σε 16.560 εκατ. ευρώ. Οι αρνητικές επιπτώσεις της ύφεσης στα επίπεδα της κατανάλωσης, αναμένεται να μετριαστούν λόγω της πλήρους εφαρμογής του μέτρου αύξησης του συντελεστή Φ.Π.Α. στην εστίαση και στην αναγκαστική είσπραξη των ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Επίσης, τα έσοδα από λοιπούς φόρους συναλλαγών προβλέπονται να ανέλθουν στα 1.048 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 9,7%, λόγω της θετικής επίδρασης από την αύξηση των αντικειμενικών αξιών στα έσοδα από τις μεταβιβάσεις ακινήτων. Τα έσοδα από φόρους κατανάλωσης αναμένεται να ανέλθουν σε 10.629 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 2,3% συγκριτικά με το προηγούμενο έτος, λόγω της πλήρους απόδοσης της αύξησης του φόρου στον καπνό, καθώς και της περαιτέρω αύξησης του φόρου στο πετρέλαιο θέρμανσης.

Τέλος, από έμμεσους φόρους των εργαζομένων προβλέπονται μειωμένα έσοδα, εξαιτίας της απουσίας εσόδων προερχόμενων από την περαίωση ανέλεγκτων φορολογικών υποθέσεων που εμφανίστηκαν στα έσοδα των 2010 και 2011. Ενώ, τα έσοδα από τους λοιπούς έμμεσους φόρους προβλέπονται να αυξηθούν κατά 3,1%.²⁷

Εξέλιξη εσόδων γενικής κυβέρνησης ανά κύρια κατηγορία (σε % του ΑΕΠ)

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών²⁸ (2009)

²⁷ www.fimes.gr, Άρθρο: «Προϋπολογισμός 2012: το τέλος των Ελλήνων», 19/11/2011

²⁸ www.opengov.gr, Υπουργείο Οικονομικών «Νομισματική Πολιτική 2009-2010, Μάρτιος 2010»

Γίνεται λοιπόν, εύκολα κατανοητό, ότι οι φόροι οποιασδήποτε μορφής επιδρούν πολύ σημαντικά στην οικονομική πορεία μιας χώρας, καθώς από την επιβολή αυτών προς τους πολίτες, υπάρχει η δυνατότητα, να εισπραχθούν περισσότερα χρήματα από το κράτος, με σκοπό την μείωση του ελλείμματος και την εύκολη έξοδο από μια κατάσταση οικονομικής δυσχέρειας, που μπορεί να αντιμετωπίζει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Π

ΕΦΑΠΑΞ ΦΟΡΟΙ

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Ενότητα 2.1: Η εφάπαξ φορολογία το 2010 σε σχέση με το 2011

2.1.1 Φορολογία επιχειρήσεων με ειδικό τρόπο προσδιορισμού του εισοδήματος (2010)

Ο νόμος 3842/2010 δημοσιεύτηκε στις 23.04.2010 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με το νόμο αυτό έγιναν σημαντικές αλλαγές στο φορολογικό σύστημα και τροποποιήθηκαν, αντικαταστάθηκαν και συμπληρώθηκαν αρκετές διατάξεις σε όλα σχεδόν τα φορολογικά αντικείμενα.

Παρακάτω αναφέρεται η εφάπαξ φορολογία διαφόρων κλάδων δραστηριοτήτων, σε κάποιους εκ των οποίων, εν μέσω οικονομικής κρίσης της Ελλάδας, άλλαξε ξανά η εφάπαξ φορολόγησή τους το 2011.

Έτσι, πριν την εφαρμογή του Ν.3842/2010, με το Ν.2238/1994 υπήρχε ειδικός τρόπος προσδιορισμού του εισοδήματος για ορισμένες κατηγορίες επιχειρήσεων.

- Συγκεκριμένα, οι επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ, λεωφορεία σε ΚΤΕΛ) προσδιορίζουν τα κέρδη τους ή τεκμαρτά ή με λογιστικό τρόπο (έσοδα – έξοδα = κέρδη). Για τις επιχειρήσεις, που δεν τηρούν βιβλία ή τηρούνται βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, ο αναφέρονται τα ακόλουθα:²⁹

1. Για τις επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, το καθαρό τους εισόδημα δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τα παρακάτω ποσά:

- 1α) Για επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης με άδεια κυκλοφορίας 100% και οδηγό ιδιοκτήτη, το καθαρό εισόδημα δεν μπορεί να είναι μικρότερο από 14.000 ευρώ.

²⁹ «Οδηγός Φορολογικών Δηλώσεων», εκδ. Φορολογική Επιθεώρηση, Μάρτιος 2010

1β) Για επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης με άδεια κυκλοφορίας 100% και οδηγό τρίτο πρόσωπο, το καθαρό εισόδημα δε μπορεί να είναι μικρότερο από 14.000 ευρώ.

1γ) Για επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης με άδεια κυκλοφορίας 50% και οδηγό ιδιοκτήτη, το καθαρό εισόδημα δε μπορεί να είναι μικρότερο από 13.000 ευρώ.

1δ) Για επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης με άδεια κυκλοφορίας 50% και οδηγό τρίτο πρόσωπο, το καθαρό εισόδημα δε μπορεί να είναι μικρότερο από 12.000 ευρώ.

1ε) Για δύο επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης με άδεια κυκλοφορίας 50% στο καθένα, το καθαρό εισόδημα δε μπορεί να είναι μικρότερο από 20.000 ευρώ.

Ωστόσο, για τις υποπεριπτώσεις (1β) και (1δ) εφαρμόζονται ανάλογα και για τους μη ιδιοκτήτες εκμεταλλευτές επιβατικών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης. Τα παραπάνω ποσά μειώνονται προκειμένου για επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης που έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από 200.000 κατοίκους κατά ποσοστό 30% και κάτω από 50.000 κατοίκους κατά ποσοστό 50%.

2. Στις επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης επιβάλλεται ποσό καταβαλλόμενου ετήσιου φόρου, με το οποίο εξαντλείται η φορολογική τους υποχρέωση για την δραστηριότητα αυτή, με βάση το ωφέλιμο φορτίο του αυτοκινήτου ως εξής: α) για αυτοκίνητα με ωφέλιμο φορτίο μέχρι 5 τόνους 590 ευρώ με οδηγό τον ιδιοκτήτη και 415 ευρώ με οδηγό τρίτο, β) για αυτοκίνητα με ωφέλιμο φορτίο πάνω από 5 μέχρι και 11 τόνους 825 ευρώ με οδηγό τον ιδιοκτήτη και 59 ευρώ με οδηγό τρίτο, γ) για αυτοκίνητα με ωφέλιμο φορτίο πάνω από 11 μέχρι και 16,5 τόνους 1.415 ευρώ με οδηγό τον ιδιοκτήτη και 940 ευρώ με οδηγό τρίτο και δ) για αυτοκίνητα με ωφέλιμο φορτίο πάνω από 16,5 τόνους 1.765 ευρώ με οδηγό τον ιδιοκτήτη και 1.180 ευρώ με οδηγό τρίτο.

Τα παραπάνω ποσά μειώνονται, προκειμένου για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης και έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από 20.000 κατοίκους, κατά ποσοστό 20%.

Το ποσό του καταβαλλόμενου φόρου εισοδήματος από τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης φορτηγών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης περιορίζεται σε τόσα δωδέκατα, όσοι οι μήνες εκμετάλλευσης του αυτοκινήτου. Διάστημα μεγαλύτερο από 15 ημέρες λογίζεται ως ολόκληρος μήνας.

- Για τις παρακάτω επιχειρήσεις που δεν τηρούν ή τηρούν βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων επιβάλλεται ποσό καταβαλλόμενου

ετήσιου φόρου, με το οποίο εξαντλείται η φορολογική τους υποχρέωση για την δραστηριότητα αυτής, ως εξής:³⁰

1. Για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια, επιβάλλεται ποσό φόρου 77 ευρώ, 68 ευρώ και 59 ευρώ ετησίως για κάθε δωμάτιο, ανάλογα αν είναι χαρακτηρισμένο ως Α', Β' ή Γ' τάξεως αντίστοιχα.
2. Για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται ενοικιαζόμενα επιπλωμένα διαμερίσματα, καταβάλλονται ποσά φόρου ως εξής: α) 88 ευρώ, 83 ευρώ και 77 ευρώ για κάθε μονόχωρο διαμέρισμα, ανάλογα αν είναι χαρακτηρισμένο Α', Β' ή Γ' τάξης αντίστοιχα, β) 118 ευρώ, 112 ευρώ και 106 ευρώ, για κάθε δίχωρο διαμέρισμα ανάλογα αν είναι χαρακτηρισμένο ως Α', Β' ή Γ' τάξης αντίστοιχα, και γ) 176 ευρώ, 171 ευρώ και 165 ευρώ για κάθε τρίχωρο και πάνω διαμέρισμα, ανάλογα αν είναι χαρακτηρισμένο ως Α', Β' ή Γ' τάξης αντίστοιχα.

Αν η επιχείρηση, εκτός από την εκμετάλλευση ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων και διαμερισμάτων, ασχολείται παράλληλα μέσα στον ενιαίο χώρο του οικοπέδου που βρίσκονται αυτά και με την εκμετάλλευση σνακ μπαρ ή καφέ μπαρ, το ποσό του φόρου που αναλογεί από την εκμετάλλευση ενοικιαζόμενων δωματίων και διαμερισμάτων, προσαυξάνεται για την δραστηριότητα αυτήν κατά ποσοστό 30%, με την προϋπόθεση ότι η εκμετάλλευση του σνακ μπαρ ή του καφέ μπαρ αποτελεί παρεπόμενη δραστηριότητα και εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση και για την δραστηριότητα αυτή.

Αν η επιχείρηση εκμεταλλεύεται μέχρι και 7 δωμάτια, μπορεί να ζητήσει την απαλλαγή της από την υποχρέωση τήρησης όλων των βιβλίων και στοιχείων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, με την υποβολή σχετικής δήλωσης μεταβολών – μετάταξης, που υποβάλλεται μέσα στην νόμιμη προθεσμία. Στην περίπτωση αυτή, τα παραπάνω ποσά φόρου προσαυξάνονται κατά ποσοστό 15%.

3. Για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται κάμπινγκ και εφόσον στον ίδιο χώρο δεν ασκούνται και άλλες δραστηριότητες, καταβάλλεται ποσό φόρου 30 ευρώ για κάθε θέση εγκατάστασης σκηνής ή τροχόσπιτου ή αυτοκινήτου. Δαπάνες που αφορούν τις δραστηριότητες αυτής της παραγράφου, καθώς και εισφορές που καταβάλλουν σε ταμεία ασφάλισης λόγω των δραστηριοτήτων αυτών, εφόσον για τις δραστηριότητες αυτές έχει εξαντληθεί η φορολογική υποχρέωση με την καταβολή του φόρου, δεν εκπίπτουν από τα τυχόν άλλα εισοδήματα του φορολογούμενου.

³⁰ «Οδηγός Φορολογικών Δηλώσεων», εκδ. Φορολογική Επιθεώρηση, Μάρτιος 2010

- Οι επιχειρήσεις αποκλειστικά λιανοπωλητών και οι επιχειρήσεις αποκλειστικά λιανοπωλητών σε κινητές λαϊκές αγορές υποχρεούνται να τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., οπότε το καθαρό τους εισόδημα προσδιορίζεται μόνο με λογιστικό τρόπο. Ωστόσο, σε επιχειρήσεις αποκλειστικά πλανόδιων λιανοπωλητών, οι οποίες τηρούν βιβλίο αγορών ή απαλλάσσονται από την τήρηση βιβλίων και στοιχείων, επιβάλλεται ποσό καταβαλλόμενου φόρου ίσο με 335 ευρώ ετησίως, με το οποίο εξαντλείται η φορολογική τους υποχρέωση από την δραστηριότητα αυτή. Για επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από 200.000 κατοίκους, το ποσό αυτό ορίζεται σε 230 ευρώ ετησίως. Ωστόσο, δαπάνες που αφορούν την δραστηριότητα αυτήν, καθώς και εισφορές που καταβάλλονται σε ταμεία ασφάλισης λόγω της δραστηριότητας αυτής, δεν εκπίπτουν από τα τυχόν άλλα εισοδήματα του φορολογούμενου.³¹
- Σε επιχειρήσεις αποκλειστικά λιανοπωλητών σε κινητές λαϊκές αγορές, είτε διαθέτουν ίδια προϊόντα είτε προϊόντα τρίτων, επιβάλλεται ποσό καταβαλλόμενου φόρου ίσο με 550 ευρώ ετησίως, αν πρόκειται για επαγγελματίες πωλητές και 426 ευρώ ετησίως, αν πρόκειται για παραγωγούς αγροτικών προϊόντων, με το οποίο εξαντλείται η φορολογική τους υποχρέωση από την δραστηριότητα αυτήν. Για επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από 200.000 κατοίκους, το ποσό αυτό ορίζεται σε 276 ευρώ ετησίως, αν πρόκειται για επαγγελματίες πωλητές και σε 215 ευρώ ετησίως, αν πρόκειται για παραγωγούς αγροτικών προϊόντων. Ειδικά για παραγωγούς αγροτικών προϊόντων, αν η άδεια εκδίδεται ή ανανεώνεται για χρονικό διάστημα μέχρι και 6 μηνών, τα ανωτέρω ποσά φόρου καταβάλλονται στο μισό πριν από την έκδοση ή την ανανέωση της άδειας. Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής, ως έδρα θεωρείται η πόλη που ασκείται η εμπορική δραστηριότητα.³²
- Κατ' εξαίρεση, για αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών για την σύνταξη μελετών και σχεδίων οικοδομικών και λοιπών τεχνικών έργων, την επίβλεψη της εκτέλεσής τους, τη διεύθυνση εκτέλεσης (διοίκηση του έργου) και την ενέργεια πραγματογνωμοσυνών και διαιτησιών σχετικών με αυτά τα έργα, το καθαρό

³¹ «Οδηγός Φορολογικών Δηλώσεων», εκδ. Φορολογική Επιθεώρηση, Μάρτιος 2010

³² «Οδηγός Φορολογικών Δηλώσεων», εκδ. Φορολογική Επιθεώρηση, Μάρτιος 2010

εισοδήμα εξευρίσκεται με τη χρήση συντελεστή στις ακαθάριστες νόμιμες αμοιβές τους, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι πάσης φύσεως τόκοι υπερημερίας λόγω καθυστέρησης στην καταβολή των πιο πάνω αμοιβών, ως εξής:³³

1. Τριάντα οκτώ τοις εκατό (38%) για μελέτη – επίβλεψη κτιριακών έργων. Ειδικότερα, ο συντελεστής αυτός εφαρμόζεται στις παρακάτω κατηγορίες μελετών:

1α) Αρχιτεκτονικές μελέτες κτιριακών έργων.

1β) Ειδικές αρχιτεκτονικές μελέτες (διαμόρφωση εσωτερικών και εξωτερικών χώρων, μνημείων, αποκατάσταση – διατήρηση παραδοσιακών κτιρίων και οικισμών και τοπίου).

1γ) Μελέτες φυτοτεχνικής διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου και έργων πρασίνου.

2. Είκοσι δύο τοις εκατό (22%) για μελέτη – επίβλεψη χωροταξικών, πολεοδομικών, συγκοινωνιακών, υδραυλικών έργων και για ακαθάριστες αμοιβές από διεύθυνση εκτέλεσης έργου. Ειδικότερα, ο συντελεστής αυτός εφαρμόζεται στις παρακάτω κατηγορίες μελετών:³⁴

2α) Χωροταξικές και ρυθμιστικές μελέτες.

2β) Πολεοδομικές και ρυμοτομικές μελέτες.

2γ) Μελέτες συγκοινωνιακών έργων (οδών, σιδηροδρομικών γραμμών, μικρών τεχνικών έργων, έργων υποδομής αερολιμένων και κυκλοφοριακές).

2δ) Μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας.

2ε) Μελέτες υδραυλικών έργων (εγγειοβελτιωτικών έργων, φραγμάτων, υδρεύσεων και αποχετεύσεων).

2στ) Μελέτες λιμενικών έργων.

2ζ) Μελέτες γεωργικές (γεωργοοικονομικές – γεωργοτεχνικές εγγείων βελτιώσεων, γεωργοκτηνοτροφικού προγραμματισμού, γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων).

2η) Μελέτες αλιευτικές.

³³ www.opengov.gr, Άρθρο: «Φορολογία επιχειρήσεων με ειδικό τρόπο προσδιορισμού του εισοδήματος»

³⁴ www.opengov.gr, Άρθρο: «Φορολογία επιχειρήσεων με ειδικό τρόπο προσδιορισμού του εισοδήματος»

3. Είκοσι έξι τοις εκατό (26%) για μελέτη – επίβλεψη ηλεκτρομηχανολογικών έργων. Ειδικότερα, ο συντελεστής αυτός εφαρμόζεται στις παρακάτω κατηγορίες μελετών:³⁵

3α) Μελέτες μηχανολογικές, ηλεκτρολογικές, ηλεκτρονικές.

3β) Μελέτες οικονομικές.

3γ) Μελέτες κοινωνικές.

3δ) Μελέτες μεταφορικών μέσων (χερσαίων, πλωτών, εναέριων).

3ε) Ενεργειακές μελέτες (θερμοηλεκτρικές, υδροηλεκτρικές, πυρηνικές).

3στ) Μελέτες βιομηχανιών (προγραμματισμός, σχεδιασμός, λειτουργία).

3ζ) Χημικές μελέτες και έρευνες.

3η) Χημικοτεχνικές μελέτες.

3θ) Μεταλλευτικές μελέτες και έρευνες.

3ι) Μελέτες και έρευνες γεωλογικές, υδρογεωλογικές και γεωφυσικές.

3κ) Γεωτεχνικές μελέτες και έρευνες.

3λ) Εδαφολογικές μελέτες και έρευνες.

3μ) Μελέτες δασικές (διαχείριση δασών και ορεινών βοσκοτόπων, δασοτεχνική διευθέτηση ορεινών λεκανών χειμάρρων, αναδάσωσης δασικών οδών και δασικών μεταφορικών εγκαταστάσεων).

3ν) Στατικές μελέτες (μελέτες φερουσών κατασκευών κτιρίων και μεγάλων ή ειδικών τεχνικών έργων).

4. Δεκαεπτά τοις εκατό (17%) για μελέτη – επίβλεψη τοπογραφικών έργων. Ειδικότερα, ο συντελεστής αυτός εφαρμόζεται σε μελέτες τοπογραφίας (γεωδαιτικές, φωτογραμμετρικές, χαρτογραφικές, κτηματογραφικές και τοπογραφικές).³⁶

5. Εξήντα τοις εκατό (60%) για ακαθάριστες αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών από την προσφορά ανεξάρτητων υπηρεσιών σε οργανωμένα γραφεία με την χρησιμοποίηση της υποδομής και της οργάνωσης των γραφείων του εργοδότη και για την ενέργεια πραγματογνωμοσυμών και διαιτησιών σχετικών με αυτά τα έργα.³⁷

³⁵ www.opengov.gr, Άρθρο: «Φορολογία επιχειρήσεων με ειδικό τρόπο προσδιορισμού του εισοδήματος»

³⁶ www.opengov.gr, Άρθρο: «Φορολογία επιχειρήσεων με ειδικό τρόπο προσδιορισμού του εισοδήματος»

³⁷ www.opengov.gr, Άρθρο: «Φορολογία επιχειρήσεων με ειδικό τρόπο προσδιορισμού του εισοδήματος»

Αν από τα βιβλία και στοιχεία του υπόχρεου προκύπτει ότι οι δαπάνες της χρήσης βρίσκονται σε προφανή δυσαναλογία με το υπόλοιπο των ακαθάριστων αμοιβών (τεκμαρτές δαπάνες), που προκύπτουν από την εφαρμογή του συντελεστή, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προσαυξάνει τον συντελεστή αυτόν κατά ποσοστό 20%. Δεν θεωρείται ότι υπάρχει προφανής δυσαναλογία, όταν η διαφορά μεταξύ δαπανών που προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία και τεκμαρτών δαπανών, είναι μέχρι ποσοστό 20% των τεκμαρτών δαπανών.

2.1.2 Αλλαγές με τον Ν.3842/2010

Με τον νόμο 3842/2010 «Αποκατάσταση φορολογικής δικαιοσύνης, αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις», έγιναν ορισμένες αλλαγές στη φορολογία εισοδήματος των επιχειρήσεων που μέχρι πριν την δημοσίευση του παρόντος νόμο, το εισόδημά τους προσδιοριζόταν με ειδικό τρόπο φορολόγησης.³⁸

Συγκεκριμένα, από 01/01/2010 καταργήθηκαν οι διατάξεις για εισοδήματα που αποκτήθηκαν από τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης επιβατικών λεωφορείων ενταγμένων σε Κ.Τ.Ε.Λ. και από 01/07/2010 και μετά, για τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν από τις επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ). Ειδικά για το τμήμα της διαχειριστικής περιόδου από 01/01/2010 μέχρι 30/06/2010, οι εκμεταλλευτές επιβατικών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ) φορολογούνται με τα ποσά καθαρού εισοδήματος που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο για αυτήν την δραστηριότητα, προσαυξημένα κατά ποσοστό 50%, τα οποία περιορίζονται σε δωδέκατα. Τα παραπάνω τεκμαρτά αυτά ποσά μειώνονται προκειμένου για επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, που έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από 200.000 κατοίκους και κάτω από 50.000 κατοίκους κατά ποσοστό 30%. Προκειμένου για μη εργαζόμενους συνταξιούχους ιδιοκτήτες επιβατικών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης, τα ποσά αυτά μειώνονται κατά ποσό 500 ευρώ.³⁹

Καταργούνται επίσης, οι διατάξεις του ν.2238/1994 που αφορούν επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται κάμπινγκ, για τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν από 01/01/2010.

Σχετικά με τη φορολογία των πλανόδιων λιανοπωλητών με βάση το νόμο 2238/1994, με το νόμο 3842/2010 καταργήθηκαν οι διατάξεις που προαναφέρθηκαν,

³⁸ www.statistics.gr, «Εφημερίς της Κυβερνήσεως», «Νόμος υπ' αριθμόν 3842/2010», 23/04/2010

³⁹ www.statistics.gr, «Εφημερίς της Κυβερνήσεως», «Νόμος υπ' αριθμόν 3842/2010», 23/04/2010

για τα εισοδήματα που αποκτώνται από την ημερομηνία ένταξής τους σε κατηγορία τήρησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων του Κ.Β.Σ. και μετά. Ειδικά, για τα εισοδήματα του μέρους της διαχειριστικής χρήσης 2010 των επιχειρήσεων των αποκλειστικά πλανόδιων λιανοπωλητών, λιανοπωλητών σε κινητές λαϊκές αγορές και παραγωγών αγροτικών προϊόντων, λόγω αλλαγής μέσα στην ίδια χρήση της κατηγορίας βιβλίων και στοιχείων που τηρούνται από την επιχείρηση από την Α' στη Β' ή Γ' κατηγορία, τα καθαρά κέρδη κατά το τμήμα της περιόδου της διαχειριστικής χρήσης, στην οποία τηρήθηκαν για πρώτη φορά βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας, θα προσδιοριστούν λογιστικά.⁴⁰

Συμπερασματικά, υπήρχε ειδικός τρόπος φορολόγησης ορισμένων κλάδων δραστηριοτήτων μέχρι το πρώτο εξάμηνο του 2010. Ωστόσο, με την εφαρμογή του νόμου 3842 του 2010, άλλαξαν πολλές διατάξεις που προίσχυαν. Έτσι, με τον ν.3842/2010 προσδιορίζεται το εισόδημα των ειδικών περιπτώσεων φορολόγησης μόνο με λογιστικό τρόπο, όπου αυτό ισχύει μέχρι σήμερα.

2.1.3 Θεσμικό πλαίσιο της εφάπαξ φορολογίας

Σύμφωνα με το άρθρο 40 του Ν.4002/2011, καθιερώνεται ειδικό καθεστώς καταβολής του φόρου, για ορισμένους κλάδους μικρών επιχειρήσεων, για τις οποίες, λόγω της φύσης άσκησης της δραστηριότητας τους, της δομής τους και της οργάνωσής τους, η τήρηση των υποχρεώσεων υπαγωγής στο κανονικό καθεστώς του φόρου, συνεπάγεται δυσανάλογα υψηλό διοικητικό κόστος. Το ειδικό καθεστώς συνίσταται στον προσδιορισμό ενός κατ' αποκοπή ετήσιου ποσού Φ.Π.Α., το οποίο καταβάλλεται στο Δημόσιο, από τις επιχειρήσεις που εντάσσονται στο καθεστώς αυτό.

Το κατ' αποκοπή αυτό ποσό Φ.Π.Α. προσδιορίζεται, λαμβάνοντας υπόψη μακροοικονομικά και στατιστικά στοιχεία των υπόψη κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, σε συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες άλλων Υπουργείων, καθώς και των επαγγελματικών τάξεων, όσον αφορά κυρίως:

- ο Τις εισροές της δραστηριότητας και τον αντίστοιχο φόρο που τις επιβαρύνει
- ο Τις εκροές της δραστηριότητας και τον αντίστοιχο φόρο που αναλογεί
- ο Το ποσοστό επί τοις εκατό (%) λιανικών πωλήσεων ή παροχής υπηρεσιών προς τελικούς καταναλωτές

⁴⁰ www.statistics.gr, «Εφημερίς της Κυβερνήσεως», «Νόμος υπ' αριθμόν 3842/2010», 23/04/2010

Στο ειδικό αυτό καθεστώς δεν μπορούν να ενταχθούν επιχειρήσεις που ασκούν τη δραστηριότητα υπό μορφή εταιρίας οποιουδήποτε τύπου, εκτός από τις κοινωνίες αστικού δικαίου και τις συνιδιοκτησίες, συμπλοιοκτησίες κ.λπ. Επίσης, αποκλείονται οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν εξαγωγές ή ενδοκοινοτικές παραδόσεις, καθώς και επιχειρήσεις που ασκούν παράλληλα άλλη δραστηριότητα κι έτσι, δεν μπορούν να χαρακτηριστούν μικρές επιχειρήσεις.

Η εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος δεν είναι υποχρεωτική για τις επιχειρήσεις, οι οποίες μπορούν με δήλωσή τους να υπάγονται στο κανονικό καθεστώς του φόρου. Η δήλωση αυτή υποβάλλεται εντός 30 ημερών από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου, εντός της οποίας γίνεται η ένταξη στο κανονικό καθεστώς και δεν μπορεί να ανακληθεί πριν από την παρέλευση πενταετίας. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις που εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς της κατ' αποκοπή καταβολής του φόρου, δεν έχουν υποχρέωση υποβολής των περιοδικών και εκκαθαριστικών δηλώσεων και δεν τους παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης ή επιστροφής του φόρου των εισροών τους.⁴¹

Συνεπώς, έως το 2010 ίσχυε διαφορετικός τρόπος φορολόγησης για κάποιες κατηγορίες δραστηριοτήτων. Έπειτα όμως, από την οικονομικής ύφεση της Ελλάδας, πολλές διατάξεις από τις προϊσχύουσες καταργήθηκαν, κι έτσι, σύμφωνα με το νέο πολυνομοσχέδιο απήλθαν νέες ειδικές φορολογίες, με σκοπό να αυξήσει το κράτος τα δημόσια έσοδα και να επανέλθει η χώρα σε μια οικονομία, όπου με τον χρόνο τα έσοδά της θα είναι περισσότερα από τα έξοδα.

Στην επόμενη ενότητα, γίνεται αναφορά με τις νέες έκτακτες εισφορές που καλούνται να πληρώσουν οι πολίτες, προκειμένου να βγει η Ελλάδα από το αδιέξοδο της οικονομικής κρίσης και πολύ περισσότερο της πτώχευσης.

⁴¹ www.taxheaven.gr, Νόμος υπ' αριθ. 2859 «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας», Άρθρο 40 «Ειδικό καθεστώς κατ' αποκοπή καταβολής του φόρου»

Ενότητα 2.2: Έκτακτες εισφορές

2.2.1 Ειδική εισφορά αλληλεγγύης στα φυσικά πρόσωπα

Σύμφωνα με το άρθρο 29 του Ν. 3986/2011 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012 - 2015, επιβάλλεται ειδική εισφορά αλληλεγγύης στα εισοδήματα άνω των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ των φυσικών προσώπων, που προέκυψαν κατά τις διαχειριστικές χρήσεις 2012 έως και 2014 και δηλώνονται με τις δηλώσεις των αντίστοιχων οικονομικών ετών 2011 – 2015.

Ωστόσο, για την επιβολή της εισφοράς, λαμβάνεται υπόψη το ετήσιο συνολικό καθαρό ατομικό εισόδημα, πραγματικό ή τεκμαρτό, φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο του φυσικού προσώπου ή σχολάζουσας κληρονομιάς. Επίσης, εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής ειδικής εισφοράς, οι μακροχρόνια άνεργοι που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ, καθώς και όσοι λαμβάνουν επίδομα ανεργίας από τον εν λόγω οργανισμό, εφόσον κατά το χρόνο της βεβαίωσης δεν έχουν πραγματικά εισοδήματα. Εξαιρούνται επίσης, οι μισθοί, συντάξεις και η πάγια αντιμισθία που χορηγούνται σε πρόσωπα που είναι ολικώς τυφλοί, καθώς και σε όσους παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπηρίες, που υπερβαίνει σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%). Εξαίρεση αποτελούν και οι αποζημιώσεις λόγω διακοπής εργασιακής σχέσης και οι εφάπαξ παροχές ταμείων πρόνοιας και ασφαλιστικών οργανισμών, και τα εφάπαξ βοηθήματα δημοσίων υπαλλήλων.⁴²

Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης που επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημα των φυσικών προσώπων, υπολογίζεται ως εξής:

1. Για συνολικό καθαρό εισόδημα από δώδεκα χιλιάδες ένα (12.001) ευρώ έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, η ειδική εισφορά υπολογίζεται με συντελεστή ένα τοις εκατό (1%) επί ολόκληρου του ποσού.
2. Για συνολικό καθαρό εισόδημα από είκοσι χιλιάδες ένα (20.001) ευρώ έως και πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, η ειδική εισφορά υπολογίζεται με συντελεστή δύο τοις εκατό (2%) επί ολόκληρου του ποσού.

⁴² www.minfin.gr, ΠΟΛ 1167 «Διαδικασία για τη βεβαίωση και είσπραξη ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης στα φυσικά πρόσωπα, της έκτακτης εισφοράς σε αντικειμενικές δαπάνες και του τέλους επιτηδεύματος, που προβλέπονται με τις διατάξεις των άρθρων 29, 30 και 3 του ν.2986/2011 (ΦΕΚ152 Α- 1 Ιουλίου 2011). Λοιπά θέματα για την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων».

3. Για συνολικό καθαρό εισόδημα από πενήντα χιλιάδες ένα (50.001) έως και εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, η ειδική εισφορά υπολογίζεται με συντελεστή τρία τοις εκατό (3%) επί ολόκληρου του ποσού.
4. Για συνολικό καθαρό εισόδημα από εκατό χιλιάδες ένα (100.001) ευρώ και άνω, η ειδική εισφορά υπολογίζεται με συντελεστή τέσσερα τοις εκατό (4%) επί ολόκληρου του ποσού.
5. Για το συνολικό καθαρό εισόδημα του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Προέδρου και των Αντιπροέδρων της Βουλής, των Βουλευτών, του Προέδρου και των Αντιπροέδρων της Κυβέρνησης, των Υπουργών και Υφυπουργών, των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων, των Γενικών Γραμματέων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, των Περιφερειάρχων, των Ευρωβουλευτών, των Δημάρχων κ.λπ., η ειδική εισφορά υπολογίζεται με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%) επί του ολόκληρου του ποσού.

Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης φυσικών προσώπων καταβάλλεται σε έξι (6) ίσες μηνιαίες δόσεις. Η κάθε δόση δεν μπορεί κατώτερη των τριακοσίων (300) ευρώ, εκτός της τελευταίας. Σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής του οφειλόμενου ποσού, παρέχεται έκπτωση πέντε τοις εκατό (5%).

Υπόχρεος σε καταβολή της εισφοράς είναι το φυσικό πρόσωπο, στο όνομα του οποίου βεβαιώνεται αυτή. Για τους έγγαμους, σε περίπτωση υποβολής κοινής δήλωσης, εφόσον η ετήσια αντικειμενική δαπάνη του ενός συζύγου είναι μεγαλύτερη από το εισόδημα που δηλώθηκε από αυτόν, τότε η διαφορά αυτή μπορεί να καλυφθεί από τα πραγματικά εισοδήματα του άλλου συζύγου.⁴³

2.2.2 Έκτακτη εισφορά σε αντικειμενικές δαπάνες

Το άρθρο 30 του Ν. 3986/2011 ορίζει, ότι επιβάλλεται έκτακτη εισφορά στα ποσά της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης που προκύπτουν από την κυριότητα ή κατοχή επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, σκαφών αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, αεροσκαφών, ελικοπτέρων και ανεμοπτέρων, καθώς και δεξαμενών κολύμβησης, όπως αυτά προκύπτουν από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2011.

Η έκτακτη εισφορά που επιβάλλεται στα ποσά της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης της προηγούμενης παραγράφου, υπολογίζεται αναλυτικά ως εξής:

⁴³ «Φορολογική Επιθεώρηση», τεύχος 743 Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2011, Ν.3985/2011 και 3986/2011

1. Για επιβατικά αυτοκίνητα άνω των χιλίων εννιακοσίων είκοσι εννέα (1.929) κυβικών εκατοστών, η έκτακτη εισφορά ισούται με το γινόμενο του ποσού της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης επί συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%). Από την επιβολή της έκτακτης εισφοράς εξαιρούνται τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης με παλαιότητα άνω των δέκα (10) ετών από το έτος πρώτης κυκλοφορίας τους στην Ελλάδα, καθώς και τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης αναπήρων, τα οποία απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας.
2. Για σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, η έκτακτη εισφορά ισούται με το γινόμενο του ποσού της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης του σκάφους επί συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%). Δεν λαμβάνεται υπόψη η δαπάνη για την αμοιβή του πληρώματος. Από την επιβολή της έκτακτης εισφοράς εξαιρούνται τα μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου, ταχύπλοα ή μη, ολικού μήκους μέχρι έξι (6) μέτρα.
3. Για αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα, η έκτακτη εισφορά ισούται με το γινόμενο του ποσού της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης επί συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%).
4. Για δεξαμενές κολύμβησης, εσωτερικές και εξωτερικές, η έκτακτη εισφορά ισούται με το γινόμενο του ποσού της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης επί συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%).⁴⁴

2.2.3 Επιβολή τέλους επιτηδεύματος

Σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 3986/2011, οι επιτηδευματίες και οι ασκούντες ελευθέριο επάγγελμα, εφόσον τηρούν βιβλία Β' και Γ' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, υποχρεούνται σε καταβολή ετήσιου τέλους επιτηδεύματος, το οποίο ορίζεται ως εξής:

Για τις επιχειρήσεις ή ελεύθερους επαγγελματίες που έχουν την έδρα τους σε τουριστικούς τόπους και σε πόλεις ή χωριά με πληθυσμό έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, σε τετρακόσια (400) ευρώ ετησίως.

Για επιχειρήσεις ή ελεύθερους επαγγελματίες που έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, σε πεντακόσια (500) ευρώ ετησίως.

Στις περιπτώσεις λειτουργίας υποκαταστημάτων, επιβάλλεται επιπλέον τέλος επιτηδεύματος τριακοσίων (300) ευρώ για κάθε υποκατάστημα.

⁴⁴ «Φορολογική Επιθεώρηση», τεύχος 743 Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2011, Ν.3985/2011 και 3986/2011

Σε περίπτωση διακοπής της δραστηριότητας μέσα στη χρήση, το τέλος επιτηδεύματος περιορίζεται ανάλογα με τους μήνες λειτουργίας της επιχείρησης ή της άσκησης του επαγγέλματος. Χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δεκαπέντε (15) ημερών λογίζεται ως μήνας.

Εξαιρούνται από τις υποχρεώσεις καταβολής του τέλους, εκτός εάν πρόκειται για τουριστικούς τόπους, οι εμπορικές επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες που ασκούν τη δραστηριότητά τους σε χωριά με πληθυσμό έως πεντακόσιους (500) κατοίκους και σε νησιά κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100) κατοίκους. Επίσης εξαιρούνται ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις και η ατομική άσκηση ελεύθεριου επαγγέλματος, εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την πρώτη έναρξη εργασιών, καθώς και οι περιπτώσεις ατομικών επιχειρήσεων εφόσον για τον επιτηδευματία υπολείπονται τρία (3) έτη από το έτος της συνταξιοδότησής του. Ως έτος συνταξιοδότησης νοείται το 65ο έτος της ηλικίας.

Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται για τους επιτηδευματίες και ελεύθερους επαγγελματίες που ασκούν επιτήδευμα ή ελεύθερο επάγγελμα, αντίστοιχα, κατά την 1.1.2011 και μετά.

Ειδικά για το οικονομικό έτος 2011, το τέλος επιτηδεύματος ορίζεται σε τριακόσια (300) ευρώ και για τις δύο κατηγορίες επιτηδευματιών και ελεύθερων επαγγελματιών της παραγράφου 1. Για το ανωτέρω έτος, το τέλος επιτηδεύματος συμβεβαιώνεται και καταβάλλεται με την ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 29 του παρόντος νόμου. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 2 έως 5 του παρόντος άρθρου. Με την κανονιστική απόφαση της παραγράφου 5 καθορίζεται και η ειδικότερη διαδικασία για τη διαπίστωση των εξαιρέσεων της παραγράφου 3 από την καταβολή του τέλους επιτηδεύματος για το οικονομικό έτος 2011, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

2.2.4 Έκτακτη εισφορά ακινήτων μέσω ΔΕΗ

Προκειμένου να επιτευχθούν οι δημοσιονομικοί στόχοι με την εφαρμογή των μέτρων του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012 – 2015 και την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2011, η Κυβέρνηση επέλεξε ως μέτρο άμεσης απόδοσης που υποκαθιστά τις μειωμένες αποδόσεις άλλων μέτρων, χωρίς να αυξάνει την επιβάρυνση της οικονομίας, την επιβολή ειδικού τέλους στα ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα με οικιακή ή εμπορική χρήση.

Τα κριτήρια για την επιλογή του μέτρου αυτού ήταν η καθολικότητα, η αναλογικότητα και η δυνατότητα ταχείας είσπραξης των σχετικών εσόδων, η ελάχιστη συμβολή στην περαιτέρω αύξηση της ύφεσης σε σύγκριση με άλλα μέτρα άμεσου αποτελέσματος, όπως η αύξηση έμμεσων φόρων, και ο έμμεσα αλλά σαφώς ανταποδοτικός χαρακτήρας του μέτρου, καθώς επιβάλλεται σε περιουσία, της οποίας η πραγματική αξία εξαρτάται απολύτως από την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων.

Το ειδικό αυτό τέλος, επιβάλλεται στον κύριο του ακινήτου ή στον επικαρπωτή. Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας, επιβαρύνονται και οι συνιδιοκτήτες κατά το μέρος της συμμετοχής καθενός από αυτούς. Υπόχρεος για την καταβολή είναι ο χρήσης του ακινήτου, ο οποίος το καταβάλλει μαζί με το λογαριασμό κατανάλωσης του ηλεκτρικού ρεύματος. Αν ο χρήστης είναι μισθωτής, με την καταβολή επέρχεται αυτοδικαίως συμψηφισμός με οφειλόμενα ή μελλοντικά μισθώματα.

Για τον υπολογισμό του τέλους λαμβάνεται υπόψη το ύψος της τιμής ζώνης, το εμβαδό του ακινήτου, ο συντελεστής προσδιορισμού του τέλους σε ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο καθώς και ο συντελεστής προσαύξησης αντιστρόφως ανάλογος προς την παλαιότητα του ακινήτου. Συγκεκριμένα:

Συντελεστής ειδικού τέλους (€ /τ.μ.)	Τιμή ζώνης	Παλαιότητα	Συντελεστής
0,5	για ευπαθείς ομάδες	έως 26 έτη	1
3	έως € 500	25 – 20έτη	1,05
4	€ 501 – 1000	19 -15έτη	1,1
5	€ 1001 – 1500	14 – 10έτη	1,15
6	€ 1501 – 2000	9 – 5έτη	1,2
8	€ 2001 – 2500	4 – 0έτη	1,25
10	€ 2501 – 3000		
12	€ 3001 – 4000		
14	€ 4001 – 5000		
16	€ 5001 και άνω		

Ωστόσο, ο υπολογισμός του τέλους γίνεται με την εφαρμογή δέκα συντελεστών, από 0,5 (για ευπαθείς ομάδες) έως και 16 ευρώ (για πολύ ακριβές

περιοχές) ανά τετραγωνικό μέτρο, ανάλογα με την τιμή ζώνης στην οποία βρίσκεται το ακίνητο και την εφαρμογή συντελεστή προσαύξησης για τα νεόδμητα κτίρια. Η είσπραξη του επιτυγχάνεται μέσω της ΔΕΗ και τους εναλλακτικούς προμηθευτές ηλεκτρικού ρεύματος ως εξής:

→ Για το 2011, σε δύο ισόποσες δόσεις από τον Οκτώβριο του 2011 μέχρι τον Ιανουάριο του 2012.

→ Για το 2012, σε τέσσερις ισόποσες δόσεις από τον Μάιο μέχρι τον Δεκέμβριο του 2012.

Από το ειδικό τέλος ηλεκτροδοτούμενων δομημένων επιφανειών των ακινήτων, απαλλάσσονται οι πάσης φύσεως ηλεκτροδοτούμενες επιφάνειες ακινήτων που ανήκουν:

- Στο Ελληνικό Δημόσιο, στα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και στις δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις.
- Στους Ναούς, στις Ιερές Μονές στο Ιερό Κοινό του Πανάγιου Τάφου, στην Ιερά Μονή του Όρους Σινά, στο Άγιο Όρος, στην Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος και στα Θρησκευτικά γενικά ιδρύματα.
- Στα αναγνωρισμένα ξένα θρησκευτικά δόγματα, που τα χρησιμοποιούν αποκλειστικά για την άσκηση δημόσιας λατρείας και την διεξαγωγή υπηρεσιών θρησκευτικής φύσεως.
- Στα φιλανθρωπικά ιδρύματα δημόσιου χαρακτήρα.
- Στα ημεδαπά νομικά πρόσωπα που υπάρχουν ή θα συσταθούν και δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα, καθώς και οι περιουσίες που υφίστανται υπέρ κοινωφελών σκοπών καταλειπομένων κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών, εφόσον επιδιώκονται από αυτά αποδεδειγμένα σκοποί εθνοφελείς ή θρησκευτικοί ή σε ευρύτερο κύκλο φιλανθρωπικοί ή εκπαιδευτικοί ή καλλιτεχνικοί ή κοινωφελείς ή εκκλησιαστικοί, καθώς και ξένα που επιδιώκουν τους ίδιους σκοπούς, με τον όρο της αμοιβαιότητας.
- Στα ερασιτεχνικά αθλητικά σωματεία, ενώσεις, ομοσπονδίες που έχουν νόμιμα αναγνωρισθεί από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ως γήπεδα ή χώροι αθλητικών εγκαταστάσεων για την πραγματοποίηση των αθλητικών τους σκοπών.

- Στα ξένα κράτη, όταν αυτά χρησιμοποιούνται για την εγκατάσταση πρεσβειών και προξενείων αυτών, με τον όρο της αμοιβαιότητας.
- Οι κοινόχρηστοι χώροι πολυκατοικιών.
- Τα ακίνητα που έχουν χαρακτηριστεί ως δημόσιοι χώροι ταφής, διατηρητέα και δεν χρησιμοποιούνται ή δεν αποφέρουν εισόδημα καθώς και ως χώροι ιστορικών ή αρχαιολογικών μνημείων.
- Τα κτίσματα που βρίσκονται εκτός οικισμού ή σε αγροτικές περιοχές και χρησιμοποιούνται για τον σταυλισμό οικόσιτων ζώων για οικιακές ανάγκες του υπόχρεου.

Στην περίπτωση που δεν καταβληθεί το τέλος, η ΔΕΗ και οι εναλλακτικοί προμηθευτές ηλεκτρικού ρεύματος προβαίνουν στην διακοπή του ρεύματος και δεν το επαναχορηγούν μέχρι την εξόφλησή του. Αν δεν ζητηθεί η επαναχορήγηση ρεύματος, η ΔΕΗ και οι εναλλακτικοί προμηθευτές, αφού διαγράψουν τον υπόχρεο συνδρομητή, ενημερώνουν το Ελληνικό Δημόσιο, ώστε να μεριμνήσει για την είσπραξη του οφειλόμενου τέλους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα για την είσπραξη δημοσίων εσόδων (ΚΕΔΕ). Η αλλαγή προμηθευτή ηλεκτρικού ρεύματος δεν επιτρέπεται αν δεν εξοφληθεί προηγουμένως το ειδικό τέλος.⁴⁵

Παραδείγματα υπολογισμού έκτακτης εισφοράς ακινήτων:⁴⁶

1. Έστω διαμέρισμα 90 τ.μ., με παλαιότητα 16 ετών σε περιοχή με τιμή ζώνης 1.080 ευρώ. Η έκτακτη εισφορά υπολογίζεται ως εξής:

Ειδικό τέλος ακινήτου: 90 τ.μ. * 1,1 (συντελεστή παλαιότητας) * 5 ευρώ (ειδικό τέλος) = 495 ευρώ

2. Έστω μεζονέτα 150 τ.μ., με παλαιότητα 8 ετών σε περιοχή με τιμή ζώνης 2.100 ευρώ. Η έκτακτη εισφορά υπολογίζεται ως εξής:

Ειδικό τέλος ακινήτου: 150 τ.μ. * 1,20 (συντελεστής παλαιότητας) * 6 ευρώ (ειδικό τέλος) = 1.080 ευρώ

⁴⁵ www.otyposnews.gr, Άρθρο: «Όλη η εγκύκλιος για την έκτακτη εισφορά ακινήτων μέσω ΔΕΗ», 16/09/2011

⁴⁶ www.taxheaven.gr, Άρθρο: «Ενημερωμένο ειδικό τέλος στα ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα – απαντήσεις σε όλα τα ερωτήματα – πίνακες – παραδείγματα»

3. Έστω πολύτεκνος με μονοκατοικία 240 τ.μ. και παλαιότητα 20 ετών σε περιοχή με τιμή ζώνης 2.200 ευρώ. Η έκτακτη εισφορά υπολογίζεται ως εξής:

- Ειδικό τέλος ακινήτου: $200 \text{ τ.μ.} * 1 \text{ (συντελεστής παλαιότητας)} * 0,5 \text{ ευρώ (ειδικό τέλος)} = 100 \text{ ευρώ}$
- Ειδικό τέλος ακινήτου για πάνω από 200 τ.μ.: $40 \text{ τ.μ.} * 1,05 \text{ (συντελεστής παλαιότητας)} * 8 \text{ ευρώ (ειδικό τέλος)} = 336 \text{ ευρώ}$

Άρα, το σύνολο της έκτακτης εισφοράς είναι: $100 + 336 = 436 \text{ ευρώ}$

4. Μακροχρόνια άνεργος εγγεγραμμένος στον Ο.Α.Ε.Δ., που το οικογενειακό του εισόδημα κατά το προηγούμενο έτος, του έτους επιβολής του τέλους, υπερβαίνει το ποσό των 12.000 ευρώ, έχει διαμέρισμα 90 τ.μ. και παλαιότητα 15 ετών σε περιοχή με τιμή ζώνης 1.020 ευρώ. Συνεπώς, η έκτακτη εισφορά που θα πληρώσει, υπολογίζεται ως εξής:

Ειδικό τέλος ακινήτου: $90 \text{ τ.μ.} * 1,10 \text{ (συντελεστής παλαιότητας)} * 5 \text{ ευρώ (ειδικό τέλος)} = 495 \text{ ευρώ}$

5. Πρόσωπο που βαρύνεται με αναπηρία σε ποσοστό 80% και άνω, έχει διαμέρισμα 120 τ.μ. με παλαιότητα 5 ετών και τιμή ζώνης 1.800 ευρώ. Η έκτακτη εισφορά υπολογίζεται ως ακολούθως:

Ειδικό τέλος ακινήτου: $120 \text{ τ.μ.} * 1 \text{ (συντελεστής παλαιότητας)} * 0,5 \text{ ευρώ (ειδικό τέλος)} = 60 \text{ ευρώ}$

2.2.5 Έκτακτες εισφορές Ι.Χ. αυτοκινήτων

Με βάση το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα στήριξης της Ελληνικής οικονομίας, έχουν θεσπιστεί νέες έκτακτες εισφορές και τέλη κυκλοφορίας για το 2012. Από τους συγκεκριμένους εφάπαξ φόρους εξαιρούνται οι κάτοχοι Ι.Χ. αυτοκινήτων, των οποίων η 1^η άδεια κυκλοφορίας έχει εκδοθεί πριν από 10 χρόνια. Εξαιρούνται επίσης, οι ανάπηροι, όχι όμως οι πολύτεκνοι. Τα τεκμήρια για Ι.Χ. ισχύουν για αυτοκίνητα έως 5 ετών, ενώ για αυτοκίνητα ηλικίας 6 – 10 ετών υπάρχει μείωση 30%, οπότε η έκτακτη εισφορά είναι κάπως χαμηλότερη. Στα αυτοκίνητα άνω των 10 ετών υπάρχει μείωση 50% στα τεκμήρια και δεν επιβάλλεται έκτακτη εισφορά.

ΕΦΑΠΕΞ ΦΟΡΟΙ – ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Ακολουθεί πίνακας με τα νέα τεκμήρια και την έκτακτη εισφορά στα Ι.Χ. αυτοκίνητα για το 2011 – 2012.⁴⁷

Τα νέα τεκμήρια και η έκτακτη εισφορά στα Ι.Χ.			
Κυβικά	Τεκμήριο 2011	Έκτακτη εισφορά 2011	Τεκμήριο 2012
1.200	3.000	0	4.000
1.300	3.300	0	4.600
1.400	3.600	0	5.200
1.500	3.900	0	5.800
1.600	4.200	0	6.400
1.700	4.500	0	7.000
1.800	4.800	0	7.600
1.900	5.100	0	8.200
2.000	5.400	270	8.800
2.100	5.900	280	9.700
2.200	6.400	320	10.600
2.300	6.900	345	11.500
2.400	7.400	370	12.400
2.500	7.900	395	13.300
2.600	8.400	420	14.200
2.700	8.900	445	15.100
2.800	9.400	470	16.000
2.900	9.900	495	16.900
3.000	10.400	520	17.800
3.100	11.100	555	19.000
3.200	11.800	590	20.200
3.300	12.500	625	21.400
3.400	13.200	660	22.600
3.500	13.900	695	23.800
3.600	14.600	730	25.000
3.700	15.300	765	26.200

⁴⁷ www.megaline.gr, Άρθρο: «Ι.Χ.: Έκτακτη εισφορά, τέλη κυκλοφορίας και τεκμήρια 2011 – 2012», 29/06/2011

ΕΦΑΠΑΞ ΦΟΡΟΙ – ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

3.800	16.000	800	27.400
3.900	16.700	835	28.600
4.000	17.400	870	29.800
4.100	18.100	905	30.000
4.200	18.800	940	31.200
4.300	19.500	975	32.400
4.400	20.200	1.010	33.600
4.500	20.900	1.045	34.800
4.600	21.600	1.080	36.000
4.700	22.300	1.115	37.200
4.800	23.000	1.150	38.400
4.900	23.700	1.185	39.600
5.000	24.400	1.220	40.800
5.100	25.100	1.255	42.000
5.200	25.800	1.290	43.200
5.300	26.500	1.325	44.400
5.400	27.200	1.360	45.600
5.500	27.900	1.395	46.800
5.600	28.600	1.430	48.000
5.700	29.300	1.465	49.200
5.800	30.000	1.500	50.400
5.900	30.700	1.535	51.600
6.000	31.400	1.570	52.800

Παρακάτω, ακολουθεί πίνακας με τα τέλη κυκλοφορίας που ίσχυαν για το 2011 και αυτά που θα ισχύουν για το 2012.⁴⁸

Τέλη κυκλοφορίας 2012
Οχήματα με ημερομηνία ταξινόμησης έως 31/10/2010

⁴⁸ www.megaline.gr, Άρθρο: «Ι.Χ.: Έκτακτη εισφορά, τέλη κυκλοφορίας και τεκμήρια 2011 – 2012», 29/06/2011

ΕΦΑΠΑΞ ΦΟΡΟΙ – ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Κυβικά	2011	2012 (+10%)	Διαφορά σε ευρώ
Έως 300 κ.εκ.	20 €	22 €	2 €
Από 301 έως 785 κ.εκ.	50 €	55 €	5 €
Από 786 έως 1.071 κ.εκ.	110 €	121 €	11 €
Από 1.072 έως 1.357 κ.εκ.	120 €	132 €	12 €
Από 1.358 έως 1.548 κ.εκ.	220 €	242 €	22 €
Από 1.549 έως 1.738 κ.εκ.	240 €	264 €	24 €
Από 1.739 έως 1.928 κ.εκ.	270 €	297 €	27 €
Από 1.929 έως 2.357 κ.εκ.	600 €	660 €	60 €
Από 2.358 έως 3.000 κ.εκ.	800 €	880 €	80 €
Από 3.001 έως 4.000 κ.εκ.	1.000 €	1.100 €	100 €
Από 4.001 και άνω	1.200 €	1.320 €	120 €

Τα πράσινα τέλη			
Οχήματα με ημερομηνία ταξινόμησης από 01/01/2010			
Εκπομπές CO ₂ γρ.CO ₂ /χλμ.	2011	2012 (10% - 13%)	Διαφορά σε ευρώ
Από 0 έως 100 γρ. CO ₂ /χλμ.	0 €	0 €	0 €
Από 101 έως 120 γρ. CO ₂ /χλμ.	0,8 €	0,9 €	0,1 €
Από 121 έως 140 γρ. CO ₂ /χλμ.	1 €	1,1 €	0,1 €
Από 141 έως 160 γρ. CO ₂ /χλμ.	1,5 €	1,7 €	0,2 €
Από 161 έως 180 γρ. CO ₂ /χλμ.	2 €	2,25 €	0,25 €
Από 181 έως 200 γρ. CO ₂ /χλμ.	2,25 €	2,55 €	0,3 €
Από 201 έως 250 γρ. CO ₂ /χλμ.	2,5 €	2,8 €	0,3 €
Από 251 γρ. CO ₂ /χλμ. Και άνω	3 €	3,4 €	0,4 €

2.2.6 Έκτακτες εισφορές σε μισθωτούς και συνταξιούχους

Με το νέο πολυνομοσχέδιο ορίζεται νέα παρακράτηση που αναλογεί στη μείωση του αφορολόγητου στις 5.000 ευρώ και την παρακράτηση της έκτακτης εισφοράς από μισθωτούς και συνταξιούχους, με ετήσιο εισόδημα πάνω από 12.000

ευρώ έως και τις 31/12/2014. Με την νέα αυτή εφαρμογή, μειώνονται οι μηνιαίες αποδοχές κατά περίπου 30 ευρώ για μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα με μηνιαίες αποδοχές 1.000 ευρώ και κατά 35,3 ευρώ για δημόσιους υπαλλήλους και συνταξιούχους.

Για μηνιαίο εισόδημα 700 ευρώ, η μηνιαία παρακράτηση θα αυξηθεί, μειώνοντας αντίστοιχα τις αποδοχές κατά περίπου 20 ευρώ στον ιδιωτικό τομέα και 24 ευρώ στο δημόσιο, ενώ για αποδοχές 1.400 ευρώ, η αύξηση της μηνιαίας παρακράτησης φόρου και έκτακτης εισφοράς είναι της τάξεως των 37 και 44 ευρώ αντίστοιχα.

Έτσι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. ορίζεται, ότι το δηλωθέν εισόδημα πραγματικό ή αυτό που προκύπτει με βάση τις αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες και δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων του φορολογούμενου, υποβάλλεται σε φόρο με βάση την ακόλουθη κλίμακα:⁴⁹

Κλίμακιο εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο φόρου (ευρώ)
5.000	0	0	5.000	0
7.000	10	700	12.000	700
4.000	18	720	16.000	1.420
10.000	25	2.500	26.000	3.920
14.000	35	4.900	40.000	8.820
20.000	38	7.600	60.000	16.420
40.000	40	16.000	100.000	32.420
Άνω των 100.000	45			

Παραδείγματα

1. Έστω ότι άγαμος μισθωτός του Δημοσίου για τον οποίο προβλέπεται αφορολόγητο ποσό 5.000 ευρώ, λαμβάνει μηνιαίες αποδοχές 1.650 ευρώ, το Δεκέμβριο καθαρό δώρο Χριστουγέννων 450 ευρώ, τον Απρίλιο καθαρό δώρο Πάσχα 190 ευρώ και τον Ιούλιο καθαρό επίδομα αδειάς 190 ευρώ.

⁴⁹ www.inews.gr, Άρθρο: «Εγκύκλιος: Μείωση μισθών, συντάξεων λόγω αλλαγής σε αφορολόγητο & έκτακτη εισφορά», 08/12/2011

- Ετήσιο καθαρό εισόδημα: $12 * 1.650 = \underline{19.800}$ ευρώ
 - Ετήσιος φόρος κλίμακας: $\underline{2.370}$ ευρώ
 - Μείωση φόρου λόγω παρακράτησης: $2.370 * 1,5\% = \underline{35,55}$ ευρώ
 - Φόρος που πρέπει να παρακρατείται κάθε μήνα: $2.370 - 35,55 = 2.334,45 / 12 = \underline{194,54}$ ευρώ
 - Φόρος που πρέπει να παρακρατηθεί κατά την καταβολή του δώρου Χριστουγέννων: $194,54 * (450 / 1.650) = \underline{53,06}$ ευρώ
 - Φόρος που πρέπει να παρακρατηθεί κατά την καταβολή του δώρου Πάσχα: $194,54 * (190 / 1.650) = \underline{22,40}$ ευρώ
 - Φόρος που πρέπει να παρακρατηθεί κατά την καταβολή του επιδόματος αδείας: $194 * (190 / 1.650) = \underline{16,50}$ ευρώ
 - Παρακράτηση έναντι της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 29 του Ν.3986/2011 αναγωγή σε ετήσιο καθαρό εισόδημα: $12 * 1.650 = 19.800$ (1%). Συνεπώς, $1.650 * 1\% = \underline{16,50}$ ευρώ
 - Παρακράτηση έναντι της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 29 του Ν.3986/2011 κατά την καταβολή του δώρου Χριστουγέννων, αναγωγή σε ετήσιο καθαρό εισόδημα: $12 * 1.650 = 19.800 + 450 = 20.250$ (2%). Συνεπώς, $450 * 2\% = \underline{9}$ ευρώ
 - Παρακράτηση έναντι της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 29 του Ν.3986/2011 κατά την καταβολή του δώρου Πάσχα, αναγωγή σε ετήσιο καθαρό εισόδημα: $12 * 1.650 = 19.800 + 190 = 19.990$ (1%). Συνεπώς, $190 * 1\% = \underline{1,90}$ ευρώ
 - Παρακράτηση έναντι της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 29 του Ν.3986/2011 κατά την καταβολή του εισοδήματος αδείας, αναγωγή σε ετήσιο καθαρό εισόδημα: $12 * 1.650 = 19.800 + 190 = 19.990$ (1%). Συνεπώς, $190 * 1\% = \underline{1,90}$ ευρώ.
2. Έστω ότι άγαμος μισθωτός του ιδιωτικού τομέα, για τον οποίο προβλέπεται αφορολόγητο ποσό 5.000 ευρώ και για τον οποίο το άθροισμα δώρων Χριστουγέννων, Πάσχα και επιδόματος αδείας ισοδυναμεί με δύο μισθούς, λαμβάνει καθαρές μηνιαίες αποδοχές 1.650 ευρώ (σταθερές για όλους τους μήνες του 2012), το Δεκέμβριο καθαρό δώρο Χριστουγέννων 1.650 ευρώ, τον Απρίλιο καθαρό δώρο Πάσχα 825 ευρώ και τον Ιούλιο καθαρό επίδομα αδείας 825 ευρώ.
- Ετήσιο καθαρό εισόδημα: $14 * 1.650 = \underline{23.100}$ ευρώ

- Ετήσιος φόρος κλίμακας: 3.195 ευρώ
- Μείωση φόρου λόγω παρακράτησης: $3.195 * 1,5\% = \underline{47,92 \text{ ευρώ}}$
- Φόρος που πρέπει να παρακρατείται κάθε μήνα: $3.195 - 47,92 = 3.147,08 / 14 = \underline{224,79 \text{ ευρώ}}$
- Φόρος που πρέπει να παρακρατηθεί κατά την καταβολή του δώρου Χριστουγέννων: $3.147,08 / 14 = \underline{224,79 \text{ ευρώ}}$
- Φόρος που πρέπει να παρακρατηθεί κατά την καταβολή του δώρου Πάσχα: $3.147,08 / 28 = \underline{112,39 \text{ ευρώ}}$
- Φόρος που πρέπει να παρακρατηθεί κατά την καταβολή του επιδόματος αδείας: $3.147,08 / 28 = \underline{112,39 \text{ ευρώ}}$
- Ποσά που πρέπει να παρακρατηθούν έναντι της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 29 του Ν.3986/2011 Αναγωγή σε ετήσιο καθαρό εισόδημα: $14 * 1.650 = 23.100$ (2%). Συνεπώς:
- Παρακράτηση κατά την καταβολή του μηνιαίου μισθού: $1.650 * 2\% = \underline{33 \text{ ευρώ}}$
- Παρακράτηση κατά την καταβολή δώρου Χριστουγέννων: $1.650 * 2\% = \underline{33 \text{ ευρώ}}$
- Παρακράτηση κατά την καταβολή δώρου Πάσχα: $825 * 2\% = \underline{16,50 \text{ ευρώ}}$
- Παρακράτηση κατά την καταβολή επιδόματος αδείας, $825 * 2\% = \underline{16,50 \text{ ευρώ}}$

→ Έστω ότι ο μισθωτός της προηγούμενης περίπτωσης (β) λαμβάνει κατά το μήνα Σεπτέμβριο του 2012 ένα έκτακτο εφάπαξ ποσό 3.000 ευρώ. Αναγωγή σε ετήσιο καθαρό εισόδημα: $14 * 1.650 = 23.100 + 3.000 = 26.100$ ευρώ Ετήσιος φόρος κλίμακας: 3.955 ευρώ

- Μείωση φόρου λόγω παρακράτησης: $3.955 * 1,5\% = 59,32$ ευρώ. Φόρος που πρέπει να παρακρατηθεί, πέραν της μηνιαίας παρακράτησης ΦΜΥ του μήνα Σεπτεμβρίου, κατά την καταβολή του έκτακτου εφάπαξ ποσού: $3.955 - 59,32 = 3.895,68 - (224,79 * 14) = \underline{748,62 \text{ ευρώ}}$
- Ποσό έναντι της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 29 του Ν.3986/2011 που πρέπει να παρακρατηθεί, πέραν της μηνιαίας παρακράτησης της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του ίδιου άρθρου και νόμου του μήνα Σεπτεμβρίου, κατά την καταβολή του έκτακτου εφάπαξ ποσού.

- Αναγωγή σε ετήσιο καθαρό εισόδημα: $14 * 1.650 = 23.100 + 3.000 = 26.100$
(2%) Συνεπώς, $3.000 * 2\% = 60$ ευρώ

Σημειώνεται, ότι κατά τον υπολογισμό του παρακρατούμενου φόρου μισθωτών υπηρεσιών και της παρακράτησης έναντι της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 29 του ν.3986/2011, τα ποσά που προκύπτουν θα στρογγυλοποιούνται στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο π.χ. αν προκύψει ποσό 14,3876 ευρώ θα παρακρατείται ποσό 14,39 ευρώ ή αν προκύψει ποσό 14,2237 θα παρακρατείται ποσό 14,22 ευρώ. Δηλαδή, ισχύει ο κανόνας στρογγυλοποίησης του κανονισμού 1103/97 της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ωστόσο, όσο αφορά στην **παρακράτηση φόρου μισθωτών υπηρεσιών κατά την καταβολή αμοιβών για υπερωριακή εργασία, επιδόματα, πρόσθετες αμοιβές κ.λπ.**, οι οποίες καταβάλλονται τακτικά ή έκτακτα και δεν συνεντέλλονται με τις τακτικές αποδοχές, εφόσον αυτές θεωρούνται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, προβλέπεται ότι ο παρακρατούμενος φόρος υπολογίζεται με συντελεστή 20% στο συνολικό καθαρό ποσό, όσο και αν είναι αυτό. Ειδικά, σε περίπτωση που ωρομίσθιοι καθηγητές απασχολούνται ταυτόχρονα σε πολλούς εργοδότες, με σχέση εξαρτημένης εργασίας, όπως συμβαίνει σε καθηγητές που απασχολούνται ταυτόχρονα σε διάφορα φροντιστήρια, οι εργοδότες εκτός από εκείνον που καταβάλλει τις μεγαλύτερες αποδοχές, θα παρακρατούν φόρο με συντελεστή 10%.

Σχετικά με την **παρακράτηση φόρου μισθωτών υπηρεσιών σε αναδρομικά εισοδήματα**, προβλέπεται ότι ο φόρος που παρακρατείται, υπολογίζεται με συντελεστή 20% στο καταβαλλόμενο ποσό.

Για την **παρακράτηση φόρου μισθωτών υπηρεσιών σε επικουρικές συντάξεις, βοηθήματα**, κ.λπ., ο υπολογισμός διενεργείται ως ακολούθως:

- ο Με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), αν το καθαρό ποσό της παροχής δεν υπερβαίνει τα δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ ετησίως.⁵⁰
- ο Με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) αν το καθαρό ποσό της παροχής υπερβαίνει τα δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ και μέχρι τέσσερις χιλιάδες πεντακόσια (4.500) ευρώ ετησίως.

⁵⁰ www.inews.gr, Άρθρο: «Εγκύκλιος: Μείωση μισθών, συντάξεων λόγω αλλαγής σε αφορολόγητο & έκτακτη εισφορά», 08/12/2011

- ο Με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αν το καθαρό ποσό της παροχής υπερβαίνει τα τέσσερις χιλιάδες πεντακόσια (4.500) ευρώ ετησίως.

2.2.7 Έκτακτη εισφορά υπέρ ανέργων

Με βάση το άρθρο 38 του ν. 3986/2011, υφίσταται η υποχρέωση καταβολής 1% υπέρ του Ο.Α.Ε.Δ. Η συγκεκριμένη ειδική εισφορά υπολογίζεται και στις περιπτώσεις εκείνες, οι οποίες εξαιρούνται από την παρακράτηση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης σε ποσοστό 2% επί των τακτικών αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών και αποζημιώσεων όλων των μισθοδοτούμενων υπαλλήλων του Δημοσίου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, των υπαλλήλων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και γενικώς όλων ανεξαιρέτως των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, εφόσον δεν υπάγονται στο Ταμείο Πρόνοιας των Δημοσίων Υπαλλήλων.

Επίσης, η ειδική εισφορά των ασφαλισμένων του Ταμείου Πρόνοιας των Δημοσίων Υπαλλήλων (Τ.Π.Δ.Υ.), υπολογίζεται σε ποσοστό 1% επί των τακτικών αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών και αποζημιώσεων όλων των δικαιούχων υπαλλήλων του Ταμείου. Για όσους υπαλλήλους δεν είναι ασφαλισμένοι στο ΤΠΔΥ, η εισφορά υπολογίζεται στο 1% επί των τακτικών αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών και αποζημιώσεων, υπέρ του ταμείου Ο.Α.Ε.Δ.

Η εν λόγω ειδική εισφορά 1% υπέρ του Ο.Α.Ε.Δ. είναι επιπρόσθετη και ανεξάρτητη από τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές που ήδη καταβάλλονται υπέρ του Ο.Α.Ε.Δ.⁵¹

2.2.8 Φορολογία μερισμάτων και κερδών νομικών προσώπων (Α.Ε. – Ε.Π.Ε.)

Για τα νομικά πρόσωπα (Α.Ε. – Ε.Π.Ε.) αλλάζει ο τρόπος υπολογισμού του φόρου εισοδήματος επί των καθαρών κερδών. Τα κέρδη που αποκτούν με ισολογισμούς που κλείνουν την 31/12/2010 τα διακρίνουμε σε αδιανέμητα και διανεμόμενα κέρδη.⁵²

Ο φόρος επί των αδιανέμητων κερδών για τα νομικά πρόσωπα, υπολογίζεται ως εξής:

⁵¹ «Φορολογική Επιθεώρηση», τεύχος 743 Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2011, άρθρο 38 «Δημοσιονομικές ρυθμίσεις», Ν.3985/2011 και 3986/2011

⁵² www.prooptikid.gr, Άρθρο: «Αλλαγές στη Φορολογία (Α.Ε. – Ε.Π.Ε.)

2010	24%
2011	23%
2012	22%
2013	21%
2014	20%

Τα διανεμόμενα κέρδη φορολογούνται με συντελεστή 40%. Τα κέρδη (Α.Ε. – Ε.Π.Ε.) που διανέμουν σε φυσικά πρόσωπα ή κεφαλαιοποιούν το εισόδημα αυτό φορολογείται μαζί με τα υπόλοιπα εισοδήματα του φυσικού προσώπου και από τον αναλογούντα φόρο εκπίπτει ο φόρος που καταβλήθηκε. Για τον φόρο εκδίδεται βεβαίωση στο όνομα του φυσικού προσώπου. Για τα εισοδήματα αυτά το φυσικό πρόσωπο φορολογείται με τις γενικές διατάξεις, ενώ ο ανώτερος φορολογικός συντελεστής είναι 45% για εισόδημα άνω των 100.000 ευρώ.⁵³

Σχετικά με τις αμοιβές των διαχειριστών και εταίρων, οι μισθοί ή απολαβές που καταβάλλουν οι Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. μετά από έγκριση της γενικής συνέλευσης, που παρέχει την δυνατότητα σε διαχειριστές – εταίρους ή μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των Α.Ε. να παρέχουν τις υπηρεσίες στην εταιρία, φορολογούνται με συντελεστή 35% με εξάντληση της φορολογικής τους υποχρέωσης.

Επίσης, καταργείται ο μειωμένος συντελεστής φορολογίας για τις μεταβιβάσεις Α.Ε. μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο και εταιρικών μεριδίων Ε.Π.Ε., μεταξύ συγγενών Α ή Β βαθμού. Για μεταβιβάσεις που πραγματοποιούνται μετά την εφαρμογή του Ν.3842/2010 οφείλεται φόρος με συντελεστή 5% επί της πραγματικής αξίας πώλησης μετοχών Α.Ε. μη εισηγμένων και με συντελεστή 20% επί της υπεραξίας από την πώληση εταιρικών μεριδίων (Ε.Π.Ε.).⁵⁴

Ωστόσο, επιβάλλεται έκτακτη εισφορά εφάπαξ κοινωνικής ευθύνης, στο συνολικό καθαρό εισόδημα οικονομικού έτους 2010 των νομικών προσώπων, για τα καθαρά κέρδη που υπερβαίνουν το ποσό των 100.000 ευρώ, ως εξής:

1,00€ – 300.000€	4%
300.000€ - 1.000.000	6%
1.000.001€ – 5.000.000€	8%
Πάνω από 5.000.000€	10%

⁵³ www.prooptikid.gr, Άρθρο: «Αλλαγές στη Φορολογία (Α.Ε. – Ε.Π.Ε.)

⁵⁴ www.prooptikid.gr, Άρθρο: «Αλλαγές στη Φορολογία (Α.Ε. – Ε.Π.Ε.)

Επιβάλλεται επίσης έκτακτη εισφορά στα φυσικά πρόσωπα με εισόδημα άνω των 100.000 ευρώ για τα εισοδήματα που δηλώνονται με την δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 2010, υπολογίζεται σε 1% επί των δηλωθέντων εισοδημάτων και καταβάλλεται με την έκδοση του εκκαθαριστικού σημειώματος σε 3 δόσεις.⁵⁵

2.2.9 Ειδικός φόρος διαφημίσεων

Επιβάλλεται ειδικός φόρος στις τηλεοπτικές διαφημίσεις 20% επί της αξίας της τηλεοπτικής διαφήμισης.

2.2.10 Φόρος μεταβίβασης ακινήτων

Σύμφωνα με το νέο Φορολογικό Νομοσχέδιο, η μεταβίβαση ακινήτων φορολογείται ως εξής:⁵⁶

Αντικειμενική αξία ακινήτου	Φορολογικός συντελεστής
0€ - 20.000€	8%
Πάνω από 20.000€	10%

2.2.11 Φόρος κληρονομιάς – δωρεάς – γονικής παροχής

Ο φόρος κληρονομιάς, δωρεάς και γονικής παροχής υπολογίζεται με βάση την παρακάτω κλίμακα:⁵⁷

Κατηγορία Α: (σύζυγος, τέκνα από νόμιμο γάμο, γονείς)

Κλίμακια	Συντελεστής (%)	Φόρος Κλιμακίων
0€ - 150.000€	-	-
150.001€ – 300.000€	1	1.500
300.001€ - 600.000€	5	16.500
Πάνω από 600.000€	10	

⁵⁵ www.prooptikid.gr, Άρθρο: «Αλλαγές στη Φορολογία (Α.Ε. – Ε.Π.Ε.)

⁵⁶ www.prooptikid.gr, Άρθρο: «Αλλαγές στη Φορολογία (Α.Ε. – Ε.Π.Ε.)

⁵⁷ www.prooptikid.gr, Άρθρο: «Αλλαγές στη Φορολογία (Α.Ε. – Ε.Π.Ε.)

ΕΦΑΠΑΞ ΦΟΡΟΙ – ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Κατηγορία Β: (κατιόντες και ανιόντες δευτέρου βαθμού, αδελφοί, συγγενείς εξ' αίματος, γαμπροί – νύφες, πεθερός – πεθερά, κ.λπ.)

Κλιμάκια	Συντελεστής (%)	Φόρος Κλιμακίων
0€ – 30.000€	-	
30.001€ – 100.000€	5	3.500
100.000€ - 300.000€	10	23.500
Πάνω από 300.000€	20	

Κατηγορία Γ: (άλλοι συγγενείς εξ' αίματος ή εξ' αγχιστείας)

Κλιμάκια	Συντελεστής (%)	Φόρος Κλιμακίων
0€ - 6.000€	-	-
6.001€ - 72.000€	20	13.200
72.001€ – 267.000€	30	71.700
Πάνω από 267.000€	40	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΙΣΗ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Τα τελευταία δύο χρόνια, η εκάστοτε κυβέρνηση της Ελλάδας, έχει λάβει και εξακολουθεί να λαμβάνει σκληρά μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής, στα πλαίσια του μεσοπρόθεσμου προγράμματος στήριξης, για την αποπληρωμή του χρέους. Γι' αυτό το λόγο, επιβάλλει καθημερινά νέα μέτρα, νέους φόρους, έκτακτες εισφορές και γενικά κάνει τα πάντα, με στόχο να εισπράξει το Δημόσιο όσο το δυνατόν περισσότερα χρήματα για την καταπολέμηση του ελλείμματος. Έχει προβεί όμως, σε πολλές λανθασμένες κινήσεις, εις βάρος των πολιτών, επιβάλλοντας φόρους χωρίς κανένα αντίκρισμα. Συχνά, οι νέοι φόροι και οι ειδικές εισφορές είναι άδικες για ορισμένους πολίτες και γενικά η κατανομή τους δεν είναι αναλογική.

Έκτακτη εισφορά αλληλεγγύης:

Συγκεκριμένα, όσον αφορά την έκτακτη εισφορά αλληλεγγύης, είναι εντελώς άδικη και αυθαίρετη, καθώς επιβάλλεται χωρίς τον κρατούντα σε όλες τις χώρες, κανόνα της «προοδευτικότητας του φόρου». Καλό θα ήταν η έκτακτη εισφορά να εναρμονίζεται με την κλίμακα φόρου εισοδήματος που θέσπισε με τον Ν.3842/2010 πέρσι η Κυβέρνηση, «ως ενιαία για όλα τα εισοδήματα, τιμαριθμοποιημένη και προοδευτική», για δικαιότερη φορολόγηση των χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων σε σχέση με την προηγούμενη ή στην χειρότερη των περιπτώσεων, να δημιουργεί μια νέα κλίμακα.⁵⁸

Παρ' όλα αυτά όμως, η Τρόικα αποφάσισε και ενέκρινε να επιβάλλεται έως το 2015 έκτακτη εισφορά ή αλλιώς εισφορά αλληλεγγύης στα εισοδήματα, η οποία θα επιβάλλεται κλιμακωτά, με συντελεστές 1% έως 4%, ενώ 5% θα είναι για όσους κατέχουν δημόσια αξιώματα:

⁵⁸ www.news.kathimerini.gr, Άρθρο: «Γιατί είναι άδικη η έκτακτη εισφορά», Γεώργιος Δ. Χριστόπουλος, 10/07/2011

- Εισφορά 1% για εισοδήματα από 12.001 – 20.000
- Εισφορά 2% για εισοδήματα από 20.001 – 50.000
- Εισφορά 3% για εισοδήματα από 50.001 – 100.000
- Εισφορά 4% για εισοδήματα από 100.001 και άνω

Συνεπώς, η έκτακτη εισφορά εφαρμόζεται στο σύνολο του εισοδήματος χωρίς καμία κλιμάκωση. Δηλαδή, αφενός δεν αφαιρείται το αφορολόγητο όριο στον υπολογισμό, και αφετέρου δεν μεσολαβούν ενδιάμεσα κλιμάκια, αντίστοιχα με την κλίμακα που ισχύει σήμερα, με την οποία να γίνεται η φορολόγηση όλων των εισοδημάτων.

Έτσι, με τον ίδιο τρόπο φορολογεί όλο το ποσό, αθροίζοντας φορολογητέα και αφορολόγητα ποσά. Αυτό σημαίνει, ότι ο φορολογούμενος με εισόδημα 26.000 ευρώ ετησίως, θα πληρώσει έκτακτη εισφορά 520 ευρώ ($26.000 * 2\% = 520$ ευρώ), ενώ αν λειτουργούσε κατά ανάλογο τρόπο, με την κλίμακα φόρου εισοδήματος και η οποία βασίζεται στην *αρχή της προοδευτικότητας* του φόρου, για το ίδιο εισόδημα 26.000 ευρώ θα έπρεπε να πληρώσει 320 ευρώ.⁵⁹

Φόρος ακινήτων:

Σχετικά τώρα με τον φόρο ακινήτων, σίγουρα υπάρχουν ορισμένες ενστάσεις. Τον τελευταίο καιρό, υπό την πίεση των δημοσιονομικών προβλημάτων, το κράτος έχει στραφεί στα ακίνητα, επιβάλλοντας σε αυτά μόνιμους και έκτακτους φόρους, με κριτήρια αποκλειστικά ταμειυτικά. Μια πρώτη αλλαγή στην φορολόγηση των ακινήτων επήλθε με την κατάργηση του φόρου υπεραξίας και την επαναφορά του φόρου μεταβίβασης ακινήτων. Καταργήθηκε δηλαδή, ένας φόρος, ο οποίος επιβαλλόταν μόνο αν υπήρχε από την πώληση ενός ακινήτου κέρδος, και συνεπώς αύξηση της φοροδοτικής ικανότητας, και αντικαταστάθηκε από έναν άλλο, ο οποίος επιβάλλεται στην συναλλαγή.⁶⁰

Η πραγματοποίηση όμως μιας συναλλαγής, δεν σημαίνει αύξηση της φοροδοτικής ικανότητας, κάτι που θα δικαιολογούσε, για λόγους οικονομικούς, κάποιος να πούλησε το σπίτι του και να αγόρασε ένα λιγότερο καλό, αλλά πολύ

⁵⁹ www.news.kathimerini.gr, Άρθρο: «Γιατί είναι άδικη η έκτακτη εισφορά», Γεώργιος Δ. Χριστόπουλος, 10/07/2011

⁶⁰ www.news.kathimerini.gr, Άρθρο: «Αποψη: Η φορολογική παγίδα των ακινήτων», Νίκος Τάτσος, 14/01/2012

φθηνότερο. Με την επιβολή του φόρου μεταβίβασης, ο οποίος προφανώς επανήλθε γιατί αποφέρει άμεσα έσοδα, ο πολίτης αυτός, αν και μειώθηκε η φοροδοτική του ικανότητα, θα φορολογηθεί. Επίσης, αν κάποιος θελήσει να εγκατασταθεί σε άλλη πόλη, γιατί βρήκε εργασία εκεί, θα πρέπει πουλώντας το παλιό του σπίτι και αγοράζοντας νέο στην περιοχή που επιθυμεί να μετεγκατασταθεί, να υποστεί φορολογική αφαίρεση χρημάτων ίση με το 10% της αξίας του ακινήτου του. Γίνεται λοιπόν, εύκολα κατανοητό, ότι σε καμία από αυτές τις περιπτώσεις δεν δικαιολογείται η επιβολή του συγκεκριμένου φόρου.

Επιβλήθηκε επίσης, φορολογία στην κατοχή των ακινήτων. Η επιβολή αυτή δεν είναι απόλυτα αναλογική ή τουλάχιστον τα κριτήρια του φόρου αυτού για πολλούς λόγους. Η φορολογία στα ακίνητα, καλό είναι να γίνεται σε συνάρτηση με το δηλωθέν εισόδημα του φορολογουμένου. Γιατί, εάν ένας πολίτης οικονομικά ευκατάστατος κατέχει ένα ακίνητο σε περιοχή με τιμή ζώνης υψηλή, δεν είναι δυνατό ο φόρος του ακινήτου να είναι ίδιος με εκείνον ενός άλλου φορολογουμένου, άνεργου ή με ελάχιστο εισόδημα, που κληρονόμησε ένα ακίνητο στην συγκεκριμένη περιοχή. Όπως επίσης, δεν μπορεί να φορολογείται ένα ακίνητο κατοικήσιμο, το ίδιο με ένα ακίνητο που είναι οικοδομή και δεν κατοικείται ακόμα.⁶¹

Επίσης, καλό θα είναι οι τρίτεκνοι και πολύτεκνοι να τυγχάνουν ειδικής μέριμνας, όπου το εισοδηματικό κριτήριο να προσαυξάνεται και αν έχουν στεγαστικό δάνειο για πρώτη κατοικία να μην υποχρεούνται σε καταβολή τέλους ακινήτων. Άλλη μια κατηγορία ευπαθών ομάδων είναι οι ανάπηροι και οι άνεργοι, οι οποίοι πρέπει να έχουν ειδική μεταχείριση. Επιπλέον των εισοδηματικών κριτηρίων πρέπει να υπάρχουν και κριτήρια βαθμού αναπηρίας και χρόνου ανεργίας.⁶²

Επίσης παράλογο, θεωρείται η επιβολή του φόρου σε ακίνητα, τα οποία δεν έχουν ακόμη αποπληρωθεί, λόγω στεγαστικού δανείου, καθώς η κυριότητα του ακινήτου δεν ανήκει στον ιδιοκτήτη, αλλά στο πιστωτικό ίδρυμα από το οποίο έχει δανειστεί. Γενικά βέβαια, η πρώτη κατοικία πρέπει να εξαιρεθεί του τεκμηρίου, εκτός αν είναι πάρα πολλά τετραγωνικά μέτρα, για παράδειγμα πάνω από 150. Όσο αφορά στην παλαιότητα της κατοικίας, για μια κατοικία που ξεπερνάει τα 20 ή 25 χρόνια

⁶¹ www.news.kathimerini.gr, Άρθρο: «Αποψη: Η φορολογική παγίδα των ακινήτων», Νίκος Τάτσος, 14/01/2012

⁶² www.greekcitizen.blogs.gr, Άρθρο: «Ποια κριτήρια πρέπει να εφαρμοστούν για την δίκαιη επιβολή του τέλους ακινήτων»

ηλικίας, δεν πρέπει να επιβληθεί καθόλου φόρος ή τουλάχιστον να επιβληθεί ελάχιστος, σε σχέση με κατοικίες πολύ νεότερες.⁶³

Συμπερασματικά, ίσως οι φόροι με τους οποίους επιβαρύνεται κάθε χρόνο ένα ακίνητο, πρέπει να είναι λιγότεροι από την ετήσια απόδοσή του. Αυτό πρακτικά σημαίνει, ότι αν θεωρηθεί ότι ένα ακίνητο αποδίδει ετήσιο εισόδημα ίσο με το 3% - 4% της αξίας του, θα πρέπει το άθροισμα του φόρου εισοδήματος, του συμπληρωματικού φόρου, του φόρου ακίνητης περιουσίας, του «έκτακτου» τέλος κ.λπ., να υπολείπεται αισθητά του ποσοστού αυτού. Διαφορετικά, θα πρέπει ο ιδιοκτήτης του, για να ανταποκριθεί στις φορολογικές του υποχρεώσεις να το πουλήσει, κάτι που θα ισοδυναμούσε ουσιαστικά με «κατάσχεση». Πρέπει επίσης να επισημανθεί, ότι η κατοχή ακινήτων αντανακλά συχνά στην παρελθούσα οικονομική κατάσταση των ιδιοκτητών τους και όχι στην παρούσα τους κατάσταση.

Ωστόσο, η σημερινή οικονομική κατάσταση της Ελλάδας, έχει επηρεάσει την αγορά των ακινήτων, έχουν μειωθεί τα ενοίκια, έχουν αυξηθεί τα ξενοίκιαστα διαμερίσματα και η υποχρέωση καταβολής φόρων και εισφορών όλο και αυξάνεται. Επίσης, δεν πρέπει να αγνοηθεί, ότι τα ακίνητα προσδίδουν μεν φοροδοτική ικανότητα στους κατόχους τους, αλλά ιδιαίτερα κάτω από τις παρούσες συνθήκες, δεν είναι άμεσα ρευστοποιήσιμα.

Σίγουρα, κανείς φόρος δεν είναι απόλυτα δίκαιος και αναλογικός, αλλά οι ανάγκες για επιπλέον φορολογικά έσοδα είναι τεράστιες. Η επιβολή του φόρου ακινήτων έπρεπε να γίνει όσο πιο δίκαια γίνεται, λαμβάνοντας οι νομοθέτες όλα τα κριτήρια, τα οποία θα μπορούσαν να συντελέσουν στην αναλογικότητα της κατανομής των φόρων.⁶⁴

Έκτακτη εισφορά ακινήτων μέσω της ΔΕΗ:

Άλλος ένας έκτακτος φόρος που έχει προκαλέσει αναστάτωση, είναι αυτός των ακινήτων μέσω της ΔΕΗ, το λεγόμενο «χαράτσι». Αυτό το τέλος θεωρείται από πολλούς άδικο, διότι δεν έχει ληφθεί η σχετική πρόνοια ανάλογα την κοινωνική θέση και οικονομική δυνατότητα του κάθε πολίτη.

⁶³ www.greekcitizen.blogs.gr, Άρθρο: «Ποια κριτήρια πρέπει να εφαρμοστούν για την δίκαιη επιβολή του τέλους ακινήτων»

⁶⁴ www.news.kathimerini.gr, Άρθρο: «Αποψη: Η φορολογική παγίδα των ακινήτων», Νίκος Τάτσος, 14/01/2012

Είναι εντελώς παράνομη και παράλογη η επιβολή του τέλους και η είσπραξη του μέσω μιας ανώνυμης εταιρίας, γεγονός που σίγουρα αποτελεί πρόβλημά για την εταιρία.⁶⁵

Στο έντυπο του λογαριασμού της ΔΕΗ αναφέρεται, ότι «η ΔΕΗ βάσει των νόμων 25/75, 429/76, 1080/80, 2130/93 και 2644/98 είναι υποχρεωμένη για συνεισπράττει με του λογαριασμούς ρεύματος, τα ποσά υπέρ Δήμων – ΕΡΤ και να διακόπτει την παροχή ρεύματος εάν αυτά δεν καταβάλλονται από τον πελάτη». Επίσης, μετά την έκδοση του Νόμου 4021/2011 (άρθρο 53), η ΔΕΗ και οι εναλλακτικοί προμηθευτές ηλεκτρινού ρεύματος, υποχρεούνται να διακόψουν την παροχή ηλεκτρινού ρεύματος, σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης αρνηθεί την καταβολή του Ειδικού Τέλους Ακινήτων, που αναγράφεται στο λογαριασμό ηλεκτρικού ρεύματος και δεν προβαίνουν σε επανασύνδεση, παρά μόνον μετά την εξόφληση και του παραπάνω τέλους.⁶⁶

Αυτό το «έκτακτο ειδικό τέλος ηλεκτροδοτούμενων επιφανειών», σύμφωνα με τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών, δεν είναι τέλος, αλλά φόρος και μάλιστα φόρος άδικος, παράνομος και αντισυνταγματικός, καθώς σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος⁶⁷ «ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας». Η επιβολή του ειδικού τέλους ακινήτων παραβιάζει ευθέως την αρχή αυτή, εφόσον με το πρόσχημα έκτακτων καταστάσεων και αναγκών, απειλείται με υποχρεωτική διακοπή της ηλεκτροδότησης του ακινήτου του – που αποτελεί μορφή ψυχολογικής βίας-, όποιος αδυνατεί να καταβάλλει τον φόρο του. Όμως, με την διακοπή της ηλεκτροδότησης και την στέρηση για την επιβίωση του κάθε πολίτη, οδηγείται η χώρα και ιδιαίτερα οι ασθενέστεροι οικονομικά πολίτες στην εξαθλίωση, προσβάλλεται η αξιοπρέπεια τους και καταβαρυνώνεται το επίπεδο διαβίωσης τους σε σημείο που να τίθεται σε κίνδυνο, ακόμη και η υγεία και η επιβίωση του κάθε πολίτη και της οικογένειάς του.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος⁶⁸ «οι Έλληνες πολίτες συνεισφέρουν χωρίς διακρίσεις στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τις δυνάμεις τους». Ο επιβαλλόμενος όμως φόρος σύμφωνα με τα παραπάνω, παραβιάζει ευθέως την αρχή της αναλογικότητας, δεν εξαρτάται από το συνολικό πραγματικό εισόδημα

⁶⁵ www.moriasnow.gr, Άρθρο: «Άδικο θεωρεί η Περιφέρεια το χαράτσι», 6/12/2011

⁶⁶ www.papageorgopoulos.blokspot.com, Άρθρο: «Δεν πληρώνω το χαράτσι της ΔΕΗ, γιατί είναι παράνομο, αντισυνταγματικό και κοινωνικά άδικο», 23/1/2012

⁶⁷ www.el.wikisource.org, Σύνταγμα της Ελλάδας, άρθρο 2 παρ. 1

⁶⁸ www.syntagma.snn.gr, Άρθρο 4 παρ. 5

του φορολογούμενο ιδιοκτήτη, αλλά επιβλήθηκε με βάση την τιμή ζώνης και την παλαιότητα των κτισμάτων, χωρίς να έχουν ληφθεί υπ' όψη άλλοι ουσιώδεις συντελεστές προσδιορισμού της αξίας, όπως ο συντελεστής ορόφου ή ο συντελεστής εμπορικότητας, που διαφοροποιούν την αξία των ακινήτων και λαμβάνονται υπ' όψη και στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων. Πέρα από αυτό, ο συγκεκριμένος φόρος επιβλήθηκε αυθαίρετα μόνο σε ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα, με βάση τα στοιχεία που τηρούν οι Δήμοι. Με αυτόν τρόπο, απαλλάσσονται του φόρου οι μεγαλοϊδιοκτήτες ακινήτων, που δεν ηλεκτροδοτούνται ή που δεν έχουν δηλωθεί στους οικείους δήμους η πραγματική επιφάνεια των ηλεκτροδοτούμενων κτισμάτων τους.⁶⁹

Επιπλέον, ο παραπάνω αναφερόμενος νόμος που επέβαλλε το «τέλος» παραβιάζει κατάφωρα το άρθρο 17⁷⁰ παρ. 1 του Συντάγματος, αλλά και το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.)⁷¹, που προστατεύουν την ιδιοκτησία και τα εν γένει περιουσιακά δικαιώματα του ατόμου. Κι αυτό, επειδή επιβάλλεται ένας νέος πρόσθετος φόρος, επιπλέον των λοιπών φορολογικών επιβαρύνσεων της ακίνητης περιουσίας (ΦΑΠ, ΕΤΑΚ κ.λπ.) και μάλιστα χωρίς να απαιτείται για την επιπλέον αυτή φορολόγηση να υπάρχει ωφέλεια (εισόδημα στον ιδιοκτήτη).

Έτσι όμως, ουσιαστικά επιβάλλεται διπλή φορολογία των ακινήτων, κατά την παράβαση της συνταγματικής αρχής της απαγόρευσης της, δημιουργείται δε υπέρμετρη φορολογική «πίεση» στην ιδιοκτησία, ιδιαίτερα όταν προβλέπεται ότι ο συγκεκριμένος φόρος θα επιβάλλεται σε ετήσια πλέον μόνιμη βάση.⁷² Με αυτή την πολλαπλή φορολογία της ιδιοκτησίας, απειλείται η ίδια η ουσία της ιδιοκτησίας και οδηγούνται οι πολίτες στην σταδιακή κατάσχεση αυτής, αφού είναι πολύ πιθανόν, ότι θα αναγκαστούν ως ιδιοκτήτες να προβούν ακόμη και σε εκποίηση της περιουσίας τους για να ανταπεξέλθουν με την καταβολή των νέων υπέρογκων και αντισυνταγματικών φόρων.

Σημειώνεται επίσης, ότι στις συμβάσεις της ΔΕΗ και στα έντυπα πληρωμής των λογαριασμών της ΔΕΗ αναφέρεται, ότι αναλαμβάνουν οι πολίτες την ρητή

⁶⁹ www.papageorgopoulos.blokspot.com, Άρθρο: «Δεν πληρώνω το χαράτσι της ΔΕΗ, γιατί είναι παράνομο, αντισυνταγματικό και κοινωνικά άδικο», 23/1/2012

⁷⁰ www.syntagma.ssm.gr, Άρθρο 17 παρ. 1

⁷¹ www.nis.gr, Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο Ε.Σ.Δ.Α., Άρθρο 1 – Προστασία της ιδιοκτησίας

⁷² www.papageorgopoulos.blokspot.com, Άρθρο: «Δεν πληρώνω το χαράτσι της ΔΕΗ, γιατί είναι παράνομο, αντισυνταγματικό και κοινωνικά άδικο», 23/1/2012

υποχρέωση να πληρώνουν το κόστος του ρεύματος που καταναλώνουν και τα υπέρ τρίτων (Δήμου και ΕΡΤ). Παρ' όλα αυτά όμως, με το ειδικό τέλος ακινήτων μέσω της ΔΕΗ, επιτάσσονται να πληρώσουν όλοι οι καταναλωτές, με την απειλή μάλιστα της διακοπής της ηλεκτροδότησης, φόρο σε τρίτο φορέα, κατά παράβαση των όρων της μεταξύ τους σύμβασης και της ουσιαστικά συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής της ελευθερίας των συναλλαγών και της οικονομικής ελευθερίας, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 και 106 του Συντάγματος.⁷³

Ωστόσο, ο υπολογισμός του φόρου για το «Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών», δεν καθορίστηκε ευθέως από τον Νόμο, όπως επιτάσσει το άρθρο 78 παρ. 1 του Συντάγματος⁷⁴ που ρητά αναφέρει, ότι «κανένας φόρος δεν εισπράττεται χωρίς τυπικό νόμο που καθορίζει υποκείμενο της φορολογίας και το εισόδημα, το είδος της περιουσίας, τις δαπάνες και τις συναλλαγές ή τις κατηγορίες του, στις οποίες αναφέρεται ο νόμος». Ο υπολογισμός του φόρου αυτού, έγινε με παραπομπή στη μέθοδο υπολογισμού, που χρησιμοποιεί η ΔΕΗ και οι εναλλακτικοί προμηθευτές ηλεκτρικού ρεύματος για το Τ.Α.Π. (την επιφάνεια του κτίσματος) και μάλιστα ανατέθηκε ο καθορισμός του σε ιδιώτη με εξουσιοδότηση της διοίκησης.⁷⁵

Συμπερασματικά, με τον νόμο 4021/2011, τόσο η επιβεβαίωση, όσο και η είσπραξη του έκτακτου ειδικού τέλους ηλεκτροδοτούμενων δομημένων επιφανειών ανατίθεται στη ΔΕΗ και στους λοιπούς εναλλακτικούς προμηθευτές ηλεκτρικού ρεύματος, στους οποίους μάλιστα, δόθηκε και το δικαίωμα να διακόπτουν την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος σε πελάτες τους, που για οποιονδήποτε λόγο αρνούνται να καταβάλλουν το τέλος ακινήτων. Έτσι όμως, ανατίθεται παρά το νόμο και το Σύνταγμα (άρθρα 26 παρ. 2 και 1 παρ. 3 του Συντάγματος), η άσκηση δημόσιας εξουσίας σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, πράγμα που η Νομολογία των Ελληνικών Δικαστηρίων έχει αποφανθεί ότι δεν επιτρέπεται.⁷⁶

⁷³ www.el.wikisource.org, Σύνταγμα της Ελλάδας, άρθρο 5 παρ. 1

⁷⁴ www.el.wikisource.org, Σύνταγμα της Ελλάδας, άρθρο 78 παρ. 1

⁷⁵ www.papageorgopoulos.blokspot.com, Άρθρο: «Δεν πληρώνω το χαράτσι της ΔΕΗ, γιατί είναι παράνομο, αντισυνταγματικό και κοινωνικά άδικο», 23/1/2012

⁷⁶ www.papageorgopoulos.blokspot.com, Άρθρο: «Δεν πληρώνω το χαράτσι της ΔΕΗ, γιατί είναι παράνομο, αντισυνταγματικό και κοινωνικά άδικο», 23/1/2012

Έκτακτη εισφορά τελών κυκλοφορίας

Η έκτακτη εισφορά των τελών κυκλοφορίας σαφώς και είναι άδικη, καθώς έχει επηρεάσει κυρίως τους ιδιοκτήτες αυτοκινήτων με κινητήρες άνω των 1.929 κυβικών εκατοστών. Και η έκτακτη εισφορά αφορά στη χρήση του 2010 και περιλήφθηκε στις φορολογικές δηλώσεις που κατατέθηκαν έως τα μέσα Ιουλίου του 2011. Οι λόγοι είναι προφανείς, καθώς αν η έκτακτη εισφορά υπολογιζόταν με βάση τα πολύ υψηλά τεκμήρια, που ισχύουν για την φορολογία εισοδήματος του 2012, το κόστος θα εκτοξευόταν και η πλειονότητα των ιδιοκτητών Ι.Χ., στα τέλη του Δεκεμβρίου θα κατέθεταν τις πινακίδες κυκλοφορίας, ώστε να μην καταβάλλουν την έκτακτη εισφορά, όπως επίσης και τα αυξημένα τέλη του 2012.⁷⁷

Παράλληλα με αυτόν τον τρόπο, όλοι οι κάτοχοι τέτοιων οχημάτων, τα έχουν ήδη δηλώσει στις φορολογικές τους δηλώσεις κι ακόμα κι αν καταθέσουν τις πινακίδες των αυτοκινήτων τους, είναι αναγκασμένοι να καταβάλλουν την έκτακτη εισφορά καθώς το είχαν κυκλοφορήσει κατά την διάρκεια του 2010.

Με την αύξηση των έκτακτων εισφορών των τελών κυκλοφορίας, τον τελευταίο καιρό έχει θεσπιστεί και η διαδικασία της απόσυρσης των αυτοκινήτων. Ειδικότερα, με τα νέα μέτρα, θα μηδενιστούν οι πωλήσεις καινούριων και μεταχειρισμένων αυτοκινήτων, οι ιδιοκτήτες εξαιτίας της αύξησης των τεκμηρίων και του κόστους χρήσης, θα επιδιώξουν με κάθε τρόπο να απαλλαγούν από τα οχήματά τους, ρίχνοντας έτσι ακόμη περισσότερο τις τιμές στην αγορά, δημιουργώντας τεράστιες ζημιές στους επαγγελματίες του κλάδου, οι οποίοι αναγκαστικά θα οδηγήσουν την επιχείρησή τους στο κλείσιμο.

Άδικη επίσης, θεωρείται από τους επαγγελματίες του κλάδου, η καταβολή έκτακτης εισφοράς στα ΙΧ με 1^η άδεια κυκλοφορίας πριν την 1/1/2002 και με κινητήρες άνω των 1.929 κ.εκ., καθώς όπως επισημαίνουν η αξία των δίλιτρων αυτοκινήτων έχει μηδενιστεί και βέβαια, μια ορθότερη αντιμετώπιση του θέματος θα αφορούσε μόνο στα οχήματα της τελευταίας πενταετίας που διατηρούν κάποια ελάχιστη αξία.

Αυτό που σίγουρα έχει γίνει με την έκτακτη εισφορά στα τέλη κυκλοφορίας, είναι να αυξάνεται όλο και περισσότερο η κατάθεση πινακίδων στο τέλος του έτους και οι πολίτες ενώ έχουν όχημα για την διευκόλυνση της κυκλοφορίας τους, να μην

⁷⁷ www.megaline.gr, Άρθρο: «Ι.Χ.: Έκτακτη εισφορά, Τέλη κυκλοφορίας και Τεκμήρια 2011 – 2012 – Έκτακτη εισφορά στα Ι.Χ. 2010 – 2011», Πηγή «Ημερησία», 28/06/2011

μπορούν να το χρησιμοποιήσουν. Επισημαίνεται βέβαια, ότι έχουν μειωθεί καταγιστικά οι πωλήσεις αυτοκινήτων, με αποτέλεσμα, να κλείνουν καθημερινά ολόένα και περισσότερες επιχειρήσεις του κλάδου.⁷⁸

Γενικότερα, γίνεται εύκολα κατανοητό, ότι η επιβολή των ειδικών εφάπαξ φόρων, δεν είναι δίκαιη και αναλογική σε όλους τους τομείς. Πολλές φορές παρατηρείται και το φαινόμενο της αντισυνταγματικότητας από το ίδιο το κράτος, καθώς παραβιάζονται – βάσει νόμων – τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Με την ολοένα αυξανόμενη τάση των έκτακτων εισφορών, οι έλληνες πολίτες αντιμετωπίζουν σημαντικές δυσκολίες επιβίωσης. Λίγοι είναι εκείνοι, οι οποίοι δεν έχουν επηρεαστεί οικονομικά. Οι περισσότεροι πολίτες όμως, δεν έχουν χρήματα ακόμη και για τα απαραίτητα αγαθά, όπως ο ρουχισμός, η στέγαση, ακόμη και το φαγητό. Με την έλλειψη ρευστότητας, χιλιάδες καταστήματα έχουν βάλει «λουκέτο» στις επιχειρήσεις τους, με αποτέλεσμα να αυξάνεται όλο και πιο πολύ η ανεργία.

Καλό θα ήταν, να γίνει επανεξέταση των επιβαλλόμενων μέτρων από μέρος της κυβέρνησης, ώστε να υπάρχουν ορισμένοι φόροι, αλλά να είναι δίκαιοι για όλους τους φορολογούμενους, αναλογικοί βάσει κριτηρίων και κυρίως όχι αντισυνταγματικοί.

⁷⁸ www.megaline.gr, Άρθρο: «Ι.Χ.: Έκτακτη εισφορά, Τέλη κυκλοφορίας και Τεκμήρια 2011 – 2012 – Έκτακτη εισφορά στα Ι.Χ. 2010 – 2011», Πηγή «Ημερησία», 28/06/2011

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το διεθνές οικονομικό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από αστάθεια και αβεβαιότητα, με προοπτική μεσοπρόθεσμα, την επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας. Η παγκόσμια οικονομία φαίνεται να κινείται σε δύο ταχύτητες, καθώς και το 2011, η οικονομική ανάπτυξη στηρίχθηκε κυρίως στις αναπτυσσόμενες οικονομίες. Από την άλλη πλευρά, σημαντικές ανισορροπίες στο βαθμό και στην ταχύτητα βελτίωσης του οικονομικού κλίματος παρατηρούνται στις προηγμένες οικονομίες.

Στο πλαίσιο αυτό, η οικονομική πολιτική στις περισσότερες αναπτυγμένες οικονομίες επικεντρώνονται στον περιορισμό των δημοσιονομικών ελλειμμάτων και στην απρόσκοπτη αναχρηματοδότηση του δημόσιου χρέους. Τα μέτρα που θα έχουν άμεση επίπτωση στην μείωση του ελλείμματος και στην δυναμική του χρέους, είναι η εφαρμογή του ενιαίου μισθολογίου στο δημόσιο τομέα, η διεύρυνση του θεσμού της εργασιακής εφεδρείας στο σύνολο του δημόσιου τομέα και η υλοποίηση του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων.

Η δημοσιονομική στρατηγική της κυβέρνησης για το 2012 βασίζεται στους παρακάτω βασικούς πυλώνες:

- Εφαρμογή Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012 – 2015.
- Συνέχιση της εφαρμογής αναγκαίων διαρθρωτικών και θεσμικών αλλαγών.
- Βελτίωση του φορολογικού και ασφαλιστικού συστήματος.
- Επιτάχυνση των αποκρατικοποιήσεων και του προγράμματος αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του δημοσίου.
- Περαιτέρω αναδιάρθρωση των φορέων του δημοσίου (συγχωνεύσεις/καταργήσεις).

Η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε μια κρίσιμη συγκυρία, όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης. Το δημοσιονομικό πρόγραμμα, βραχυπρόθεσμα συμβάλλει ως ένα βαθμό στην κατάσταση ύφεσης της οικονομία, η οποία πλέον περιβάλλεται από κινδύνους και αβεβαιότητες που υπάρχουν για ανάκαμψη στην Ευρωζώνη και την παγκόσμια οικονομία.

Η κυβέρνηση της Ελλάδας, με δεδομένους τους στόχους ελλείμματος και χρέους της περιόδου 2011 – 2015 και έχοντας πλήρη επίγνωση των τόσο μεγάλων θυσιών που καλείται να αναλάβει ο ελληνικός λαός στο σύντομο διάστημα της επόμενης τετραετίας, επιδίωξε την ανάληψη συγκεκριμένων μέτρων που επιδιώκουν όχι μόνο την ταμειακή αύξηση των εσόδων και τη μείωση των δαπανών, αλλά και την υλοποίηση και προαγωγή των στόχων για τα έσοδα και τις δαπάνες που έχουν τεθεί, μέσω μόνιμων διαρθρωτικών παρεμβάσεων σε όλους τους υποτομείς της γενικής κυβέρνησης.

Για το 2011, στόχος του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Στρατηγικής ήταν η περαιτέρω μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης κατά 3 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ. Συγκεκριμένα, το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Στρατηγικής προέβλεπε το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης να διαμορφωθεί στα 16.359 εκατ. ευρώ (7,3% του ΑΕΠ). Κύριοι άξονες της προσπάθειας για την επίτευξη του παραπάνω στόχου ήταν ο περαιτέρω εξορθολογισμός των δαπανών και η μεγαλύτερη απόδοση των διατιθέμενων κρατικών πόρων.

Ωστόσο, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος, απαιτείται πρόσθετη δημοσιονομική προσπάθεια ύψους 2,1 δις. ευρώ για το 2011 και 5 δις. ευρώ για το 2012.

Νέες δημοσιονομικές παρεμβάσεις (καθαρή απόδοση)		
(ποσά σε εκατ. ευρώ)		
	2011	2012
Φοροαπαλλαγές από το φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων	0	1.950
Αναβολή πληρωμής έκτακτης παροχής δικαστικών	0	280
Ειδικό τέλος ηλεκτροδοτούμενων δομημένων επιφανειών	1.700	100
Νέο μισθολόγιο	150	950
Εργασιακή εφεδρεία	0	200
Κύριες και επικουρικές συντάξεις, ταμεία πρόνοιας	260	480
Αύξηση της κοινοτικής συμμετοχής σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα	0	800
Προσαρμογή ειδικού φόρου κατανάλωσης πετρελαίου θέρμανσης –	0	250

κίνησης		
Σύνολο	2.110	5.010

79

Τα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού, προ μείωσης επιστροφών, για το οικονομικό έτος 2011 διαμορφώθηκαν περίπου στα 26.282 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας οριακή αύξηση 0,2% σε σχέση με τα αντίστοιχα έσοδα του 2010.

Οι εκτιμήσεις των εσόδων βασίζονται στις αναμενόμενες αποδόσεις τόσο των μέτρων που είχαν ληφθεί υπόψη κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού 2011, όσο και των συμπληρωματικών παρεμβάσεων που αποφασίστηκαν εντός του τρέχοντος έτους, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που τέθηκαν στο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Στρατηγικής. Ειδικότερα, τα εν λόγω πρόσθετα μέτρα είναι τα εξής:⁸⁰

- Εισφορά αλληλεγγύης υπαλλήλων του δημοσίου τομέα για την καταπολέμηση της ανεργίας.
- Μείωση του αφορολόγητου ορίου στα 5.000 ευρώ για φυσικά πρόσωπα ηλικίας 30 – 65 ετών.
- Ειδική εισφορά αλληλεγγύης στα φυσικά πρόσωπα, με βάση το εισόδημά τους κατά το έτος 2010.
- Ειδικό τέλος επιτηδεύματος στους ελεύθερους επαγγελματίες.
- Έκτακτη εισφορά σε οχήματα μεγάλου κυβισμού, σκάφη και πισίνες.
- Βαθμιαία εναρμόνιση του φόρου πετρελαίου θέρμανσης με το φόρο πετρελαίου κίνησης.
- Αλλαγή στη δομή του ειδικού φόρου κατανάλωση στον καπνό και συντόμευση του περιθωρίου καταβολής τους, για τις εταιρίες από τις 56 στις 26 ημέρες.
- Αύξηση του συντελεστή Φ.Π.Α. στην εστίαση από 13% σε 23% από 01/09/2011.
- Αύξηση των τελών κυκλοφορίας οχημάτων.

⁷⁹ www.minfin.gr, Υπουργείο Οικονομικών «Προσχέδιο κρατικού προϋπολογισμού 2012»

⁸⁰ www.minfin.gr, Υπουργείο Οικονομικών «Προσχέδιο κρατικού προϋπολογισμού 2012»

- Δήλωση ως ιδιωτικών σκαφών αναψυχής που είχαν εικονικά χαρακτηριστεί ως επαγγελματικά και ρύθμιση για την εγγραφή τους στα αρχεία των φορολογικών αρχών.
- Είσπραξη παραβόλων κατά την υποβολή αιτήσεων για ρύθμιση αυθαίρετων κτισμάτων και αλλαγών χρήσης ακινήτων.
- Επιβολή έκτακτου ειδικού τέλους ηλεκτροδοτούμενων δομημένων επιφανειών.

Σχετικά τώρα με τον τακτικό προϋπολογισμό του έτους 2012, στόχος της κυβέρνησης είναι η διασφάλιση και ενίσχυση της εισπραξης των εσόδων του Δημοσίου, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί στο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Πολιτικής.

Στην κατεύθυνση αυτή, θετική επίδραση στα έσοδα αναμένεται από:⁸¹

- Την πλήρη εφαρμογή του μέτρου της μείωσης του αφορολόγητου ορίου στο εισόδημα των φυσικών προσώπων από 12.000 σε 5.000 ευρώ.
- Την κατάργηση του μέτρου της έκπτωσης φόρου σε ποσοστό 10% επί του επιπλέον ποσού από το αφορολόγητο που συγκεντρώνεται με την προσκόμιση αποδείξεων.
- Την επαναξιολόγηση και κατάργηση ορισμένων φορολογικών απαλλαγών και εξαιρέσεων.
- Την διεύρυνση των τεκμηρίων φορολόγησης σε όλους τους φορολογούμενους.
- Την συνέχιση της εισπραξης εσόδων από το τέλος επιτηδεύματος στους ελεύθερους επαγγελματίες που έχει επιβληθεί από το έτος 2011.
- Την αλλαγή στο φόρο ακίνητης περιουσίας, με τη μείωση του αφορολόγητου ορίου και την αύξηση των αντικειμενικών αξιών.
- Την συνέχιση της εισπραξης της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης για την καταπολέμηση της ανεργίας, που είναι ήδη σε ισχύ από το προηγούμενο έτος.

⁸¹ www.minfin.gr, Υπουργείο Οικονομικών «Προσχέδιο κρατικού προϋπολογισμού 2012»

- Την επιβολή της έκτακτης εισφοράς στις επιχειρήσεις με μεγάλη κερδοφορία τη χρήση έτους 2010.
- Την πλήρη εφαρμογή της ειδικής ρύθμισης για τα ιδιωτικά σκάφη, με παύση της ισχύος της άδειας επαγγελματικού πλοίου αναψυχής.
- Την πλήρη απόδοση του μέτρου της αλλαγής στον τρόπο υπολογισμού του ειδικού φόρου κατανάλωσης στον καπνό.
- Την πλήρη εφαρμογή της αύξησης του συντελεστή του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (diesel) θέρμανσης σε 60 ευρώ το χιλιόλιτρο για τα φυσικά πρόσωπα και στην εξομοίωση του εν λόγω συντελεστή με εκείνο του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (diesel) κίνησης για τις επιχειρήσεις.
- Την συνέχιση της είσπραξης της ειδικής εισφοράς κοινωνικής αλληλεγγύης Φ.Π.Α. στην εστίαση από 13% σε 23%.
- Την πλήρη εφαρμογή του μέτρου επιβολής ειδικού φόρου κατανάλωσης στο φυσικό αέριο.
- Την πλήρη εφαρμογή του σχεδίου δράσης για την είσπραξη των ανείσπρακτων οφειλών προς το Δημόσιο.
- Την πλήρη απόδοση του νέου πλαισίου εκδίκασης φορολογικών διαφορών.

Η ενίσχυση των εσόδων, αναμένεται και από τις πρόσθετες δημοσιονομικές παρεμβάσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν:⁸²

- Την μείωση ή και κατάργηση ορισμένων πρόσθετων φορολογικών απαλλαγών και εξαιρέσεων.
- Την πλήρη απόδοση του έκτακτου ειδικού τέλους ηλεκτροδοτούμενων δομημένων επιφανειών, που είναι σε ισχύ από το 2011.
- Την εξίσωση του συντελεστή του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο (diesel) θέρμανσης με εκείνο του πετρελαίου (diesel) κίνησης, από τον Οκτώβριο του 2012.

Τέλος, οι αρνητικές επιπτώσεις αναμένονται στα έσοδα από την πλήρη εφαρμογή των μέτρων που αφορούν στο ενιαίο μισθολόγιο και στις επιμέρους μειώσεις των συνταξιοδοτικών παροχών.⁸³

⁸² www.minfin.gr, Υπουργείο Οικονομικών «Προσχέδιο κρατικού προϋπολογισμού 2012»

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ανδρέας Αναστασάκης, Διαλέξεις διδασκαλίας, «Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική»
2. «Οδηγός Φορολογικών Δηλώσεων», εκδ. Φορολογική Επιθεώρηση, Μάρτιος 2010
3. Γεώργιος Ανδρουλάκης, σημειώσεις μαθήματος «Φορολογία κεφαλαίου & λοιπές φορολογίες»
4. «Φορολογική Επιθεώρηση», τεύχος 743 Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2011, άρθρο 38 «Δημοσιονομικές ρυθμίσεις», Ν.3985/2011 και 3986/2011

ΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

1. www.economics.about.com, «Οικονομικά»
2. www.el.wikipedia.org, Ιστορική αναδρομή»
3. www.el.wikisource.org, Σύνταγμα της Ελλάδας, άρθρο 2 παρ. 1
4. www.forin.gr, Άρθρο 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος «Υπολογισμός και καταβολή φόρου»
5. www.forologikanea.gr, «Υποκείμενο του φόρου»
6. www.minfin.gr, Υπουργείο Οικονομικών «Προσχέδιο κρατικού προϋπολογισμού 2012»
7. www.nis.gr, Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο Ε.Σ.Δ.Α., Άρθρο 1 – Προστασία της ιδιοκτησίας
8. www.opengov.gr, Υπουργείο Οικονομικών «Ενημερωτικό σημείωμα από τον Υπουργό Οικονομικών»

⁸³ www.minfin.gr, Υπουργείο Οικονομικών «Προσχέδιο κρατικού προϋπολογισμού 2012»

9. www.power-tax.gr, «Αντικείμενο του φόρου»
10. www.statistics.gr, «Εφημερίς της Κυβερνήσεως», «Νόμος υπ' αριθμόν 3842/2010», 23/04/2010
11. www.syntagma.snn.gr, Άρθρο 4 παρ. 5
12. www.taxnews.info, «Υπολογισμός φόρου στα εισοδήματα από μισθούς, ημερομίσθια, συντάξεις και λοιπές παροχές με βάση τη φορολογική κλίμακα του ν.3986/2011»

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

1. www.eklogika.gr, Άρθρο: «Μειωμένα τα έσοδα, παρά τις έκτακτες εισφορές – Έρχονται και νέα μέτρα;», 06/12/2011
2. www.ethnos.gr, Άρθρο: «Πώς υπολογίζουμε το φόρο», 3/5/2010
3. www.europa.eu, Μελέτη: «Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)
4. www.fimes.gr, Άρθρο: «Προϋπολογισμός 2012: το τέλος των Ελλήνων», 19/11/2011
5. www.greekcitizen.blogs.gr, Άρθρο: «Ποια κριτήρια πρέπει να εφαρμοστούν για την δίκαιη επιβολή του τέλους ακινήτων»
6. www.inews.gr, Άρθρο: «Εγκύκλιος: Μείωση μισθών, συντάξεων λόγω αλλαγής σε αφορολόγητο & έκτακτη εισφορά», 08/12/2011
7. www.megaline.gr, Άρθρο: «Ι.Χ.: Έκτακτη εισφορά, τέλη κυκλοφορίας και τεκμήρια 2011 – 2012», 29/06/2011
8. www.minfin.gr, ΠΟΛ 1167 «Διαδικασία για τη βεβαίωση και είσπραξη ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης στα φυσικά πρόσωπα, της έκτακτης εισφοράς σε αντικειμενικές δαπάνες και του τέλους επιτηδεύματος, που προβλέπονται με τις διατάξεις των άρθρων 29, 30 και 3 του ν.2986/2011 (ΦΕΚ152 Α- 1 Ιουλίου 2011). Λοιπά θέματα για την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων».
9. www.news.kathimerini.gr, Άρθρο: «Γιατί είναι άδικη η έκτακτη εισφορά», Γεώργιος Δ. Χριστόπουλος, 10/07/2011

10. www.moriasnow.gr, Άρθρο: «Άδικο θεωρεί η Περιφέρεια το χαράτσι», 6/12/2011
11. www.news.kathimerini.gr, Άρθρο: «Αποψη: Η φορολογική παγίδα των ακινήτων», Νίκος Τάτσος, 14/01/2012
12. www.opengov.gr, Υπουργείο Οικονομικών «Νομισματική Πολιτική 2009-2010, Μάρτιος 2010»
13. www.opengov.gr, Άρθρο: «Φορολογία επιχειρήσεων με ειδικό τρόπο προσδιορισμού του εισοδήματος»
14. www.otyposnews.gr, Άρθρο: «Όλη η εγκύκλιος για την έκτακτη εισφορά ακινήτων μέσω ΔΕΗ», 16/09/2011
15. www.papageorgopoulos.blokspot.com, Άρθρο: «Δεν πληρώνω το χαράτσι της ΔΕΗ, γιατί είναι παράνομο, αντισυνταγματικό και κοινωνικά άδικο», 23/1/2012
16. www.prooptikitd.gr, Άρθρο: «Αλλαγές στη Φορολογία (Α.Ε. – Ε.Π.Ε.)
17. www.taxheaven.gr, Νόμος υπ' αριθ. 2859 «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας», Άρθρο 40 «Ειδικό καθεστώς κατ' αποκοπή καταβολής του φόρου»